

T.C.
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**6360 SAYILI BÜYÜKŞEHİR YASASIYLA
KÖYDEN MAHALLEYE DÖNÜŞEN
YERLEŞİM BİRİMLERİNDE
KENTLİLİK BİLİNCİ OLUŞUMUNUN
İRDELENMESİ: KONYA ÖRNEĞİ**

Songül ÖZEREN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı

HAZİRAN © 2022
KONYA
Her Hakkı Saklıdır

TEZ KABUL VE ONAYI

Songül ÖZEREN tarafından hazırlanan “6360 Sayılı Büyükşehir Yasasıyla Köyden Mahalleye Dönüşen Yerleşim Birimlerinde Kentlilik Bilinci Oluşumunun İrdelenmesi: Konya Örneği” adlı tez çalışması 03/06/2022 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Konya Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı’nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmza

Başkan

Prof.Dr.Ümmügülsüm DAĞLIOĞLU

.....

Danışman

Doç. Dr. Fatih EREN

.....

Üye

Prof.Dr.Havva Filiz MEŞHUR

.....

Yukarıdaki sonucu onaylarım.

Prof. Dr. Saadettin Erhan KESEN
Enstitü Müdürü

TEZ BİLDİRİMİ

Bu tezdeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edildiğini ve tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

DECLARATION PAGE

I hereby declare that all information in this document has been obtained and presented in accordance with academic rules and ethical conduct. I also declare that, as required by these rules and conduct, I have fully cited and referenced all material and results that are not original to this work.

Songül ÖZEREN
Tarih: 03.06.2022

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

6360 SAYILI BÜYÜKŞEHİR YASASIYLA KÖYDEN MAHALLEYE DÖNÜŞEN YERLEŞİM BİRİMLERİNDE KENTLİLİK BİLİNCİ OLUŞUMUNUN İRDELENMESİ: KONYA ÖRNEĞİ

Songül ÖZEREN

Konya Teknik Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Fatih EREN

2022, 139 Sayfa

2012 yılında çıkarılan 6360 sayılı Büyükşehir Yasası ile birlikte Türkiye’de büyükşehir idari il sınırları içinde kalan çok sayıda köy, tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülmüştür. Bu köylerde yaşayan bireyler bir gecede kentli olmuşlardır. Kentsel çalışmalar literatüründe en küçük yerleşim birimi (köy) iken en büyük yerleşim biriminin (büyükşehir) bir parçası olmaya neden olan idari bir sınır değişikliği kararının insanların kentsel hayatını ve bilincini nasıl etkilediği konusu üzerinde yeterince durulmamaktadır. Bu çalışma ile bu alandaki boşluk bir ölçüde doldurulmak istenmektedir. Bu çalışma, 6360 sayılı Büyükşehir Yasası sonrası köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerlerinde kentlilik bilinci oluşum seviyesini ölçmeyi amaçlamaktadır. Köy tüzel kişiliği kaldırılıp mahalleye dönüşen yerleşim yerlerinde kentlilik bilincinin gelişip gelişmediği, buralarda yaşayan insanların hayatlarında önemli bir değişimin olup olmadığı bu araştırma kapsamında keşfedilmektedir.

Saha araştırması, merkez kent Konya’ya ve ilçe merkezine uzaklık, sosyo-kültürel ve coğrafi farklılık kriterleri dikkate alınarak, Konya’nın farklı noktalarında bulunan Ereğli İlçesi’nin Alhan Köyü’nde; Kulu İlçesi’nin Yaraşlı Köyü’nde; Selçuklu İlçesi’nin Çaltı Köyü’nde; Çeltik İlçesi’nin Torunlar Köyü’nde ve Beyşehir İlçesi’nin Ağılönü Köyü’nde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nitel ve nicel veriler doküman analizi, saha araştırması, gözlem ve anket yöntemleri ile toplanmıştır. Bu araştırma için özgün olarak geliştirilen anket aracılığıyla toplanan nicel veriler SPSS for Windows 25.0 programı yardımıyla istatistiksel olarak analiz edilmiştir. Bu kapsamda istatistiksel analizlerde sırasıyla Bağımlı Test, Bağımsız T Testi, Mann Whitney-U Testi, Tek Yönlü Varyant Analiz Testi, Kruskal Wallis Testi, Korelasyon Testi, Pearson ve Spearman Katsayısı ve Ki-Kare Testi yöntemleri kullanılmıştır.

Araştırma sonuçları, 6360 sayılı Büyükşehir Yasası’nın kabulünün üzerinden yaklaşık 10 yıl geçmesine rağmen Konya’nın köyden mahalleye dönen yerleşmelerinde genel olarak kentlilik bilinci oluşumunun çok düşük seviyelerde kaldığını, mahallelerin hâlen genel olarak kırsal bir bilinç taşıdığını ortaya koymuştur. Bununla beraber söz konusu mahallelerde kentlilik bilinci oluşumu için elverişli bir psikolojik altyapının olduğu tespit edilmiştir. Köyden mahalleye dönen yerleşmelerde yaşayan insanlar kentsel imkanlara ve hizmetlere kavuştukça ve yerel yönetimlerce sorunlarına hızlı çözümler üretildikçe buralarda kentlilik bilincinin artacağı anlaşılmıştır. Konya ile benzer durumda olan büyükşehir belediyelerinin bu doğrultuda daha yüksek bir çaba içine girmesi, ancak kurumsal kapasitelerini üçte bir oranında artırmalarına bağlıdır. Bunun için Büyükşehir Belediyeleri’nin önce zamana, sonra ekstra finans ve insan kaynağına ihtiyacı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Köy, Mahalle, Kentlilik Bilinci, 6360 Sayılı Büyükşehir Yasası, Konya.

ABSTRACT

MS THESIS

EXAMINATION OF URBAN AWARENESS IN SETTLEMENTS TRANSFORMING FROM A VILLAGE TO A NEIGHBORHOOD BY THE METROPOLITAN LAW NO: 6360: THE CASE OF KONYA

Songül ÖZEREN

**Konya Technical University
Institute of Graduate Studies
Department of Urban and Regional Planning**

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Fatih EREN

2022, 139 Pages

With the Metropolitan Law No. 6360 enacted in 2012, many villages within the borders of metropolitan administrative provinces in Turkey were transformed into neighborhoods by removing their legal personality. Individuals living in these villages became urban citizens overnight. In the urban studies literature, there is not enough emphasis on how an administrative boundary change decision, which causes the smallest settlement (village) to become a part of the largest settlement (metropolitan city), affects the urban life and consciousness of people. With this study, it is desired to fill the gap in this field. This study aims to measure the level of urban consciousness formation in settlements that turned from villages to neighborhoods after the Metropolitan Law No. 6360. Within the scope of this research, it is discovered whether there is a significant change in the lives of the people living in the settlements that have been transformed into neighborhoods after the legal entity of the village has been abolished.

A case study was held in five different corners of Konya taking into account the distance to the central city Konya and the district center, socio-cultural and geographical difference criteria in the Alhan Village of Ereğli District; in the Yaraşlı Village of Kulu District; in the Çaltı Village of Selçuklu District; in the Torunlar Village of Çeltik District and in the Ağılönü Village of Beyşehir District. In the research, qualitative and quantitative data were collected by document analysis, fieldwork, systematic observation and survey methods. The quantitative data collected through the survey originally developed for this research were analyzed statistically with the help of SPSS for Windows 25.0 software. In this context, Dependent Test, Independent T-Test, Mann Whitney-U Test, One-Way Variant Test, Kruskal Wallis Test, Correlation Test, Pearson and Spearman Coefficient and Chi-Square Test methods were used in statistical analysis, respectively.

The results of the research revealed that, although it has been about 10 years since the adoption of the Metropolitan Law No. 6360, the urban consciousness in Konya has remained at very low levels in settlements that have returned from village to neighborhood. The neighborhoods still have a rural consciousness in general. In addition, it has been determined that there is a favorable psychological infrastructure for the formation of urban consciousness in these neighborhoods. It has been understood that as the people living in the settlements returning from the village to the neighborhood have access to urban opportunities and services, and as quick solutions are produced by the local governments, the awareness of urbanity will increase in these areas. The metropolitan municipalities, which are in a similar situation to Konya, can only make a higher effort in this direction, only if they increase their institutional capacity by one third. For this, it has been determined that metropolitan municipalities first need time, then extra financial and human resources.

Keywords: Village, Neighborhood, Urban Consciousness, Metropolitan Law No. 6360, Konya

ÖNSÖZ

Çalışma sürecimde, her zaman zamanını ayıran, bilgisini ve tecrübesini benimle paylaşan ve çalışmamın ilerlemesinde en büyük katkısı olan sayın danışmanım Doç. Dr. Fatih EREN'e, hayatım boyunca her zaman maddi ve manevi yanımda olan canım annem Fatma ÇURKUŞ'a ve canım babam Mustafa ÇURKUŞ'a, maddi ve manevi olarak yanımda olan canım eşim Serdar ÖZEREN'e, beni motive eden ve destekleyen Gamze ESER TOPRAK'a, desteklerini benden esirgemeyen arkadaşım ESRA ŞAHİN'e sonsuz teşekkürler ederim.

Songül ÖZEREN
KONYA-2022

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ÇİZELGELER LİSTESİ	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR	x
1. GİRİŞ	1
1.1. Tezin Amacı ve Hedefi	2
1.2. Tezin Önemi	3
1.3. Tezin Kapsamı	3
1.4. Tezin Kısıtlılıkları	4
1.5. Literatür Özeti	4
2. KAYNAK ARAŞTIRMASI	11
2.1. Köy ve Kent	11
2.1.1. Köy	11
2.1.2. Kent ve Mahalle	15
2.2. Kentlilik Bilinci	21
2.3. 6360 Sayılı Büyükşehir Yasası	28
3. MATERYAL VE YÖNTEM	40
3.1. MATERYAL	40
3.2. YÖNTEM	51
4. ARAŞTIRMA BULGULARI	58
4.1. İstatiksel Analiz Sonuçları	58
4.1.1. Kente Aidiyet Sorularının Demografi ile İlişkisi	78
4.2. İstatiksel Analiz Sonuçlarının Değerlendirilmesi	115
5. SONUÇ	120
KAYNAKLAR	123
EKLER	135

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1.1. Kentlilik bilinci ve 6360 yasa ile ilgili yapılan çalışmalar.....	4
Çizelge 1.2. Kentlilik bilincini ölçmeye yönelik kriterler.....	10
Çizelge 2.1. Kentlilik bilinci öğeleri.....	26
Çizelge 2.2. Büyükşehir kanunlarının kriterlere göre değerlendirilmesi.....	31
Çizelge 2.3. 6360 sayılı yasa öncesi ve sonrası yerel yönetim birimlerinin genel bütçeden aldığı paylar.....	33
Çizelge 3. 1. Konya'nın yıllara göre kentsel ve kırsal nüfusları.....	42
Çizelge 3. 2. 6360 sayılı kanun ile Konya'da mahalleye dönüşen belde ve köyler.....	42
Çizelge 3. 3. Saha çalışması yapılan mahalleler ve özellikleri.....	51
Çizelge 3. 4. Köy statüsündeyken kentlilik bilincini ölçmeye yönelik sorulan sorular..	53
Çizelge 3. 5. Mahalle statüsündeyken kentlilik bilincini ölçmeye yönelik sorulan sorular	54
Çizelge 3. 6. 6360 sayılı yasaya insanların bakış açısını ölçmeye yönelik sorular	56
Çizelge 4. 1. Araştırmaya katılan mahallelerin dağılımı	58
Çizelge 4. 2. Saha çalışması yapılan mahallelerde kişisel bilgilerin oranı	59
Çizelge 4. 3. Kullanılan yaş değişkenlerin mahallelere göre tanımlayıcı istatistikleri...	60
Çizelge 4. 4. Araştırmaya katılan mahallelerin yaş değişkenine göre karşılaştırmaları .	60
Çizelge 4. 5. Araştırmaya katılan mahallelerin altyapıya göre sonuçları	61
Çizelge 4. 6. Araştırmaya katılan mahallelerin ulaşımına göre sonuçları	63
Çizelge 4. 7. Araştırmaya katılan mahallelerin sosyo-kültürel hizmete göre sonuçları .	68
Çizelge 4. 8. Araştırmaya katılan mahallelerin katılım- duyarlılık sonuçları.....	72
Çizelge 4. 9. Araştırmaya katılan Torunlar Mahallesi'nin, cinsiyete göre karşılaştırmaları	78
Çizelge 4. 10. Araştırmaya katılan Yaraşlı Mahallesi'nin, cinsiyete göre karşılaştırmaları	79
Çizelge 4. 11. Araştırmaya katılan Ağılönü Mahallesi'nin, cinsiyete göre karşılaştırmaları	81
Çizelge 4. 12. Araştırmaya katılan Çaltı Mahallesi'nin, cinsiyete göre karşılaştırmaları	82
Çizelge 4. 13. Araştırmaya katılan Alhan Mahallesi'nin, cinsiyete göre karşılaştırmaları	83
Çizelge 4. 14. Araştırmaya katılan Torunlar Mahallesi'nin, mesleklere göre karşılaştırmaları	84
Çizelge 4. 15. Araştırmaya katılan Yaraşlı Mahallesi'nin, mesleklere göre karşılaştırmaları	87
Çizelge 4. 16. Araştırmaya katılan Ağılönü Mahallesi'nin, meslek göre karşılaştırmaları	91
Çizelge 4. 17. Araştırmaya katılan Çaltı Mahallesi'nin, mesleklere göre karşılaştırmaları	94
Çizelge 4. 18. Araştırmaya katılan Alhan Mahallesi'nin, mesleklere göre karşılaştırmaları	97
Çizelge 4. 19. Araştırmaya katılan Torunlar Mahallesi'nin, eğitim durumuna göre karşılaştırmaları	99
Çizelge 4. 20. Araştırmaya katılan Yaraşlı Mahallesi'nin eğitim durumuna göre karşılaştırmaları	102
Çizelge 4. 21. Araştırmaya katılan Ağılönü Mahallesi'nin, eğitim durumuna göre karşılaştırmaları	105

Çizelge 4. 22. Araştırmaya katılan Çaltı Mahallesi'nin eğitim durumuna göre karşılaştırmaları	108
Çizelge 4. 23. Araştırmaya katılan Alhan Mahallesi'nin, eğitim durumuna göre karşılaştırmaları	110
Çizelge 4. 24. Mahallelerin ilave sorulara verdikleri yanıtların oranları.....	114

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 3. 1. Çeltik İlçesi Torunlar Mahallesi'nin konumu	43
Şekil 3. 2. Çeltik ilçesi Torunlar mahallesi.....	44
Şekil 3. 3. Beyşehir Ağılönü mahallesi konumu	45
Şekil 3. 4. Beyşehir ilçesi Ağılönü Mahallesi.....	45
Şekil 3. 5. Selçuklu İlçesi Çaltı Mahallesi'nin konumu	46
Şekil 3. 6. Selçuklu İlçesi Çaltı Mahallesi	47
Şekil 3. 7. Ereğli İlçesi Alhan Mahallesi'nin konumu.....	48
Şekil 3. 8. Ereğli İlçesi Alhan Mahallesi	48
Şekil 3. 9. Kulu İlçesi Yaraşlı Mahallesi'nin konumu.....	49
Şekil 3. 10. Kulu İlçesi Yaraşlı Mahallesi	50
Şekil 3. 11. Saha çalışması yapılan Konya'nın ilçeleri.....	51

SİMGELER VE KISALTMALAR

Simgeler

km² : Kilometrekare

Kısaltmalar

KHK : Kanun Hükmünde Kararname
GBVG : Genel Bütçe Vergi Gelirleri
MD : Madde
UKKS : Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi
TDK : Türk Dil Kurumu
DPT : Devlet Planlama Teşkilatı
MGK : Milli Güvenlik Kurumu
TBMM : Türkiye Büyük Millet Meclisi
AYM : Anayasa Mahkemesi
KDV : Katma Değer Vergisi

1. GİRİŞ

İnsanlık tarihi ve kentleşme tarihi birbirine paralel olarak ilerlemektedir. Kentlerde yaşanan her gelişme insanların gündelik yaşamını ve yaşamak istedikleri yerleşim yeri tercihini doğrudan etkilemektedir. İnsanlık tarihi genel olarak tarımın yapılmasıyla başlamıştır. İnsanlar tarım ile göçebe yaşamı bırakıp yerleşik hayata geçmiştir. Dolayısıyla en eski yerleşimler daha çok kırsal niteliklidir. Köy, kırsal alandaki en küçük yerleşim birimidir. Köylerde ekonomik anlamda tarım ve hayvancılık faaliyetleri baskındır. İnsanlar arasında komşuluk ilişkileri gelişmiştir.

1950'den sonra dünyada ve Türkiye'de köyden kente göç hız kazanmıştır. Büyükşehirlerde göçle oluşan hızlı nüfus artışı ile barınma ve sosyal teknik altyapı yetersizliği gibi çeşitli sorunlar ortaya çıkmıştır. Göç ile gelen insanlar, kırsal alandan edindikleri sosyo-kültürel özellik ve değerleri büyükşehre taşımışlardır. Bu durum büyükşehirlerde kentlilik bilincinin ve kente aidiyet duygusunun düşük kalmasına ve kentlerin gerçek anlamda kentleşmemesine neden olmuştur.

Türkiye'nin büyükşehirlerinde mekânsal planlama ve yönetim sorunlarını çözmek, iş ve eylemleri düzenlemek için 3030 sayılı ve 5216 sayılı büyükşehir yasaları çıkarılmıştır. Bu yasalar, küreselleşen dünyada ve kentleşerek hızla büyüyen Türkiye'de insanların ve büyükşehirlerin ihtiyaçlarına maalesef tam olarak cevap verememiştir. 2012 yılında hem kırsal alanları kalkındırmak hem de ölçek ekonomisini devreye sokmak suretiyle küreselleşme sürecine büyükşehirleri adapte etmek amacıyla 6360 sayılı Büyükşehir Yasası yürürlüğe girmiştir. 6360 sayılı Büyükşehir Yasası, büyükşehirlerde yaşayan insanların yaşamlarında yönetsel ve kültürel olarak önemli bir değişime sebep olmuştur. Bu yasa ile büyükşehir belediye sınırları il mülki sınırına genişlemiş, köy ve belde belediyelerinin tüzel kişilikleri kaldırılmıştır. Köy ve belde belediyeleri kendilerine yakın olan ilçeye mahalle olmuşlardır. Diğer bir ifade ile köylü olan bireyler, ertesı gün bir anda resmi olarak kentliye dönüşmüştür.

6360 sayılı yasa sonrasında insanların köy yaşamından kent yaşamına uyum sağlayıp sağlayamayacağı, büyükşehir belediyelerinin yeni mahallelere kentsel hizmeti nasıl sağlayacağı, yeni mahallelerin gelecek bazı mali yükümlölüklerle nasıl tepki vereceğı, yeni mahallelerde ekonomik ve sosyal faaliyetlerin nasıl etkileneceğı konuları gündeme gelmiştir. 6360 sayılı yasa köyde yaşayan insanlara kentte yaşayan insanlar gibi mali yükümlölükler yüklemiştir. Yasa ile birlikte köyde yaşayan kişiler inşaat ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi alma sürecinde aynen kentte yaşayan kişilerin izlediğı

prosedürlere uymak zorundadır. Yasa net olarak köyden mahalleye dönen yerleşmelerdeki insanlara, kentte yaşayan insanların tüm sorumluluklarını yüklemiştir. Bir analogi yapmak gerekirse, devletin resmi olarak bir kişiye “sporcu” ünvanı verdiğini, bu kişiye sporcu olması için destekler verdiğini ve devletin bu kişiye yıllarca sporcu muamelesi yaptığını düşünelim. Böyle bir durumda bir süre sonra bu kişinin sporcu özellikleri sergilemesi beklenir. Benzer şekilde 6360 sayılı yasa ile devlet, büyükşehir sınırları içinde kalan köylere “kentsel mahalle” ünvanı vermiş, bu yerleşmelere kentsel mahalle olması için destekler vermiş ve devlet bu yerleşmelere yıllarca kentsel mahalle muamelesi yapmıştır. Dolayısıyla bu yerleşmelerin köylükten çıkıp bir süre sonra kentsel mahalle özellikleri sergilemesi kaçınılmazdır. 6360 sayılı yasa yeni mahalle statüsü kazanan köylere kentsel hizmetleri götürmeyi, dönüşüme uğrayan köylerde kentsel otoriteyi güçlendirerek sakinlerinde kentli olma bilincini ortaya çıkarmayı hedeflemiştir (Karasu, 2013). Yasa, kente aidiyet duygusu ile bağlanma, kenti benimseme, kentsel kararlara katılım sağlama ve kente karşı sorumlu olma konularını önemsemekte, böylece köyden mahalleye dönen yerleşmelerde kentlilik bilinci oluşumunu desteklemektedir.

1.1. Tezin Amacı ve Hedefi

Bu çalışma, 6360 sayılı Büyükşehir Yasası sonrası köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerlerinde kentlilik bilinci oluşum seviyesini ölçmeyi amaçlar. Köy tüzel kişiliği kaldırılıp mahalleye dönüşen yerleşim yerlerinde kentlilik bilincinin gelişip gelişmediği, buralarda yaşayan insanların hayatlarında önemli bir değişimin olup olmadığı bu araştırma kapsamında araştırılmak istenmektedir.

Çalışma kapsamında aşağıdaki sorulara bir cevap bulmak hedeflenmektedir:

- 6360 sayılı Büyükşehir Yasası ile köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerlerinin il ve ilçe merkezlerine olan uzaklığı, bu yerleşmelerde kentlilik bilinci oluşum seviyesi üzerinde etkili midir?
- 6360 sayılı Büyükşehir Yasası ile köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerlerinde insanlar kendilerini kentli olarak kabul etmekte midir?
- 6360 sayılı Büyükşehir Yasası ile köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerleri ile kentsel alanlarda ulaşım, altyapı ve sosyo-kültürel hizmetlere erişim noktasında bir farklılık var mıdır?

- 6360 sayılı Büyükşehir Yasası ile köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerlerinde yaşayan insanlar bu değişimden memnun mudur?

1.2. Tezin Önemi

Kentsel çalışmalar literatüründe, 6360 sayılı Büyükşehir Yasasını ve kentlilik bilinci oluşumu konusunu birlikte ele alan bir çalışma bulunmamaktadır. Literatür araştırması bölümünde belirtilen çalışmalar 6360 sayılı yasanın getirdiklerini büyükşehirler üzerinden eleştirmekte ya da kentlilik bilincinin tarihsel olarak değişimini mahalle üzerinden incelemektedir. Ancak literatürde en küçük yerleşim birimi (köy) iken en büyük yerleşim biriminin (büyükşehir) bir parçası olmaya neden olan idari bir sınır değişikliği kararının insanların kentsel hayatını ve bilincini nasıl etkilediği konusu üzerinde yeterince durulmamaktadır. Çalışma; 6360 sayılı yasa ile kentlilik bilinci kavramlarını birlikte değerlendirmiş, büyükşehir belediyelerinin yeni mahalle statüsü kazanan yerleşmelere kentsel hizmetleri sunma konusunda yetersiz kaldığı noktaları ortaya koymuş ve bu alandaki boşluk doldurulmak istenmiştir. Çalışma kırsal bir yerleşmeye resmiyette kentsel bir özellik kazandırıldığında nasıl bir evrim geçireceği konusunda fikir vermektedir. Bunun yanında çalışma, değişen koşullar altında Türkiye’de kıyın ve kentin yeniden tanımlanması gerektiği gerçeğini ortaya çıkarmaktadır.

1.3. Tezin Kapsamı

Tez kapsamında birinci bölümde tezin amacı, hedefi, önemi ve kapsamı verilmektedir. Kaynak araştırmasının yapıldığı ikinci bölümde köy, kent, mahalle, kentlilik bilinci kavramlarına ve 6360 sayılı Büyükşehir Yasasına ayrıntılı değinilmektedir. Üçüncü bölüm, araştırma metodolojisi, veri toplama ve analiz yöntemlerinin detaylı anlatıldığı bölümdür. Dördüncü bölümde Konya’nın köyden mahalleye dönüştürülen Yaraşlı, Ağılönü, Çaltı, Torunlar ve Alhan mahallelerinde yapılan saha araştırmasının bulgularına yer verilmektedir. 6360 sayılı yasanın bu mahallelerde kentlilik bilinci oluşumuna etkisi, istatistiksel olarak bu bölümde analiz edilmektedir. Beşinci bölümde araştırma sonuçları sunularak çalışma tamamlanmaktadır.

1.4. Tezin Kısıtlılıkları

Bir yüksek lisans tezi olarak yürütülen bu çalışmada en büyük kısıtlayıcı 2019 yılının sonunda ortaya çıkan küresel pandemi olmuştur. Sokağa çıkma yasakları, insanlarla yakından temas edememe ve grup olarak bir araya gelmeme kuralları nedeniyle saha araştırması büyük güçlüklerle yapılabilmektedir. Bu yüzden saha araştırması esnasında yapılan anket çalışmasının örneklem hacmi, evrene göre bir miktar kısıtlı kalmıştır. Özellikle örneklem grubunda kadın katılımcıların sayısı erkeklere göre daha az olmuştur. Bunun yanında kentlilik bilinci konusu, çok disiplinli olarak incelenmesi gereken bir konudur. Zaman ve finans kısıtı nedeniyle bu çalışma konuyu şehir ve bölge planlama disiplini penceresinden ele almıştır.

1.5. Literatür Özeti

Kentlilik bilinci ve 6360 sayılı yasa ile ilgili literatürde yer alan çalışmalar aşağıda listelenmiştir.

Çizelge 1.1. Kentlilik bilinci ve 6360 yasa ile ilgili yapılan çalışmalar

Çalışmanın Adı	Çalışmayı Yapanlar	Çalışmanın Yılı
Kentlilik Bilinci Çalışmaları İçin Bir Model Önerisi: Bursa’da Kentlilik Bilinci Araştırması	Keskin, Sağocak ve Vural Arslan	2015
Kentlilik Bilincini Oluşturan Göstergeler ve Kentlilik Bilincini Geliştirme Yolları	Ercoskun, Öcalır Akünal, Yenigül ve Alkan	2016
Göç, Kentleşme ve Kentlilik Bilinci: Kırıkkale Örneği	Şahin ve Anık	2016
Kentlilik Bilinci ve Mekân: Trabzon Kenti Örneği	Şen Beyazlı ve Aydemir	2008
Üniversite Öğrencilerinin Kentlilik Bilinci Algısı: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Örneği	Görün ve Kara	2017
Ordu Kenti Örneğinde Kentlilik Bilinci	Yeşil ve Yüksel	2016
Kentleşme Sürecinde Kentlilik Bilinci; Diyarbakır Örneği	Bayhan	2017

Kentlilik Bilinci Ölçeğinin Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması	Candan ve Kazak	2018
Kentleşme Sürecinde Tokat'ta Kentlilik Bilinci	Acungil	2012
6360 Sayılı Büyükşehir Yasasının Kırsal Kesime Olası Etkileri	Ayyıldız, Çiçek ve Ayyıldız	2016
6360 Sayılı Yasayla “Kır-Kent” Kavramlarının Muğlâklaşması Sorunu ve Olası Sonuçları	Mutlu ve İrdem	2016
6360 Sayılı Yasa'nın Yerel Yönetimler Ekonomisi Açısından Değerlendirilmesi	Temel ve Karagöz	2018
6360 Sayılı Kanun'un Büyükşehir Belediye Sistemine Etkileri: Konya Büyükşehir Belediyesi Örneği	Usta, Akman ve Kocaoğlu	2018
Türkiye’de 6360 Sayılı Yasa İle Yeni Kurulan Büyükşehir Belediyeleri: Manisa Büyükşehir Belediyesi Örneği	Ökmen ve Arslan	2014
6360 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Ve Olası Etkileri Şanlıurfa Örneği	Karasu	2013
6360 Sayılı Büyükşehir Kanunu Sonrası Kırsal Alanları Yeniden Düşünmek- İzmir Örneği	Görgün ve Yörür	2017
6360 Sayılı Kanun ve Aydın’a Etkileri	Genç	2014

Keskin, Sağocak ve Vural Arslan’ın (2015) yapmış oldukları “Kentlilik Bilinci Çalışmaları İçin Bir Model Önerisi: Bursa’da Kentlilik Bilinci Araştırması” adlı çalışmada kentlilik bilinci, “kendini kente ait hissetme ve kente karşı sorumlu olma” olarak ele alınmıştır. Bu kapsamda 2.000 kişi ile anket çalışması yapılmış, Bursa halkının kente olan bağları, geldikleri yörelere yönelik bağları, geldikleri yöreden kente taşıdıkları değerleri, Bursa’da edindikleri değerleri, kenti sahiplenme duyguları, kentte kendilerini temsil biçimleri, sosyal dayanışma birimlerinin sosyal bütünleşmeye etkisi gibi konulara bakışları tespit edilmiştir. Çalışmanın sonucunda Bursa’da doğan ve uzun süredir burada yaşayan insanlarda ve 35 yıldan fazla süredir düzenli işi olan insanların kentlilik bilincinin yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. İlave olarak memleketine sıklıkla gitmeyen kişilerin, STK ve dernek üyeliği olan kişilerin, yerel medyayı takip etme oranı yüksek olan kişilerin, kendini kentin sahibi olarak kişilerin kentlilik bilinci düzeyi yüksek çıkmıştır.

Ercoşkun, Öcalır Akunal, Yenigül ve Alkan’ın (2016) yapmış oldukları “Kentlilik Bilincini Oluşturan Göstergeler ve Kentlilik Bilincini Geliştirme Yolları” adlı

çalışmada kentlilik bilinci, “sosyalleşme, kente aidiyet ve kentteki projelere sahip çıkma” olarak ele alınmıştır. Kentlilik bilincini geliştirme yolları nelerdir? Kentsel hizmetlerin ve kamusal alan varlığının kentlilik bilinci üzerine etkileri nelerdir? Çevre bilincinin, toplu taşıma kullanma alışkanlıklarının kentlilik bilinci üzerine etkileri nelerdir? sorularına çalışmada yanıt aranmıştır. Bu kapsamda kentlilik bilinci ile ilgili bir gösterge seti çıkarılmıştır. Bu gösterge seti 4 ana bölümden oluşmaktadır: 1) sosyo ekonomik özellikler (yaş, medeni hal, eğitim durumu, meslek, konut sahipliği, gelir durumu vb.); 2) kent kimliği ve kente aidiyet (kenti tanıma, komşuluk ilişkileri, kentteki kalış süreci, nereden göç ettiği vb.); 3) kentin sunduğu imkanlar (belediye kreşi, ana-çocuk sağlığı merkezi, yaşlı merkezi, iş bulma merkezi vb.); 4) Çevre Bilinci ve Toplu Taşıma Kullanma Alışkanlıkları (toplumda birlikte yaşama, toplu taşıma kullanma, evin çevresini kullanma biçimi, kitap okuma, çocuk parkı vb.).

Anık ve Şahin’in yapmış oldukları (2016) “Göç, Kentleşme ve Kentlilik Bilinci: Kırıkkale Örneği” adlı çalışmada kentlilik bilinci, “belli bir kentsel alanda yaşayan insanların kente ait özelliklerini ne kadar bildiği ve özümlediği, kentleri için sorumluluk hissedip hissetmedikleri, kente ait tutum ve davranışları benimseyip benimsemedikleri” olarak ele alınmaktadır. Çalışmada Kırıkkale’de yaşayan lise son sınıf ve üniversiteye hazırlanan gençlerle anket çalışması yapılmıştır. Toplamda 2.000 kişi ile anket yapılmıştır. Çalışma sonucunda göç olgusunun kentlilik bilincine önemli bir etkisi olduğu ortaya çıkmıştır. Kırıkkale göç veren ve göç alan bir şehir olduğundan kente aidiyet bağı düşük çıkmış, insanlarda kentlilik bilinci zayıf çıkmıştır.

Şen Beyazlı ve Aydemir’in yapmış oldukları (2008) “Kentlilik Bilinci ve Mekân: Trabzon Kenti Örneği” adlı çalışmada kentlilik bilinci, “kentsel kararlara katılım oranı” olarak değerlendirilmiştir. Kentlilik bilincinin ilk basamağı kişinin kendini kentli olarak görmesi olarak tanımlanmıştır. Çalışma, Trabzon insanında kentlilik bilinci düzeyi ile kentlilik bilincinin bileşenleriyle mekân arasındaki ilişkiyi açıklamaktadır. Kentlilik bilinci zamanla kazanılır mı? Kentlilik bilinci, kentli yaşam standartlarıyla ilgili midir? Kent ve kentli arasındaki bağ, kentlerin korunmasını etkiler mi? gibi soruların yanıtları aranmıştır. 1.372 kişiyle anket çalışması yapılmıştır. Çalışma sonucunda kentin en eski yerleşim yerleri olan Kemerkaya, Cumhuriyet ve Gazipaşa mahallelerinde kentlilik bilinci yüksek çıkmıştır. Bu da göstermektedir ki mekân aidiyetliliğinin kentlilik bilinci oluşumunda önemli yeri vardır.

Görün ve Kara’nın yapmış oldukları (2017) “Üniversite Öğrencilerinin Kentlilik Bilinci Algısı: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Örneği” adlı çalışmada kentlilik

bilincinin, kentleşme ve kentli birey olmaktan oluştuğu belirtilmiştir. Kentlilik bilincinin uzun vadede oluştuğu dile getirilmiştir. Çalışmada, Çanakkale’de lisans son sınıf öğrencilerindeki kentlilik bilinç düzeyi ölçülmüştür. Kentsel sorunlara duyarlılık, kente aidiyetlik ve etkinliklere katılım başlıklarından kentlilik bilincinin oluşup oluşmadığı değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda lisans düzeyindeki öğrenciler, kendilerini kentli olarak gördükleri için bu bireylerde kentlilik bilincinin oluştuğu ortaya konmuştur. Buna bağlı olarak çalışma, bireylerin kentin tarihine ve kültürel değerlerine sahip çıktıklarını ve gönüllü olduklarını tespit etmiştir.

Yeşil ve Yüksel’in yapmış oldukları (2016) “Ordu Kenti Örneğinde Kentlilik Bilinci” adlı çalışma kentlilik bilinci ile kentin sunmuş olduğu fiziksel, sosyal, kültürel ve ekonomik imkanlarla bağlantılı olarak insanlardaki memnuniyet düzeyleri ile ilişkilendirmektedir. Bu kapsamda Ordu ilinde 400 kişi ile anket çalışması yapılmıştır. Çalışmada Ordu İli’ndeki kişisel özelliklere bağlı olarak Ordulu olma ve büyükşehirde yaşama/yaşamama arasındaki bağlantı kurulmaktadır. Çalışma sonucunda Ordu kentinin kıyı kesiminde oluşan rekreasyon alanlarının insanların kentlilik bilinci kazanımında etkili olduğu ortaya çıkmıştır.

Bayhan’ın (2017) yapmış olduğu “Kentleşme Sürecinde Kentlilik Bilinci; Diyarbakır Örneği” adlı yüksek lisans tez çalışması kent, kentleşme ve kentlilik bilinci kavramlarını ele almaktadır. Diyarbakır kentinde kentlilik bilincinin oluşup oluşmadığı değerlendirilmiştir. Bu kapsamda 156 kişiyle anket çalışması yapılmıştır. Çalışma kapsamında katılımcılara sorulan sorular kişilerin ekonomik özellikleri, Diyarbakır’da doğup-doğmama, kentsel sorunlara duyarlılık ve kent sorunlarını yerel yönetimlere iletilme ve eğitim özelinde bir değerlendirme yapılmıştır. Çalışma sonucunda Diyarbakır’da kente olan aidiyet ve sahiplenme konusunda yüksek bir sonuç çıkmış, kentsel farkındalık ve kent sorunları ile ilgilenme orta seviyede çıkmış, katılım konusu düşük seviyede çıkmıştır. Kentte kentlilik bilinci seviyesi düşük seviyede tespit edilmiştir.

Candan ve Kazak’ın(2018) yapmış olduğu “Kentlilik Bilinci Ölçeğinin Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması” adlı çalışmada kentlilik bilinci, kentli bilincinde davranışlar sergileme, kendinin kentli olduğunun farkında olma, kentin fiziki ve doğal yapısıyla bütünleşebilme olarak ele alınmaktadır. Bu kapsamda Karaman’da 146 katılımcıyla anket çalışması yapılmıştır. Karaman’ın beş farklı mahallesinde anket gerçekleştirilmiştir. Çalışmada kentli olma/kentsel davranışlar, kente bağlı olma/aidiyet, kentin güncel gelişmelerini takip etme/kentsel sosyal ve kültürel kazanımlar, memleketine bağlılık

başlıkları altında kentlilik bilinci değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda Karaman’da yaşayan katılımcıların kentle ilgili kararlara katılım konusunda çekimser oldukları, kentin sahibinin kentte yaşayanlar olduğu konusunda düşük bir seviyeyle karşılaştığı, Karaman’da yaşamaktan memnun oldukları ortaya çıkmıştır.

Acungil’in (2012) yapmış olduğu “Kentleşme Sürecinde Tokat’ta Kentlilik Bilinci” adlı yüksek lisans tez çalışmasında kentlilik bilinci, kentteki sorunların çözümünü sağlayacak bir kavram olarak değerlendirilmektedir. Bu kapsamda kentlilik bilinci, kentin algılanması, kente karşı sorumlulukların farkında olunması ve kenti insanların sahiplenmesi demektir. Çalışmayla Tokat’ta kentlilik bilinci ölçülmüştür. Tokat’ta 574 katılımcıya anket çalışması yapılmıştır. Çalışma sonucunda katılımcıların %80’inin kendini kentli olarak gördüğü, katılımcıların kentte yaşanan sorumluluklarının farkında olduğu ama katılımın düşük seviyede olduğu, yerel medyayı takip etme, gelecekte burada yaşamak istemeleri, kenti sahiplenme oranı, yerel gelişmeleri takip etme seviyeleri düşük çıkmıştır. Tokat’ta kentlilik bilinci tam anlamıyla oluşmamıştır.

Ayyıldız, Çiçek ve Ayyıldız’ın (2016) yapmış oldukları “6360 Sayılı Büyükşehir Yasasının Kırsal Kesime Olası Etkileri” adlı çalışmada köylerde il özel idarelerinin kaldırılmasıyla köylere hizmet eden büyükşehir belediyeleri ve ilçe belediyelerinin hizmet yükünü artırdığını ortaya koymuştur. Çalışma tarım ve hayvancılık faaliyetleri için büyükşehir ve ilçe belediyelerine her türlü faaliyet yapma konusunda yetki verildiği ve bu durumun yerleşimlerde nasıl sonuçlar doğurabileceğini tartışmıştır. Çalışma Yasanın kırsal kesimlere olumsuz etkilerinin olacağını, belediyelerin kırsal kesime uzaklıklarının hizmet etmede olumsuz sonucu olacağını ve belediyelerde kırsal kesim için birimler oluşturulması gerekliliğini ortaya koymuştur.

Mutlu ve İrdem’in (2016) yapmış oldukları “6360 Sayılı Yasayla “Kır-Kent” Kavramlarının Muğlaklaşması Sorunu ve Olası Sonuçları” adlı çalışmada 6360 yasa ile köylerin mahalle olarak dönüştürülmesi ile ilgili düzenlemeyi bir yerin akşamdan sabaha köyden kente evrilme olarak değerlendirmiş ve kırsal yerleşimlerin kente çevrilmesinin uzun zaman ve koşullar gerektirdiğini dile getirmiştir. Kır, köy ve kent tanımlarının yasa ile muğlaklaştığını belirtmişlerdir. Muğlaklaşmanın çeşitli siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik sorunlara neden olacağını vurgulanmıştır. Yasanın kırsal yerleşim olan köyleri kentleştirildiği tespit edilmiştir.

Temel ve Karagöz’ün (2018) yapmış oldukları “6360 Sayılı Yasa’nın Yerel Yönetimler Ekonomisi Açısından Değerlendirilmesi” adlı çalışma 6360 sayılı yasa yerelleşmenin önemli bir adımı olarak ele almıştır. Yerel yönetimler ekonomisi

bağlamında, gerek Neoklasik paradigmanın gerekse de Kamu Tercihi Teorisi'nin yerelleşmenin çözümü olarak göstermektedir. 6360 sayılı yasanın neoklasik paradigmanın izlerini taşımakta olduğunu belirtmişlerdir. Sonuç olarak yasanın, idareler arası mali ilişkilerin yeniden düzenlenmesiyle ve büyükşehirlerin genel bütçeden alacağı payların arttırmasıyla yerel kamusal mal üreticilerinin arasında harcama yönlü rekabeti kısmen teşvik etmesini beklediklerini ortaya koymuşlardır.

Usta, Akman ve Kocaoğlu'nun (2018) yapmış oldukları “6360 Sayılı Kanun'un Büyükşehir Belediye Sistemine Etkileri: Konya Büyükşehir Belediyesi Örneği” adlı çalışmada 6360 sayılı yasa Konya ölçeğinde değerlendirilmiştir. Türkiye’de belediye sisteminin tarihçesi verilmiştir. Konya Büyükşehir Belediyesi’nin yöneticileri ile görüşmeler yapılmış ve yasa değerlendirilmiştir. Konya’da 6360 sayılı yasa ile ilgili yapılan uygulamalara yer verilmiştir. Sonuç olarak, Konya Büyükşehir Belediyesi’nin 6360 sonrası süreçte kurumsal anlamda başarılı bir örgütlenme ve personel sistemi oluşturduğu, yerel düzeyde sunulan kamusal hizmetlerin sayısının arttığı, hizmet sunulan alan genişlemesine rağmen hizmet sunumunda etkinlik ve verimliliğin sağlanmaya yönelik çaba gösterdiği söylenmiştir ancak 6360 sayılı yasanın gözden geçirilip illerin coğrafi durumu, erişebilirlik gibi hususlara göre yeniden düzenlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Ökmen ve Arslan'nın (2014) yapmış oldukları “Türkiye’de 6360 Sayılı Yasa İle Yeni Kurulan Büyükşehir Belediyeleri: Manisa Büyükşehir Belediyesi Örneği” adlı çalışmada 6360 sayılı yasa ile büyükşehir olan Manisa kenti değerlendirilmiştir. Bu kapsamda Manisa’nın genel tanıtımı, mekânsal gelişimi, belediyecilik tarihi ve yasa sonrası durumu ele alınmıştır. Sonuç olarak Manisa ilinin sorunlarına çözümler sunulmuştur.

Karasu'nun (2013) yapmış olduğu “6360 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Ve Olası Etkileri Şanlıurfa Örneği” adlı çalışmanın ilk bölümünde, 6360 sayılı yasa ele alınmaktadır. İkinci bölümde, 6360 sayılı yasanın Şanlıurfa’da neden olacağı olası sonuçlar üç başlık altında incelenmiştir. Sonuç olarak 6360 sayılı yasayla, köy sayısının fazlalığı, kentsel alan büyüklüğü, sosyal ve ekonomik alanda geri kalmışlık Şanlıurfa’nın durumunu zorlaştırırken, büyükşehir olmanın getireceği yeni mali kaynaklar ve yatırım fırsatları kent halkının umutlarını artıracakları ortaya konulmuştur.

Görgün ve Yörür’ün (2017) yapmış oldukları “6360 Sayılı Büyükşehir Kanunu Sonrası Kırsal Alanları Yeniden Düşünmek: İzmir Örneği” adlı çalışmada 6360 sayılı Büyükşehir Yasası’nın kırsal alanlar üzerindeki etkileri incelenmiş ve bütüncü

kapsayan planlama sınırı içerisinde yer alan kırsal alanlara nasıl yaklaşılabileceği konusu tartışılmıştır. En çok etkilenen yerleşimlerin kapatılan belde belediyeleri olduğu belirtilmiştir. Sonuç olarak kırsal yerleşmelerin olumsuz etkilenmesinin önüne geçecek kararlara ihtiyaç olduğu, halk katılımının önemli olduğu, kırsal alanlarda halen devam eden sosyo-kültürel özelliklerin korunması gerektiği çalışmada dile getirilmiştir.

Genç'in (2014) yapmış olduğu "6360 Sayılı Kanun ve Aydın'a Etkileri" adlı çalışmada 6360 sayılı yasa ile büyükşehir belediyesi olan Aydın ili kamu yönetimi perspektifinden incelenmiştir. İlk bölümde 6360 sayılı yasa değerlendirilmiş, ikinci bölümde Aydın kentinin tarihine, sosyo-ekonomik özelliklerine ve yerleşim özelliklerine yer verilmiştir. Çalışmada 6360 sayılı yasaya getirilen olumlu ve olumsuz eleştiriler değerlendirilmiştir. Sonuç olarak 6360 sayılı yasanın Aydın kentine olumlu katkılarının olduğu ancak köylerin çok olmasından dolayı belediyelerin yükünün arttığı ortaya konmuştur.

Literatür taraması, bu çalışmada kullanılacak kentlilik bilinci kriterlerinin belirlenmesini sağlamıştır (Çizelge 1.2). Bu çalışmanın saha araştırmasında kullanılan anket soruları, aşağıdaki kriterler dikkate alınarak oluşturulmuştur.

Çizelge 1.2. Kentlilik bilincini ölçmeye yönelik kriterler

KENTLİLİK BİLİNCİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK KRİTERLER	
Kendini Kentli Olarak Görmek	Kente Ait Yerel Müzik Ve Medya Takibi
Kente Olan Bağlılık	Yerel Yönetime Kolay Ulaşım
Sorunlara Duyarlılık	Kentsel Alanların Varlığı
Kararlara Katılım Sağlama İsteği	Okul, Sağlık Ocağı Varlığı
Toplu Taşıma Kullanım Oranı	Kentin Nirengi Noktalarını Bilmek
Sosyal Donatılara Erişim Ve Kullanım	Nüfus Yapısının Heterojen Olması
Su, Kanalizasyon, İletişim Altyapılarında Sorun Olmaması	Yaşlı Ve Gençlere Yönelik Hizmetlerin Olması

2.KAYNAK ARAŞTIRMASI

2.1.Köy ve Kent

Bu bölümde köy, kent ve mahalle kavramlarının birbirinden farklılaşan tanımlarına yer verilmiştir.

2.1.1. Köy

Kent bilimi terimleri sözlüğünde köy, yönetim ve ekonomik olarak kentlerden ayırt edilen, genel olarak tarımsal üretim yapılan, konut yapılarıyla kentten ayrılan yerleşim birimidir (Keleş, 1998).

Köy Kanunu'na göre iki farklı köy tanımı bulunmaktadır. Birinci tanıma göre nüfusu iki binden aşağı olan yerleşmelere köy denilmektedir. İkinci tanıma göre ise: okul, cami, yaylak, otlak, bataklık vb. ortak malların olduğu, toplu ve dağınık yerleşimin olduğu, bahçe, bağ ve tarlalarıyla bütün olan yerler köy olarak tanımlanmaktadır.

Köyler, kır yerleşmelerinin genel adıdır (Tütengil, 1979). İnsanlar arasında işbölümünün çok az olduğu, yüz yüze ilişkilerin daha yoğun olduğu, komşuluk bağlarının güçlü olduğu, ekonomisi tarım olan, geniş ailelerin bulunduğu yerleşimlerdir (Geray, 1985).

Köy, insanların bir arada yaşadığı en küçük yerleşimdir. Bu yerleşimin yerel ve mecburi ihtiyaçları köy idaresi tarafından karşılanır (Ulusoy ve Akdemir, 2010). Köyler tüzel kişiliğe sahiptir (Akdemir, 2010).

Köy toplulukları, toplumsal statülerini aile statülerine göre kazanmaktadır ve bu topluluklar yapısal, etnik kökensel ve fonksiyonel olarak farklılaşmayan gruplardır. Köy topluluğunda din önemlidir ve köydeki toplumsal hayatı büyük ölçüde etkiler. Tarıma dayalı bir ekonomi bulunduğundan, ailelerde çocuk sayısı fazladır ve bu yolla işgücünün artacağı hedeflenmektedir. Köydeki aileler üç kuşağın bir arada olduğu akraba ve kardeş ilişkilerini kapsayan geniş gruplardır. Çocukların eğitimi köyde aileye yüklenmiştir (Görmez, 1991).

Köyler, Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinden beri vardır ancak yönetim birimi olarak görülmeleri 19. yüzyılın ortalarını bulmaktadır (Parlak ve Sobacı, 2005). Köyleri yerel yönetim birimine çeviren ihtiyar heyetleri 1864 Vilayet Nizamnamesi ile oluşturulmuştur (Ortaylı, 1974). Bugün halen köy idari yapısını muhtar ve ihtiyar heyeti oluşturmaktadır (Köy İşleri Bakanlığı, 1973).

Klasik dönemde taşra teşkilatının en küçük birimi olan köyler, sipahi, voyvoda ve kethüda gibi memurlar tarafından yönetilmiştir. Muhtarlıklar II. Mahmud döneminde oluşturulmuştur (Gençoğlu, 2011). Muhtarlık kavramının ortaya çıkışı dönemin merkezileşme politikasının bir sonucudur (Doğan, 2011). Zamanla yapılan değişikliklerle muhtarların yetkileri değiştirilmiştir (Es, 2008).

Yerel yönetim birimlerinden biri olan köyün tüzel kişiliğinin oluşması Cumhuriyet sayesinde olmuştur. 1921 anayasası yerel yönetimleri “vilayet, kaza ve nahiye” olarak belirlemiştir. Bu yasa, bir veya birkaç köyden oluşan yerleri nahiye olarak tanımlamıştır (md. 21). 18 mart 1924’ te 442 sayılı köy kanunu çıkmış ve köyler tüzel kişilik kazanmıştır. Bu kanundan sonra 1924 anayasası kabul edilmiştir. 1924 anayasası köylerin tüzel kişiliğinin olduğunu, Türkiye’de yönetsel olarak illerin ilçelere, ilçelerin bucaklara bölündüğünü ve bucakların da kasaba ve köylerden oluştuğunu ifade etmiştir (md.90). 1961 anayasasında il, belediye ve köyde yaşayan kişilerin ihtiyaçlarını karşılayan karar organlarının halk tarafından seçileceği ifade edilmiştir (md. 116). 1982 anayasası, mahalli idarelere 1961 anayasasındaki gibi yaklaşmıştır (md.127).

447 sayılı Köy Kanunu’na göre köylerde karar alma yetkisi, muhtar ve ihtiyar heyetine aittir (md. 7). Köye ait işleri kanun, isteğe bağlı ve zorunlu olarak ayırmaktadır (md. 12). Köylerin görev ve yetkileri, yerel yönetim birimi ve merkezi yönetimin bir parçası olduğu düşünülerek kanunda tanımlanmıştır (Keleş, 2006/b).

Köy Kanunu’nda köydeki ihtiyaçlar imece ve salma yönteminden sağlanmaktadır. Köylüler bir araya gelerek köyün işlerini yapmakta, bu durum imece usulü olarak adlandırılmaktadır. İmece usullerini ihtiyar heyeti belirlemektedir. İmece ile yapılması mümkün olmayan işlerde köyde oturan kişilerden maddi durumuna göre para toplanması istenmektedir. Bu yöneme “salma usulü” denmektedir. Köyün diğer gelir kaynaklarını kendine ait işletmeleri ve tarlalardan elde edilen gelir, yardımlar, bağışlar, para cezaları ve harçlar oluşturmaktadır (Keleş, 2006/a).

Köy ve kent, bazı açılardan birbirini tamamlayan ve besleyen yerleşimler olarak diğer bazı açılardan ise birbirinden farklılaşan yerleşimler olarak değerlendirilmektedir. Dünya nüfusunun 2/3’nü barındıran gelişmemiş ülkelerde köy ve kent ayrımı tartışması devam etmektedir. Bu ülkelerde köylerin çölleşmesinden ve kentlerin de köye dönmesinden söz edilmektedir. Bu durum sanayileşmeyle kentleşmenin birlikte yürümemesi kaynaklıdır (Kurt, 2011).

Kırsal alanlarda kırsalda yaşayanların gelirini artırmak, kültürel ve sosyal gelişmeyi sağlamak, kır ve kent arasındaki farkı azaltmak şeklinde bir anlayış hakimdir

(Doğanay, 1993/b). Türkiye’de kırsal yerleşmelerin plansız olması, dağınık yerleşimin söz konusu olması, köylerin küçük ve fazla sayıda olması, köylerin büyük bir kısmının engebeli ve yüksek arazilerde kurulmuş olması, bugüne kadar sosyal ve fiziksel altyapı hizmetlerinin aksamasına ve köy yerleşimlerinin bu anlamda geri kalmasına neden olmuştur (Kurt, 2011).

Geleneksel yaşam biçimi ve özgün dokusuyla kentten ayrıışan köyler, insanların doğa ile iç içe oldukları yerleşimlerdir. Ancak günümüze köyler, kırsal yerleşimlerin özelliklerinden uzak, kentsel yerlerdeki yapılaşmaya benzer şekilde gelişen yerler haline gelmiştir. Köylerin kırsal alan olarak korunmasında toplumsal olarak köyleri beğenmeme, geleneksel yapıların bakımsız olması ve çağın ihtiyaçlarına cevap verememesi, geleneksel inşaat malzemelerinin ve ustaların zor bulunması gibi çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır (Eres, 2016).

Boran, köyle şehrin (kır ile kentin) birbirinden demografik ölçütlere göre değil, fonksiyonel farklara göre ayrıldığını ileri sürmektedir (Boran, 1945). Köy Kanunu, köy muhtarlarına fazlaca yetki vermektedir ancak mahalleye dönüşen köylerde muhtarların yetkileri kısıtlanmıştır. Örneğin köyde, köy muhtarı nikâh kıyabilmektedir ancak mahallede muhtarın böyle bir yetkisi yoktur: bu yetki belediyeye devredilmiştir (İrdem ve Mutlu Aysem, 2016). Yine mahalle muhtarı mahallelinin yerine dava açamamaktadır, mahkemelerde davalı ve davacı sıfatında bulunamamaktadır. Benzer şekilde muhtar, mahalleliyi temsilen hak ve borç altına girememektedir. Buna karşın köylerde muhtarın bu yetkileri bulunmaktadır (Dik, 2014).

Mahalli yerleşim yerlerinden köy ve kentin farkına değinen Hacı Kurt’un “Türkiye’de Kent - köy ve kentli - Köylü Algısı Üzerine Bir Araştırma” adlı makalesinde bu konu ayrıntılı incelenmiştir. Bu araştırma, köyün kente göre bazı olumlu ve olumsuz özelliklerinin var olduğunu ortaya koymuştur (Kurt, 2014). Buna göre; temiz hava, su, yeşillik ve doğa, stres ve telaştan uzaklık, trafik ve kalabalıktan uzaklık, sakin dinlendirici ortam, geleneğe göreneğe uygun yaşamak, insanların yakınlığı, güven ve yardımlaşma köyün olumlu yönleridir. Bununla beraber köylerin aşırı küçük ve sakin olması, eğlence ve sosyal etkinlik alanlarının hiç olmaması, ulaşım, altyapı yetersizliği, bakımsızlık, hayvan beslenmesi, kanalizasyon olmaması, kente uzak olması, alışveriş olanağının olmaması, tarımın ağır ve yorucu olması, gelir düzeyinin düşük olması, belirli bir ürün dalında uzmanlaşmanın olmaması köyün olumsuz yönleridir (Kurt, 2014)

Geçim ve iş imkânlarının gelişmiş olması, sosyal ve kültürel etkinliklerin fazla olması, eğitimin gelişmiş olması, ulaşım olanaklarının gelişmiş olması, teknolojik

gelişmeleri daha fazla takip etme olanağının olması, köye göre daha temiz ve düzenli olması, daha uygar insanların olması, özgürlüğün hâkim olması kentin olumlu yönleridir (Kurt, 2014).

Toplumsal kirlenme ve bozulma, insanlar arasındaki zayıf ilişkiler, yardımlaşma ve güvenin zayıf olması, daha kalabalık ortamların olması, stresin fazla olması kentin olumsuz yönleridir. Günümüzde özellikle gelişmiş ülkelerde köy ve kent ayrımının önemini ve ağırlığını kaybettiğini düşünenler vardır (Kurt, 2014).

Bir toplumu sırf köylü veya sırf kentli olarak değerlendirmek mümkün değildir, ancak toplum daha fazla köysel ve daha fazla kentsel olarak tanımlanabilir (Keleş, 1961).

M.Ö. 8000 yıllarında basit üretim teknolojisine bağlı olarak henüz tarımda artı ürün oluşmadığından uzmanlaşma gerçekleşmemiştir. Bu yüzden yerleşmeler birbirinden çok farklılaşmamış ve yerleşmeler arası ilişkiler çok gelişmemiştir. Yani bu yıllar dağınık köy yerleşmelerinin dünyada hakim olduğu yıllardır. Bu dönemde köy ve kent karşıtlığı yoktur. Sanayi öncesi kentlerde de artı ürün olmadığı için ve teknolojik sınırlamalardan kaynaklı olarak Türkiye’de kent nüfusları halen düşük seviyelerdedir (Tekeli, 2011).

1930’lu yıllardan itibaren Türkiye’de halkçılık kavramının öne çıkmasıyla köyler mekânsal ve nüfus açısından önemli yerler haline gelmiştir. Bu dönemde köylere önem verilmiş, ülkenin ulusal olarak modernleşmesinin ve ekonomik refah yükselmesinin köylerden başlayacağı öngörülmüştür (Dicle, 2012).

1950’li yıllarda köyden kente olan göç hareketlerinin artmasıyla köylere yapılmak istenen yatırımlar kentlere kaymış ve köyler geri plana itilmiştir. Türkiye’de kent nüfuslarının artmasıyla yeni ihtiyaçlar ortaya çıkmıştır ve bu durum kent ile köy arasındaki farkı hızla artırmıştır. 1960’lı yıllarda başlayan kalkınma planı yaklaşımı, köylere dair politikaları yeniden gündeme getirmiştir (Keleş, 2009).

Kentlere yakınlaşan köylerin kalkınması ve köylerle ilgili politikaların hayata geçirilmesi için 1970’li yıllardan itibaren Köy-Kent kavramı ortaya atılmıştır. Köy ve kent kavramına ilk defa Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma planında değinilmiş, ardından Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda da bu kavram kendisine yer bulmuştur (Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı: 1975 Yılı Programı, 1975). Ancak bu politika köylerde uygulamaya geçememiştir.

2000’li yıllara doğru Türk kamu yönetiminde değişimler hızlanmıştır. Bu tarihte yapılan yerel yönetim reformları doğrudan olmasa da dolaylı olarak köyleri etkilemiştir. 2005 yılında 5393 sayılı kanun ile nüfusu 5.000’e kadar olan yerler; 2008 yılında 5747 sayılı kanuna göre ise nüfusu 2.000’e kadar olan yerler Belediye olarak belirlenmiştir.

2005 yılında ayrıca köylerin kalkınması ve altyapının desteklenmesi için Köydeş Projesi hayata geçirilmiştir (Bilgin ve Altunok, 2013).

Türkiye’de köyler genel itibariyle ihmal edilen yerleşimler olarak karşımıza çıkmaktadır. Köyler hiçbir zaman kendi kendine yetecek, ulusal pazarlar için üretim yapabilecek hale gelmemiştir. Bunun olmasının en büyük sebeplerinden biri tüzel kişiliği ve kendine ait bütçesi olmasına rağmen mali gücünün zayıf olmasıdır. Bu yüzden mahallî idareler kapsamındaki köylerle alakalı yeni bir düzenleme gerekmektedir. Ancak ne 1982 Anayasası’nda ne de Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’nda köye ilişkin bir içerik bulunmamaktadır (Doğan, 2009).

İçişleri Bakanlığı’na bağlı olan Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü’nce yapılan çalıştayda köylerin mali durumu gündeme gelmiştir. Çalıştayda köyün görevleri arasında “devlet parasını israf etmek, köy namına bakkal, nalbant, arabacı dükkânları yaptırmak...” gibi görevler sayılmıştır. Ancak bu görevler günümüzün köy idari yapısıyla uyumlu değildir. Mali açıdan köy yönetimleri bu görevleri yerine getirememektedir (Can ve ark., 2010).

Türkiye’de kırsal kalkınma politikalarını ve uygulamalarını desteklemek için T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’na Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejileri Raporu hazırlanmıştır. Bu raporda kentsel ve kırsal alanlar arasındaki gelişmişlik farkını azaltmak, göçlerden olumsuz etkilenen kırsal alanların mücadelesine destek vermek, kırsal ile ilgili politikaları merkezde ve yerelde güçlendirmeye çalışmak, AB tarım, kırsal kalkınma ve tarım girişimlerine katkı sağlamak gibi amaçlar sıralanmıştır (UKKS, 2015). Kırsal alanların gelişimi için oluşturulan stratejiler arasında belediyelerin köy tasarım rehberi oluşturabilmesi öngörülmektedir. Bu rehberler köylerde yapılacak yapıların kurallarını belirlemekte, yöreye özgü kırsalın mimarisini korumayı amaçlamaktadır (Öğdül, 2013).

2.1.2.Kent ve Mahalle

Kente dair geçmişten günümüze farklı tanımlamalar yapılmıştır. Bu bölümde kent ile ilgili yapılan tanımlamaların değişimine ve kentin özelliklerine yer verilmiştir.

Geçmişte “cite”, “polis”, “medine” kelimeleri kent anlamında kullanılmıştır. Bu kelimeler kimi zaman küçük bir yerleşmeyi, kimi zaman bir devleti ve kimi zaman belli bir uygarlık düzeyini karşılamıştır (Başaran, 2008).

Kentin Farsça'daki karşılığı “şehir”dir. Şehir “nüfusun çoğunun sanayi, ticaret, hizmet veya yönetimle alakalı işlerle uğraşan, genellikle tarımsal faaliyetlerin olmadığı yerleşim alanı, site, kent” anlamına gelmektedir (TDK, 2021).

Kent, teknolojik gelişmelerle meydana gelen teşkilatlanma, uzmanlaşma ve iş bölümünün en üst düzeyde olduğu, tarım ve tarım dışı faaliyetlerin dağıtım ve denetiminin olduğu, iş olanaklarının fazla olduğu, nüfusunun ve yapı yoğunluğunun yüksek olduğu, uyum seviyesinin yüksek ve dinamik bir hayatın olduğu yerleşim birimidir (Çezik, 1982; Kartal, 1983).

Kent, nüfusuna göre coğrafi bir temeli olmayan ama belirli bir nüfusu olan toplumların insan ilişkilerine göre ekonomik, fiziksel, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının karşılandığı, her ülkeye göre değişen kriterlerin olduğu yerleşim yerleri ve sanayi, ticaret, hizmet gibi sektörlerin yanında tarımın da olduğu, sınırları belli bir alanda yerleşimin olduğu, dikey ve yatay hareketliliğin olduğu, kısmi bir sosyal sınıflandırmanın yer aldığı, sivil toplum kuruluşlarının yer aldığı ve etkisinin günden güne arttığı heterojen bir toplumun olduğu alanlardır (Sencer, 1979; Tekeli, 2011; Acungil, 2012).

Bir başka tanıma göre kent, çevresine karşı denetleme görevi olan, kendi kendine yetmeyen, diğer yerleşim alanlarına göre bağımsız, hukuk düzeni olan, birlik ve dayanışma içerisinde yaşanan, insanın bir ürünü olan, insanların yaşamlarını sürdürmek için ortaya çıkıp iletişim araçları ile bilgilerin yayıldığı, yaşam için gerekli gereksinimleri karşılayan, köylere bakarak nüfusunun daha yoğun olduğu ve küçük komşuluk birimlerinin olduğu yerleşim birimidir (Görmez, 1991; Keleş, 1998; Kıray, 2007; Candan ve Kazak, 2019).

Günümüzde kent, insanlara iş ve barınma imkânı sunmasının haricinde, dünyanın her yerine ulaşan, farklı alanları, insanları ve etkinlikleri kendine göre şekillendiren, ekonomik, kültürel ve siyasal yaşamın öncüsü, denetleyicisi olan merkezdir (Wirth, 2002).

Kent, Türkiye’de üç farklı yaklaşımla açıklanmaktadır. Bunlardan ilki Türkiye İstatistik Kurumu’nun kabul ettiği il ve ilçe merkezi olan yerlerdir. İkincisi, nüfusu 10.000’den fazla olan yerlerdir. Üçüncüsü, belediyeyle yönetilen yerlerdir. Bu tanımlamalar ile Türkiye’de kent kavramına bir açıklık getirilmektedir ancak bugün “köy mü itiyor, kent mi çekiyor” tartışması oldukça sıcaktır. Kırın ittiğini söyleyenler kırdaki itmeyi azaltarak göçü yavaşlatmayı önerirken, kentin çektiğini ileri sürenler kırsaldaki sosyal faaliyetlerin artırılmasını önermektedir. Ortak görüş ise kente gelenlerin sayısının azaltılması gerektiğidir (Tekeli, 2011).

Kentler aynı zamanda insanların birbiriyle ve çevreleriyle etkileşimini sağladığı, insanların düşünce biçimini şekillendirdiği, toplum-mekân-davranış ilişkisine göre kişiye kendi yaşam koşullarını belirlemesini sağlayan fiziksel, sosyal, kültürel ve davranışsal alanlardır (Kıray, 2007).

Kaya ve Görmez bir yerleşim biriminin kent olması için aşağıda sıralanan özelliklerin olması gerektiğini belirtmektedir:

- Belirli bir nüfusunun ve yoğunluğunun olması,
- Tarım harici üretimin olması, hizmet ve sanayi sektörünün gelişmiş olması,
- Yerleşim alanında altyapının gelişmiş olması,
- Örgütlenme, karmaşık işbölümü ve uzmanlaşmada yüksek düzeye ulaşmış olmak,
- Ulusal ve evrensel değerleri benimsemiş olması,
- Eğitim düzeyinin kırsal alanlara göre yüksek olması,
- Sosyal normlar yerine resmî denetlemenin olması gereken yerleşim birimidir (Görün ve Kara, 2017; Haslak ve Es, 2019).

Kent, giderek önemli hale gelmiş, içinde yaşayan insanların hayatını derinden etkilemeye başlamıştır. Nüfusun artmasıyla kent insanının yaşamında bazı sorunlar ortaya çıkmıştır. Bu fenomen “kentleşme” olarak tanımlanmıştır.

Şikago Okulu’nun kentleşmeye bakışı hem belli noktalarda yığılmayı hem de kentli kültürünün yaygınlaşmasını içermektedir. Her iki süreç de aynı şekilde değerlendirilmektedir. Türkiye’de kentleşmenin yanı sıra kentlileşme kavramı da gündemde kendisine yer bulmuştur (Tekeli, 2010).

Türkiye’de kentleşme, tarımsal yapıdaki değişimler, demografik nedenler, iletilici, çekici, sosyo-psikolojik ve siyasal-hukuksal nedenlerden oluşan iç etmenlerle, II. Dünya Savaşı’ndan sonra oluşan uluslararası ekonomik, siyasal olayların, toplumsal değişimlerin, küreselleşmenin ve Türkiye üzerindeki dış etmenlerin etkisinden ortaya çıkmıştır. Ayrıca, kırsaldaki sosyal, ekonomik ve kültürel yaşam şartlarının kente göçü zorunlu kılması da Türkiye’de kentleşmeyi etkileyen diğer önemli bir durum olmuştur. Kentleşmenin dört önemli dönüm noktası vardır. Birincisi, insanların mekanda bir noktaya yerleşmesi; ikincisi, kent doğuşu; üçüncüsü, sanayi kentinin oluşumu; ve dördüncüsü, sanayi kentinden ilerleyerek metropolitenleşmedir. Köy ve kent kavramları ile kentleşmeyi bu dört dönüm noktası üzerinden değerlendirmek gerekir (Tekeli, 2010).

Kentler, ilk meydana çıktığı Sanayi Devrimi'ne kadar azınlık deneyimi gibi kalmış, sanayileşme sonrasında işlevsel ve fiziksel bakımdan büyük bir değişim geçirmişlerdir. Bu durum, kentlerde hızlı büyümeye sebep olmuştur. Yani kentleşmenin oluşumu nüfus hareketine bağlı olmuştur (Yılmaz, 2004).

Sanayileşmeden kentleşen kentler de vardır. Bu tip kentlerde nüfussal olarak yığılma oranı sanayileşme oranından fazladır. Kentte kırsal kesimden gelen nüfus, köylü olmadığı gibi kentli de olamamaktadır. Kente gelen bu nüfus üretimde olmadığı küçük servis işlerinde çalışmaktadır. Bu yüzden kente göç eden ve modern bir işi olmayan bu topluluğun mekândaki yerleşimleri birçok sorunu ortaya çıkarmıştır. Geç sanayileşen toplumlarda, kente göç eden nüfus fazladır ve şehre geldiklerinde yaptıkları işler onların kentle bütünleşmesini engellemektedir (Kıray, 2007).

Kentleşme, doğal olarak kentlerde yaşayan insanları etkilemektedir. Bu durum “kentlileşme” kavramını ortaya çıkarmıştır. Kentlileşme, genel olarak kentte yaşayan insanlar için kullanılmaktadır. Genellikle kentleşme ile karıştırılmaktadır. Ancak kentlileşme, kentleşme sonucunda toplumsal değişimin insan davranışları ve ilişkilerinde değişiklikler oluşturma sürecidir (Keleş, 1998).

Türkiye’de Cumhuriyet dönemiyle kentsel çevrede modernleşme sürecine girilmiştir. Kentler ve mahalleleri, konutlara göre şekillenmeye başlamıştır. Kent, kentleşme ve kentlilik kavramlarının oluşum yeri, kentin en küçük birimi olan mahallelerde gerçekleşmektedir. Mahalle geçmişten günümüze Türk toplumunun yaşam özelliklerini gösteren kentin kurucu öğelerinden birisidir. Kent ile ilgili varılacak her sonuca mahalleleri incelemekle ulaşılabilir, çünkü kentler mahallelerin yansımasıdır.

Mahalle ilgili farklı tanımlamalar söz konusudur. Sözlük anlamında mahalle, şehrin, kasabanın ve büyük ölçekli köyün parçalarından biri, bu alanlarda oturan insanların tamamı olarak tanımlanmıştır. Arapça kökeni olan mahalle, ‘mahal’ kelimesinden türetilmiş ve konaklanan alan demektir (Özkan ve ark., 2017).

Etimolojik açıdan mekân, yer kökünden türemektedir; kasabanın parçalarından biridir (Devellioğlu, 1999). Mahalle işlevsel açıdan iktisadi boyutu olan, yönetsel amaçla oluşan, kültürel değerlerle anlam kazanan ve fiziksel çevrede karşılığı olan kentin en küçük birimidir (Şahin, 2011; Eren, 2017). Mahallelerde hem aynı etnik kökenden ve dinden insanlar birlikte oturmakta (Cerasi, 2001), hem de aynı sınıftan olmayan kişiler biraraya gelip aidiyet duygusuyla kente kimlik kazandırmaktadır (Bergen, 2010). Mahalleler sadece coğrafi sınırlardan oluşmamaktadır. Aynı zamanda mahallede yaşayan

kişilerin değerleri, inançları, kültürleri, hayat tarzları, örf ve âdetleri söz konusudur (Altun, 2010; Cansever, 2010; Candan ve Kazak, 2019).

Mahalle sosyal, kültürel ve ekonomik çeşitliliğin olduğu, yüz yüze iletişime olanak sağlayan sosyal donatı ve mekânların olduğu, sokak-bina ilişkilerinin iletişime imkân tanıdığı, yaya ulaşımının, servislere erişimin yerleşimin büyüklüğüne göre olanağının değiştiği, komşuluk biriminin olduğu yerlerdir (Özbek Eren, 2012).

Geçmişte mahalle, yöneticisinin imam olduğu, kendine özgü kaynakları olan, güvenliğinden bekçinin sorumlu olduğu, insanlar arasında dayanışmanın yüksek olduğu toplumsal ve idari bir birim olarak karşımıza çıkmaktadır (Düzbakar, 2003). Mahalle, mekânın insan eli ile oluşturulduğu, mekâna yaşanabilirliğin katıldığı kimlikli mekandır (Alver, 2010). Geleneksel Türk-İslam mahallesi, ekonomik ve sosyal yapısı ile içe dönük bir sistemdir ve merkezi otoritenin çeşitli konularda yerel ölçeklerin düzenlenmesi ve denetlenmesi özelliğinin kullanıldığı (Ortaylı, 2000), vergi ve bu vergilerin tahsilatının gerçekleştiği mali bir birimdir. Devlet açısından bazı yükümlülükleri yerine getirmektedir. Asayişin sağlandığı ve bayındırlık hizmetlerinin sağlandığı birimlerdir (Tanyeli, 1986; Ergenç, 1996).

Mahalle cami ve etrafında birkaç hanenin kurulmasıyla oluşmuş ve bu hanelerin artmasıyla büyümüştür. Mahalle merkezinde çeşme, mescit, pazar, okul, hamam ve kahvehane yer almaktadır. Bunun yanı sıra Geleneksel Türk-İslam mahallesini tanımlayan unsur çıkmaz sokak ve dolambaçlı yollardır. Çıkmaz sokak ve dolambaçlı yollar doğaya hâkim olmayıp onu içine alan organik yapıyı anlatmaktadır. Sokaklar, mahallenin iletişimini ve toplumsallaşmasını sağlayan, herkesi birleştiren, sınıfsal ve dinî farklılıkları ortadan kaldıran kapsayıcı bir mekândır. Bu yönüyle aidiyeti oluşturmaktadır (Özdemir, 1986; Cerasi, 1999; Düzbakar, 2003; Petruccioli, 2008; Açık, 2014).

Geçmişte mescit ve çarşı etrafında şekillenen mahalleler günümüzde cami, bakkal, kasap, fırın, kahve, lokanta, muhtarlık gibi yapılarla kümelenmiştir. Bu kümelenen mekânlarla insanlar mahallenin kimliğini oluşturmaktadır (Özkan ve ark., 2017). Mahalle kentin ana unsuru olmalıdır. Mekân biçimi ve yaşam tarzı olan mahalle insan ilişkilerine ortam hazırlamalı, içinde bulunduğu topluma tarihini hatırlatmalı ve kültürel değerlerini kazandırmalıdır (Alver, 2009).

Mahalle, uluslararası literatürde “neighbourhood, district, commune, borough, suburb, parish, quarter” olarak geçmektedir. En fazla kullanılan mahalle terimi “quarter” ve “neighbourhood”dur (Eren, 2017). Quarter’ın sözcük anlamı “kentin bir bölgesinde belli bir sınıfın veya grubun yerleşmiş olduğu kasaba” şeklindedir (Eren, 2017).

Neighbourhood ise komşuluk birimi anlamına gelmektedir. Komşuluk birimi en basit olarak birbirine yakın yaşayan insanlar anlamına gelmektedir (Mumford, 1954). Mumford'a göre komşular öncelikli olarak ortak kökenlerine göre değil, konut yakınlığına göre birleşmelerinden dolayı karşılaşma ve iletişime geçme yoluyla birbirleri hakkında bilgi edinmektedirler (Mumford, 1954).

Geleneksel mahallelerde toplumsal ilişkiler mekâna yansımakta ve mekânı şekillendirmektedir. Mahalle bireyle sıkı bir bağ içerisinde ve dayanışma, aidiyet, güvenlik, sosyalleşme gibi kavramlar mahalleyi benimsemeye yardımcı olmaktadır (Özkan vd., 2017).

Komşuluğu; insanların yaşlı komşusunun alışverişini yapmak, mahalle ile ilgili konuları paylaşmak, mahallede bir problem çıktığında problemi tartışmak ve onu çözüme kavuşturmaya çalışmak güvenin ve sosyal bağların güçlü olduğu yerlerde olumsuzluklara dayanma ve denge halini bulma yeteneğinin güçlendiği, yerleşik nüfusun istikrarı ile aynı değerleri paylaşmak, aidiyet ve heterojen yapının bulunduğu kavram olarak nitelendirilmektedir (Coleman, 1990; Putnam, 1993; Breton, 2001).

Komşuluk ile sosyal etkileşimin başladığı açık mekânın en önemlisi olan mahalle, topluluk duygusunun en yoğun yaşandığı yer olmuştur. Mahalle içerisinde dayanışma işlevi, güvenlik işlevi, eğlence ve meslek edindirme işlevi barındırmaktadır. Mahallelerin meslek edindirme işlevi de topluluk duygusunun gelişimi açısından oldukça önemlidir (McMillan ve Chavis, 1986; Baday, 2011).

Mahallelerde farklı işlevlerin bir arada bulunduğu merkezin olması, paylaşılan değerlerin olması, okul, halk eğitim merkezi gibi kamusal alanların herkesi bir araya getirmesi ile insanların hep birlikte tehditlere ve olumsuzluklara karşı hareket etmesini sağlamaktadır. Bununla birlikte derneklere gönüllü katılan kişilerin varlığı mahallelerin dayanıklılığını arttırmaktadır. Bunların sağlanması için sosyal altyapının da olması gerekmektedir, sağlık, eğitim, kültürel vb. alanların yeterli olması gerekmektedir (Wallace, 1990; Barry, 1994; Breton, 2001).

Kamusal alanların varlığının fazla olmasıyla insanların birbiri ile karşılaşma imkanı da artmaktadır. Bu da toplumdaki ayrımcılığı, ön yargıyı, insanların içine kapanmasını engeller (Tekeli, 2010). Kamu mekânı, açık alan gibi alanlarda buluşma rolünü üstlenen bu mekânlar insanları bir araya getirerek topluluk olma duygusuna ve dayanışma bilincine olanak sağlayarak bireylerin birbirini tanımasına, gelişen olaylardan haberdar olmasına zemin hazırlamakta ve mahallenin güvenliği için bu son derece önemli hale gelmektedir (Özkan vd., 2017).

Mahallelerin toplumsal örgütlenmeye olanak sağlayan yapısı 16.yy'da oluşmuş 1980'lere kadar bu özelliğini devam ettirmiştir. Ürküt'ün yaptığı çalışmadan yola çıkarak mahallenin günümüzdeki işlevine bakacak olursak, toplu konutlarda sosyal ağın yüksek, komşuluk ve duyarlılığın düşük olduğunu, geleneksel mahallelerde ise komşuluk ve duyarlılığın yüksek, sosyal ağın düşük olduğu çıkmıştır (Ürküt, 1998; Candan ve Kazak, 2019). Türkiye'de şu an mahalle kavramı zayıf olsa da, o kimliği koruyan mahalle yaşantısının devam ettiği yerler hâlâ mevcuttur (Özkan vd., 2017).

Günümüzde kimliğini koruyan mahalleler geçmişte olduğu gibi gündelik hayatın merkezindedir. Bireylerin saygınlık kazanması, çevre ile iletişimi en temelde mahallede oluşmaktadır. Çünkü mahallelerde çeşitli etkinliklerin yapılması, mahallelinin bir arada toplanmasına kaynaşmasına olanak sağlamaktadır (Özkan vd., 2017).

2.2. Kentlilik Bilinci

Kentler insanların yaşamında son derece etkili yerlerdir. Fiziksel özelliklerinin yanı sıra içinde barındırdığı insanların sosyal yaşantıları ile ön plana çıkmaktadırlar. Sokak, meydan, park ve açık alanlar kentteki kişilerin birlikte toplandığı, karşılaştığı, iletişim kurabildiği, kent kültürünü ürettiği özgürlük ve uzlaşma yerleridir. Kentler sürekli bir değişime uğramaktadır. Döneminde yaşanan siyasal, ekonomik ve sosyal yapıda olan her türlü değişim kentlerin de yönetim tarzını, kentsel mekanları kullanım biçimini ve insanlar arasındaki iletişimi etkilemektedir (Haşlak ve Es, 2019). Bu yüzden kentli kültürü son dönemde üzerinde çok fazla durulan bir alan olmuştur (Erdönmez ve Akı, 2005; Haşlak ve Es, 2019).

Toplumsal sınıfların, dinî, etnik farklılıklarını, farklı mesleki ve sosyal grupların oluşturduğu kültür değerlerini bir araya getiren kent kültürü, modern kentin bir ürünüdür (Thijssse, 1986; Tatlıdil, 2009; Kentleşme Şurası, 2009; DeFazio, 2011; Keleş, 2013).

Kent kültürünün oluşması için; kentlilerde kolektif belleğin oluşumu, kentteki sosyo-kültürel yaşamın zenginleşmesi ve bu yaşama farklı sosyal dokuların katılımının sağlanması gibi etkenler söz konusudur (Birol, 2008). Kentte yaşayan kişilerin fiziksel çevre içerisinde zihinlerindeki anılar, paylaşımda bulundukları değerler ve inanışlar kolektif bellek oluşumuna yardımcı olmaktadır (Arefi, 1999).

Kent kültürü oluşturmanın bir diğer yolu, kentsel kuruluşlara ilgi duymak ve bu kuruluşlara üye olmaktır. Kent kültürünü edinmek için belli bir bilgi ve birikime gerek vardır. Kent dokusunu özümsemek için kentin yapısını oluşturan ekonomi, eğitim, sağlık,

hukuk, siyaset ve sanat kurumlarının gruplarına katılmak ve onların sorumluluklarına ortak olmak gereklidir (Özen Güçlü, 2002).

Türkiye’de özellikle 19.yüzyıldan itibaren göç edenlerin etkisiyle kent kültürü gelişmeden büyüyen kentlere rastlanmaktadır. Bu kentler, insanlar arası ilişkiler açısından ne tam anlamıyla geleneksel ne de modern bir niteliktedir. Hızlanan göç hareketleri ile birlikte kentler sorunlara çözüm bulamadan günümüze kadar gelmişlerdir. Kentlerin insanlara sunduğu fiziksel ve toplumsal olanakların yetersiz kalması sadece devlet ve yerel yönetimlerin değil, kentteki bireylerin de sorumluluk alanına girmektedir (Acungil, 2012). Günümüzde kentlerde en önemli husus ekonomik kalkınma ve kültür arasındaki ilişkidir. Kentlerin finansal kalkınmasına önem verilirken, kentin kültürüne aynı şekilde önem verilmediği görülmektedir (Orishimo, 1982; Nadarajah, 2007). Kentli kültürünün genel tanımlayıcısı “kentlilik bilinci”dir.

“Kentlilik bilinci” Latince’de “civitas” kelimesinden gelmektedir. Kelimenin anlamı kentlilerin oluşturduğu birlik demektir. Yani kent ve kentli birlikteliğinin tarihsel bir gerçeklik içinde oluşması demektir. Kentlilik kavramı, kent ile aynı zamanda oluşmuştur. Kentlilik bilinci kentin fiziksel, toplumsal, demografik, ekonomik kültürel özelliklerini ve niteliklerini, kentli insanın yaşam biçimini belirlemektedir. Kentsel yaşam kalitesi yüksek yerlerde insanların maddi manevi bütün ihtiyaçlarının karşılandığı yer ve kentin yönetimine katılımın mümkün olduğu yer anlamında kullanılmaktadır (Haşlak ve Es, 2019).

Kentlilik ve kentlilik bilinci kavramları küreselleşme sonucunda ortaya çıkmıştır çünkü küresel ortamda artık ülkeler değil kentler bireysel olarak kendilerini göstermektedirler. Bunun için insanların kenti benimseyip geliştirmek için çabalamaları gerekmektedir (Birol, 2008).

Kentlilik bilinci insanların yaşadıkları kentin kültürel özelliklerini ne kadar benimsedikleri ya da aktif kullandıkları, kente özgü tutum ve davranışları ne kadar özümstedikleri ile ilgilidir. Başka bir ifade ile kentin kültürünü anlamak ve kendini kentin hareketliliğine uygun bulma, güvende olduğunu hissetme, kentsel sorunlara duyarlı olma demektir (Anık ve Şahin, 2016).

Kentlilik bilincini etkileyen bazı unsurlar bulunmaktadır. Bunlar: Kentin tarihi, kentin coğrafyası, jeopolitik konumu, geçmişten günümüze içinde yaşayan medeniyetler, doğu ve batı kenti olması, ulaşımına göre gelişmişliği, o kentin tarihinde yer alan savaşlar, işgaller, bir devlete başkentlik yapma durumu, doğal afetler sonucu büyük değişimler

yaşayıp yaşamaması gibi birçok etken kentin kimliğinin oluşmasında etkilidir (Aktaş, 2016).

Kentlilik bilinci aynı zamanda kentte yaşayanların birbirini fark etmesi ve farklılıklarını çeşitlilik olarak algılamasıdır. Bu çeşitlilikten kent kültürü adına ortaklıklar çıkarma çabalarının tamamıdır (Kentleşme Şurası, 2009).

Sosyal bilimler alanında kentlilik bilincine dair bazı kriterler ortaya konulmuştur. Bunlar memleket ile ilişkiler, harcama davranışları, kente aidiyet duygusunun olması, okunan dergi ve gazete oranları, kadınların ve kızların aile ve toplumdaki yerleri, eğitim oranları, meslek edinme oranları, siyasi eğilimleri, siyasi parti ve sivil toplum örgütlerine üye olma oranları, hemşeri derneklerine üye olma ve etkinliklerine katılma oranları, kentte kalma veya gitme isteğinin oranları, kente karşı duyarlılıkları vb. sıralanmaktadır (Karadağ, 2005).

Kentlilik bilincinin oluşmasında evrensel kabul gören bazı faktörler vardır. Bu faktörlerden birincisi eğitimidir. Eğitimin yüksek olmasıyla insanlar daha fazla bilinçlenip, kente karşı sorumluluk alma konusunda daha duyarlı olabilmektedir çünkü eğitimin bilimsel, teknolojik, psikolojik ve sosyo-ekonomik birçok yönü vardır (Dinçer, 2003). İkinci faktör hemşeri dernekleridir. Küreselleşme ile birlikte kentlere kırdan göçlerin artmasıyla birlikte göç eden insanların kentin sosyal ve ekonomik yapısına uyum sağlamakta zorlandığı bir gerçektir. Bu durumdan dolayı kente uyum sağlamaları, kenti benimsemeleri için dayanışma olgusunu temel alan hemşeri dernekleri kurulmuştur (Şahnagil ve Güler, 2019). Göç ile kente yerleşen kişiler geldikleri yerin kültürel özelliklerini de taşımaktadırlar. İnsanlar göç ettikleri kentte aynı memleketlileri ile kaynaşmak ve kültürel özelliklerini kaybetmemek için hemşehri derneklerinde bir araya gelmektedirler. Bu derneklerle insanlara kente aidiyet kavramı özümsetilebilir ancak bu dernekler tam tersi kent bilinçliliğine engel olmaktadır çünkü bu dernekler aynı yerde yaşama kavramı yerine aynı yerde doğma kavramını benimsemişlerdir (Şahnagil ve Güler, 2019). 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda hemşerilik 'herkes ikamet ettiği beldenin hemşerisi' şeklinde tanımlanmıştır. Kentte yaşayanlara belediyenin işlerine ve hizmetlerine katılım sağlamaları gerektiği söylenmektedir (Parlak, 2018). Kentlilik bilincini etkileyen üçüncü faktör doğum yeri kavramıdır. İnsanlar genellikle doğdukları yere kendilerini ait hissederler bu da kente olan bağlılığı olumsuz yönde etkilemektedir (Özaydın, 2011). Kentlilik bilinci oluşumunda en aktif olan dördüncü faktör yerel yönetimlerdir. Belediyeler kentlilik bilinci için mahalle konaklarını, kültür merkezlerini, park ve açık alanları kullanarak insanlar arasındaki etkileşimi sağlayıp insanlara kentli

davranışlarını kazandırabilirler (Kurt, 2011; Şahin, 2019). Kentlilik bilinci ile ilgili beşinci faktör halkı bir araya getirecek meslek edindirme kurslarıdır. Bu kurslar da kентlilik bilincine yönelik seminerler ile kentin yerel özelliklerini bilen ve uygulayan ailelerin davet edildiği, konuşulduğu ortamlar haline getirilip, kent belleği oluşturmak için de önemli mekânlara yapılacak olan gezilerle insanlara kenti benimseme özünü hedeflemiştir (Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, 2009). Kentlilik bilincine etki eden faktörlerden altıncısı yaş kavramıdır. Gençlerde, orta ve yaşlı bireylere göre kентlilik bilinci daha kolay kazanılmaktadır (Yücel Batmaz ve Gürer, 2016). Kentlilik bilinci oluşumuna katkı sağlayacak yedinci faktör temizliktir. Temizlik, yerel yönetimlerin yapması gereken bir hizmet olmasına karşın kentlilerinde sorumlulukları vardır. Kentlinin kullandığı alanları kirletmemek için çaba sarf etmesi kентlilik bilinci oluşmasında önemli bir olgudur (Anık ve Şahin, 2016; Candan ve Kazak, 2019).

İnsanların kenti benimsemeleri için, kentin iş, eğitim, sağlık imkânları artırılmalı, sosyal ve kültürel açıdan imkânları geliştirilmeli, park, rekreasyon, meydan gibi alanları artırılmalıdır (Geyik, 2010; Anık ve Şahin, 2016). Kentler aynı zamanda herkesin evi gibidir. Evde nasıl vakit geçiriliyorsa aynı şekilde kentte de vakit geçirilmelidir; evde nasıl sorumluluk alınıyorsa ve evde düzen varsa kentte de bu olmalıdır çünkü kentte olacak her bir gelişme sakinlerinin hayatını etkilemektedir (Çakılcıoğlu ve ark., 2003; Beyazlı ve Aydemir, 2008).

Kente göç eden insanlar, yaşadıkları yerde altyapı, ulaşım, sağlık, eğitim, sosyo-kültürel gibi imkânların daha çok gelişmiş olduğunu gördüklerinde, geldikleri yerleşimdeki kültürel özelliklerini terk edip göç ettikleri kentleri daha fazla benimseyip aidiyetlik bağı kurabilmektedir (Acungil, 2012).

Kentlilik bilincinin oluşmasında yaş, doğum yeri, ekonomik özellikler gibi bireysel özellikler, insanların sevdiği aktivelerin neler olduğu, içlerinde bulundukları sosyal ve ekonomik çevreler aktif rol oynamaktadır (Geyik, 2010). Kentte yaşayan insanlara ayırım gözetmeksizin eşit ve dengeli hizmet verildiğinde kentin yaşam kalitesi yükselecektir (Geray, 1998).

Kentler homojen bir yapıdan oluşmadığı için herkesin kентlilik bilinci düzeyi farklıdır. Bireylerin kent yaşamında kentle ilgili yaşamlarını etkileyecek kararlara katılmaları ve örgütlenmeleri kентlilik bilincinin göstergesidir (Güçlü, 2002). Kentleri birbirinden ayıran özellik kентlilik bilinci seviyeleridir. Keleş'e göre her kent, kentin sahip olduğu tarihi doku gibi kimliğinde farklı özellikler barındırır (Keleş, 2005). Kentlilik bilincinde insanların nerede doğduğu, kendilerini nereye ait hissettikleri

aidiyetlik için önemlidir. İnsanlar kendilerini kentin bir parçası olarak gördüklerinde o kentin maddi ve manevi değerlerini de benimseyeceklerdir ve buna bağlı olarak kentsel sorumluluk bilinci gelişecektir. Kentin gelişmesi de aynı paralelde kentin aidiyetlik düzeyine göre olacaktır (Morlay ve Robins 1997; çev: Zeybekoğlu; Anık ve Şahin, 2016).

Katılım, kişilerin yaşadıkları çevrede yer alan kurumlar ve yönetimlerin belirledikleri programlarda alınacak kararlarda söz sahibi olmak veya bir çevrenin planlanmasında ve sonuca varılmasında işbirliği içinde olmaktır (Bilgin ve Göregenli, 1996; Kalabalık, 2005). Diğer bir deyişle katılımdaki süreçlerde yer almak, kente ait pek çok etkinliğe katılmak, oy vermek, ücretli veya ücretsiz olan sosyal hizmetlerde yer almak, kente dair haberleri takip etmek ve komşularla yardımlaşmak demektir (Martinson ve Minkler, 2006).

Oldenburg'a göre insanların hayatının geçtiği kamusal alanlar farklıdır. Bunlardan ilki ev, ikincisi okul, üçüncüsü ise güzellik salonları, kafeler, havuzlar vb. kentte yaşayan insanların bir araya geldiği mekânlardır. Bu mekânlarda insanlar sosyal etkinliklerde yer alma ve kent kararlarına katılmayı öğrenebilirler (Ercoskun ve Özöduru, 2013).

Katılımı artırmak için kent konseyleri ön plana çıkmaktadır. Yaşayanların inisiyatifinin önemsendiği ve yönetişimin hayata geçirildiği bu birimler, başarılı ve etkin çalışmalar yaparak kentlilik bilincinin önemli bir aşaması olan katılıma katkı sunmaktadır (Parlak, 2018).

Bugün Türkiye'deki planlama anlayışı, belirli aşamalarda kentli faktörünü yok sayan, planın yapılmasındaki en büyük faktör olan insanı göz ardı eden bir disiplin olmuştur. Bu yüzden planlar kentteki insanlar tarafından benimsenmemekte ve planların sürekli revize olmasını zorunlu kılmaktadır. Kentte yaşayan her birey ise kentli haklarının farkında olmalı ve ona sahip çıkmalıdır. Haklarının farkında olan birey kentte kendini dışlayan hiçbir oluşuma izin vermez. Böylelikle kent planlamasında 'Kim için planlama?' sorusunda yerini alır (Beyazlı ve Aydemir, 2008).

Kentli insanlar kentli haklarına hakim olmalıdırlar. 1992 yılında yapılan Avrupa Kentsel Şartı'nda kentli hakları belirlenmiştir. Bunlar: kirletilmemiş bir çevrede yaşamak, güvenlik, ekolojik dengenin sağlandığı çevrede yaşamak, kentli bireyin toplumsal ve ekonomik girişimlerine olanak sağlayacak altyapıya sahip olmak, hizmetlerde seçim yapma olanağı sunmak, istihdam olanaklarına sahip olmak, çok kültürlü bir ortamda yaşamak, konut edinebilmek, kentin her noktasına ve her kesimine göre ulaşım imkanlarının olması, sağlıklı temiz su içmek, kanalizasyon altyapısına sahip olmak, yeşil alanlardan faydalanabilmek, dünya standartlarına sahip eğitim imkanlarından

Kente göçle gelen kişiler toplu taşıma sistemlerinde tarife, çizelge ve aktarma sistemlerini anlamaya ve kullanmaya çalışırken, kenti tanıma ve kente uyum sağlama konusunda hızlı bir süreci atlatmaktadırlar (Ercoşkun ve ark., 2016). İlerleyen yaş ve kentte doğmuş olmak da kentlilik bilinci düzeyini artırmaktadır. Düzenli geliri olan kişilerin kentlilik bilinci düzeyi, düzenli bir geliri olmayan kişilerininkine göre daha yüksektir (Ercoşkun ve ark., 2016).

Kentlilik bilincine sahip olunması için anaokulundan başlayıp ilköğretim, ortaokul, lise ve üniversiteye kadar faydalı ve yararlı bir şekilde “Görgü kuralları” eğitimi verilmelidir. Sevgi, hoşgörü, saygı, merhamet, paylaşma, yardımlaşma, selamlaşma, duyarlılık, adalet, şeffaflık, fedakârlık gibi kavramlar kent kültürünün temelini oluşturmaktadır (Ercoşkun ve ark., 2016).

Kentlilik bilinci oluşumuna dernek üyesi olmak da katkı sağlamaktadır. Toplumun bir üyesi ya da dernek üyesi olmak insanı hem yalnızlıktan kurtarır hem de bu topluluklar bireylere bir takım değerler, davranış normları, bağlılık duyguları gibi özellikler katarlar (Tolan, 1996). Kente kimlik kazandıran en büyük etmenlerin kentin sahip olduğu kültür ve tarih olduğu bilinmektedir (Es, 2007; Kaya, 2007; Alver, 2009). Kente hem fiziki hem de sosyal açıdan kimlik kazandıran faktörlerin birçoğu kentin kültürel yapısı ile ilgilidir (Güler ve ark., 2016). Kent kültürünü yalnızca tiyatro, sergi, kitap gibi faaliyetler sınırlandırmak yerine, kentteki kalıcı kültür öğelerinin korunması, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi gibi ele almak daha doğru bir değerlendirme olacaktır (Keleş, 2005).

Günümüzde kentler, yabancılaştırmanın, sorumluluktan kaçmanın olduğu, aidiyet duygusu olmaması nedeniyle ortak davranmanın zor olduğu yerler haline gelmiştir. Bu konuda kentteki varlığını sorgulayan, etrafını gözlemleyen, yaşadığı çevreye katkı sağlayan bilinçli kentli, kentlerin yaşam kalitesini artırmakta büyük önem taşımaktadırlar (Yücel Batmaz ve Gürer, 2016). Modern kentleşme ile gökdelenlerin hızla yükselmesi, kentlerin birbirine benzeyen yapılaşmaları, kentlerin yerel özellik ve kültürlerini kaybetmesi küreselleşmenin kentlere olan olumsuz etkileri olarak görülebilir (Giddens, 2008).

Günümüzde kentleri, konut, işyeri, eğlence alanları gibi görmek yerine memleket olarak görmek gittikçe azalmıştır. Buna bağlı olarak yerel yönetimler sadece hizmet veren yerler olarak görülmekte, planlarını halka benimsetememekte ve bu konuda engellerle karşılaşmaktadırlar (Yücel Batmaz ve Gürer, 2016). Yeni belediyeler başarıya ulaşmak için kent kimliği ile ilgili politikaları üretirken kentin tarihinden kopmadan ve

bu tarihinden beslenerek oluşturdıklarında uygulama ve etki alanında önemli kolaylıklar sağlarlar (Güler ve ark., 2016). Belediyeler tarafından bu çerçevede oluşturulan kültürel politikalar insanların yaşadıkları yeri sahiplenmelerini ve yerel yönetimlere destek vermelerini sağlayacaktır (Göksel ve Kutlu, 2014).

Yerel yönetimler kentlilik bilincini oluşturmak için sosyal medyayı da etkin olarak kullanabilirler. Günümüzde sosyal medya herkes tarafından kullanılmaktadır. Sosyal medya ile alınacak kararlar duyurulup, sosyal medya üzerinden oylama yapılabilir. Bu sayede insanlar kentle ilgili kararlara katılmış olur ve kente olan bağlılık, sorumluluk gelişir (Güler ve ark., 2016).

2.3. 6360 Sayılı Büyükşehir Yasası

Türkiye’deki metropoliten yönetim uygulamalarının temelleri Osmanlı dönemine kadar uzanmaktadır. Osmanlı’dan bize miras kalan belediyeçilik, Tanzimat’a kadar kurumsal yapı olmaksızın yürütülmüştür (Altan, 2009). Osmanlı’da ilk belediye teşkilatı Tanzimat ile İstanbul’da kurulan Şehremaneti ile başlamıştır (1854). Merkezi yönetimin yükünü hafifletmek için 1864’te vilayet nizamnamesi çıkarılmıştır (Tuncer ve Bakırcı, 2020). Büyükşehir yönetimi ile ilgili ilk girişim 1858 yılında büyük alanları bölüp küçük alanlar oluşturup farklı teşkilatlanmalar yapan bir nizamname ile öngörülmektedir (Bulut ve Dönmez, 2019). Batılı anlamda ise ilk belediye örgütü 1857’de Altıncı Daire-i Belediye ismiyle Beyoğlu ve Galata’da kurulmuştur (Altan, 2009).

1930 yılında ise 1580 sayılı Belediye Kanunu ve 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanunu nüfusu yoğun olan yerlerin belediyelerin sorumluluğunda olduğunu belirtmiştir. 1933 yılında 2290 sayılı Belediyeler Yapı ve Yollar Kanunu yürürlüğe girmiştir ve bu kanunla valiler aynı zamanda kentin başkanı da olmuşlardır. Bu durum ise 1963 yılında çıkarılan 307 sayılı yasa ile sona ermiştir. 307 sayılı yasa ile belediye başkanları seçimle iş başına gelmeye başlamışlardır (Öztürk, 2014; Sevinç, 2015).

Eski kaynaklara bakıldığında tam olarak kente ilişkin net bir ifade yoktur, ancak 1580 sayılı kanuna göre de nüfusu 2.000’den fazla olan kasaba ve kent tüzeline belediyeler bulabilir ifadesi yer almıştır (Url, 1). 442 sayılı kanunda 20.000’den fazla yerler için kent kavramı kullanılırken belediyelerin olması sebebiyle 1580 sayılı kanun bundaki ölçütü 2.000 nüfus ve üzeri için kullanmıştır (İrdem ve Mutlu Aysem, 2016). TÜİK’in kır-kent ayırımına bakıldığında ise belli ölçütler vardır. Bu ölçüte göre ilk olarak il ve ilçe merkezleri “kent”, diğer tüm yerleşimler ise “köy” olarak belirlenmiştir (İspir

ve Açma, 2005). İkinci olarak ise 1965'ten 1985'e kadar 10.000 nüfus ölçütü vardır. 1985 yılından sonra istihdamın gelişmesi ile bu ölçüt 20.000'e çıkmıştır ve DPT da bu ölçütleri kabullenmiştir (İspir ve Açma, 2005).

1960 yılında toplam nüfus içerisinde %32 olan kentli nüfus oranı, 1980 yılında %44, 2010 yılında %77 (Akman Karasu, 2013), 2020 de ise %93 olmuştur. Kentsel nüfus artışı genellikle büyükşehirlerde olmuştur (Şengül, 2010).

Ülkemizde, büyükşehir yönetimini belli bir düzene sokmak için 1960 yılından 1970'li yıllara kadar bazı tartışmalar olmuştur. Büyük kentlere yönelik yönetim modeline ilişkin girişimler, 12 Eylül askeri darbesinden sonra oluşan büyükşehir belediyesine geçiş sürecinin devamı olarak ilerlemiştir. 11 Aralık 1980'de çıkarılan MGK'nın 34 no'lu kararına göre büyük kentlerde küçük belediyelerin ana belediyeye bağlanarak bir komutan tarafından yönetilmesi büyükşehir belediyesine geçişin ilk adımı olmuştur. 1981 yılında yürürlüğe konan 2561 sayılı yasa bazı büyükşehirlerde küçük belediyelerin ve köylerin tüzel kişiliklerini kaldırmıştır ve büyükşehirlere eklemiştir. Bu sayede MGK'nın 34 no'lu kararı yasal bir temele dayandırılmıştır. Daha sonra 1982 Anayasasının 127'inci fıkrasına göre büyük yerleşim yerleri için özel yönetim biçimlerinin geliştirilebileceğine imkân sağlamış ile bu düzenlemelerin anayasal olarak temeli oluşturulmuştur.

Bu tartışmalar sonucunda 1982 anayasasının çıkmasıyla birlikte bazı yetkiler verilmiş ve 1984 yılında büyükşehir belediyeleri kurulmuştur. Kurulan bu büyükşehir belediyeleri günden güne güçlendirilmek istenmiştir. 1984 yılında çıkarılan 195 sayılı KHK büyükşehir belediyeleri ile ilgili ilk hukuki düzenlemedir. Bu KHK ile İstanbul, Ankara ve İzmir'de büyükşehir belediyeleri kurulmuştur. Ardından 1984'te 3030 sayılı büyükşehir yasası çıkarılmıştır (Çınar ve ark., 2009). Daha sonra, Adana 1986'da, Bursa, Gaziantep ve Konya 1987'de, Kayseri ise 1988'de büyükşehir belediyesi olmuştur. 1993 tarih ve 504 sayılı KHK ile Mersin, Eskişehir, Diyarbakır, Antalya, Samsun, İzmit ve Erzurum büyükşehir haline gelmiştir. Bu kentlere 2000 yılında çıkarılan 593 sayılı KHK ile Adapazarı da katılmıştır (Tortop ve ark., 2008; Akman Karasu, 2013).

2000 yılından sonra kamu yönetimindeki değişim açısından, AB'ye uyum açısından mevcut kamu yönetimlerinde yetersizlikler tespit edilmiş ve bunun için kapsamlı bir çalışma yapılmıştır. Bu kapsamda belli başlı düzenlemeler yapılmıştır. Bunlar: 2004 yılında 5216 sayılı Büyükşehir yasası, 2005 yılında 5393 sayılı Belediye kanunu ve 5302 sayılı il özel idaresi kanunudur (İrdem ve Mutlu Aysem, 2016; Tuncer ve Bakırcı, 2020).

2004 yılında büyükşehir belediyelerinin planlı, programlı, verimli yürütülmesi için 5216 sayılı Büyükşehir Kanunu çıkarılmıştır. Bu kanunla İstanbul ve Kocaeli illerinde büyükşehir belediye sınırı il sınırı olmuştur. Belde belediyeleri de büyükşehir belediyesinin sınırlarına dahil olmuştur. Büyükşehir olmada nüfus kriteri 750.000'dir. 5216 sayılı kanuna göre valilik merkez olmak üzere nüfusu bir milyona kadar olan büyükşehirlerde yarıçapı yirmi kilometre, nüfusu bir milyondan iki milyona kadar yarıçapı otuz kilometre, nüfusu üç milyondan fazla olan büyükşehirlerde yarıçapı elli kilometre olan daire, büyükşehir belediyesi sınırını oluşturmuştur (Deniz ve Kantürk Yığıt, 2013; Ayyıldız ve ark., 2016). Ancak sanayileşmeye bağlı olarak yaşanan hızlı kentleşme ve göçlerle artan nüfuslar şehirlerin genişlemesine ve yakın çevrelerindeki yerleşimlerin merkezi ile birleşerek metropolü oluşturmaya olanak sağlamıştır (Ünsal, 2007; Bae ve Feiock, 2012). Modernleşme ve kapitalist yönetim şekilleri değişen dünya koşullarında metropol şehirlerin karmaşık bir hal almasına neden olmuş ve kamu hizmetlerinin sunumu ve koordinasyonunda güçlükler çıkmıştır. Bu güçlüklerin oluşmasıyla yeni yönetim modeli arayışları gündeme gelmiştir. İmar, altyapı, temizlik, su ve ulaşım gibi hizmetlerin sorunlarında klasik belediye yönetimleri eksik kalmıştır (Keleş, 1994; Özgür, 2008; Tekel, 2009).

Kırsal alanlardaki sorunların çözümünün zorlaşması, küçük ölçekli olan mahalli idarelerin ekonomisinin yetersizliği, eşit hizmetin sunulamaması 6360 sayılı yasanın çıkarılması gerektiğini zorunlu kılmıştır (Çelikyay, 2014). 6360 sayılı yasa ayrıca çağın gerekliliklerinin doğrultusunda küresel dünya da kentlerin rolünün giderek artması sonucu ortaya çıkmıştır (Oktay, 2016). Eşit olarak hizmet üretecek güçlü bir yerel yönetim yapısına ihtiyaçtan dolayı, kaliteli, verimli ve etkin kamu hizmetlerinin olması; kaynak ve israfın önlenmesi, etkin ve yerinde kullanımın sağlanması ile; sanayileşme, ulaşım ve çevre gibi artan sorunlara küçük yerel mahalli idarelerin bunları çözemeyeceğinden 6360 yasayla yeni bir kent yönetimi sistemi oluşturulmak istenmiş (Çelikyay, 2014) ve 6360 sayılı yasa ile büyükşehir belediyesinin görev ve yetkilerinin tek bir merkezden yürütülmesi ve böylelikle ölçek ekonomisinden yararlanmak, tasarruf, hizmetlerde etkinlik ve verimlilik, koordinasyon ve planlamada yaşanan kopukluğun önüne geçilmek amaçlanmıştır (Ateş ve Bıyıklıoğlu, 2017; Çavuşoğlu ve Lamba, 2020). 6360 sayılı yasa yeniden gündeme gelen ölçek büyütme tartışmalarından ortaya çıkmıştır. Mevcuttaki yasaların bu sorunları çözememesinden dolayı 2012 yılında 6360 sayılı Büyükşehir Yasası çıkartılmıştır. Bu yasa ile birlikte farklı yaklaşımlar da ortaya çıkmıştır (İrdem ve Mutlu Aysem, 2016).

08.12.2012 tarihinde TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'ne verilen yasa tasarısı içişleri komisyonunda görüşülmüş daha sonra TBMM Genel Kurulunda 12.11.2012 tarihinde kabul edilmiştir (Gül ve Batman, 2013).

Çizelge 2.2: Büyükşehir kanunlarının kriterlere göre değerlendirilmesi

Kriter/ Kanun	3030 Sayılı Kanun	5216 Sayılı Kanun	6360 Sayılı yasa
Resmî gazetede yayımlandığı tarih	12/12/1984	23/07/2004	06/12/2012
Büyükşehir tanımı	Belediye sınırları içinde, merkez ilçe dahil, birden fazla ilçe bulunan şehirleri	En az 3 ilçe veya il kademe belediyesini kapsayan	Sınırları il mülki sınırları olan
Nüfus şartı	-	Belediye sınırına en fazla 10.000 metre uzaklıktaki nüfusu 750.000'den fazla olan	Toplam nüfusu 750.000'den fazla olan
Sınır	Belediye sınırı	Belediye sınırı	İl sınırı

Kaynak: Demirkol (B.T)'den düzenlenerek aktarılmıştır.

6360 sayılı on üç ilde Büyükşehir Belediyesi ve yirmi altı ilçe kurulması ile bazı kanun ve KHK'de değişiklik yapılmasına dair yasa ile 13 kent büyükşehir olmuştur. Bunlar; Hatay, Malatya, Kahramanmaraş, Muğla, Manisa, Balıkesir, Trabzon, Tekirdağ, Şanlıurfa, Mardin, Van, Aydın ve Denizli'dir. 6447 sayılı kanunla da Ordu kenti en son büyükşehir olmuştur. Bu sayede büyükşehir belediyesi 30 rakamına ulaşmıştır (Akman Karasu, 2013).

6360 sayılı Büyükşehir Belediyesi Yasası ile büyükşehir belediyesinde önemli değişiklikler yaşanmıştır. Bunlar (Dik, 2014; Biricikoğlu, 2015):

- İstanbul ve Kocaeli'de yapılan il mülki sınırı modeli 6360 sayılı yasa ile büyükşehir olan bütün belediyeler için geçerli olmuştur. Artık büyükşehir belediye sınırı il mülki sınırı olmuştur.
- Kentin nüfusu 750.000'i geçer ise kent büyükşehir statüsüne kavuşacaktır. Kanun ile il özel idareleri kaldırılmıştır. İl özel idarelerinin tüm görev, yetki, mal, personel, hak, borç, alacak ve sorumlulukları ilgili diğer kamu kurumlarına devredilmiştir.
- İl özel idarelerinin yerine yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı kurulmuştur ve bu başkanlığın yönetiminden kent valisi sorumludur.
- Yasa ile büyükşehirlerdeki bucak yönetimleri yürürlükten kaldırılmıştır.

- Büyükşehir statüsündeki bütün illerde köy tüzel kişilikleri kaldırılmış ve kendilerine en yakın ilçe belediyesine mahalle olarak eklenmişlerdir.

- Tüm illerde belde belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılmış ve kaldırılan belde belediyeleri büyükşehirlerde mahalle, diğer illerde ise köy statüsüne geçmiştir.

- Tüzel kişiliği kaldırılan köy ve belde belediyelerinin görev, yetki, alacak, borç ve sorumluluk işlemlerinin tümü ilgili olan ilçe belediyelerine ya da büyükşehir belediyelerine devredilmiştir.

- 6360 sayılı yasa ile mahalle olan yerleşimlerdeki uygulama çalışmalarının 5 yıllık bir sürede tamamlanacağı belirtilmiştir.

- Kanun ile bazı yerleşimlerdeki köy ve mahalleler birleştirilip yeni ilçeler oluşturulmuş ve bazı mahallelerde ayrılarak başka belediyelere bağlanmıştır.

Bu kanun kapsamında da 1.591 belde belediyesinin ve 16.082 köyün tüzel kişiliği kaldırılmıştır (6360 sayılı kanun; Özer, 2013; Zengin, 2014). İl genel meclislerinin görevlerine son verilmiştir (Kalpaklıoğlu, 2017).

6360 sayılı yasayla il özel idarelerinin %37'si, belediyelerin %55'i, köylerin %49'u kaldırılmıştır. Bu açıdan bakınca yerel yönetim sisteminde önemli bir değişiklik olmuştur (Akman Karasu, 2013). Mahallî idareler genel müdürlüğü verilerine göre 6360 sayılı yasa öncesinde Türkiye'de 34.395 köy bulunmaktadır (Url, 2). Düzenlemeden önce belde ve köylerin nüfusu 23.707.743 ve bu sayının toplam nüfus içerisinde oranı %35,1'dir (TUİK, 2012). Bu açıdan bakılacak olursa kapatılan köylerin önemli bir kısmının dağlık alan içerisinde yer aldığı görülmektedir.

İl özel idarelerinin büyükşehirlerde kaldırılmasıyla yerine yasa kapsamında valiliklerde "Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı" kurulmuştur. Bu kurumun amacı kentlerde kamu ve kurumlarda yatırım ve hizmetlerin etkin yapılması izleme ve koordinasyonun sağlanmasıdır. Böylelikle valiliğin etkinliği artırılmıştır (Akman Karasu, 2013; Url, 2)

Büyükşehir belediyelerinde genel bütçe vergi gelirlerinden alınan pay %5'ten %6'ya çıkarılmıştır. Bu %6'lık payın %60'ı direkt ilgili büyükşehir belediyesine aktarılırken, %40'lık kısımda %70'i kent nüfusuna %30'u ise kentin yüz ölçümüne göre büyükşehirler arasında paylaştırılmıştır. Önceden nüfus ölçütü dikkate alınırken bu kanunun çıkması ile yüz ölçümü de esas alınmıştır (Akman Karasu, 2013).

6360 sayılı yasa ile idari alan haricinde yetki alanında da genişletilme yapılmıştır. Büyükşehir belediyesi çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planları açısından planlama

yetkilerinin tümüne, mahalleye dönüşen köylerde ise ticari amacı olmayan yapılar için tip mimari projeler ve mühendislik projesi yapma/yaptırma yetkisine sahiptir (Genç, 2014).

İlçe belediyeleri ise Belediye kanunu ile kendilerine yetki verilen, katı atık toplama ve depolama, mevzii imar planı uygulamaları, mezarlıkların bakım onarım defin işlemleri, sosyal etkinlikler, çevre dokusunu koruma vb. dışında kalan imar uygulaması ve değişiklikleri, plaka sınırlaması, toplu taşıma hizmetleri, tesisleri işletme ve kiraya verme dahil yetkilerini büyükşehir devretmiştir (Genç, 2014; Ayyıldız ve ark., 2016).

Çizelge 2. 3: 6360 sayılı yasa öncesi ve sonrası yerel yönetim birimlerinin genel bütçeden aldığı paylar

Yerel Yönetim Türleri	2012 Yılı öncesi yerel yönetim birimlerine genel bütçe vergi gelirlerinden (GBVG) verilen paylar	6360 Sayılı Yasaya Göre (2012 Yılı Sonrası) Yerel yönetim birimlerine genel bütçe vergi gelirlerinden verilen paylar
Büyükşehir Belediyeleri	*Sınırları içinde toplanan GBVG'nin %5'inin %70'i doğrudan %30'u büyükşehir belediyeleri arasında nüfuslarına göre *Büyükşehir ilçe belediye paylarının %30'u	*Sınırları içinde toplanan GBVG'nin %6'sının %60'ı doğrudan %40'ı ise büyükşehir belediyeleri arasında %70'lik kısmı nüfus, %30'luk kısmı ise büyükşehir belediyelerinin yüzölçümüne göre *Büyükşehir ilçe belediye paylarının %30'u
Büyükşehir İlçe Belediyeleri	*GBVG'nin %2,50'si belediye nüfusuna göre	*GBVG'nin %4,50'sinin %90'ı belediye nüfusuna,%10'u ilçelerin yüzölçümüne göre
Diğer Belediyeler	*GBVG'nin %2,85'inin %80'i belediye nüfusuna, %20'si ilçe gelişmişlik endeksine göre eşit sayıda ilçe içeren 5 grupta gelişmişlik payının gruplara sırasıyla %23,%21,%20, %19, %17 olarak dağıtılmasına göre *GBVG'nin %0.1 nüfusu 10,000'e kadar belediyeler için %60'ı 0-5 bin, %40'ı 5-10 bin arası nüfusa sahip belediyelere eşit olarak	*GBVG'nin %1,50'sinin %80'i belediye nüfusuna,%20'si ilçe gelişmişlik endeksine göre eşit sayıda nüfus içeren 5 grupta gelişmişlik payının gruplara sırasıyla %23,%21,%20,%19, %17 olarak dağıtılmasına göre *GBVG'nin %0,1 nüfusu 10.000'e kadar belediyeler için %65'i eşit,%35'i nüfuslarına göre
İl Özel İdareleri	*GBVG'nin %1,15'inin %50'si nüfus %10'u ilin yüz ölçümü %10'u ilin köy sayısı,%15'i ilin kırsal alan nüfusu,%15'i ilin gelişmişlik endeks değerine göre	*GBVG'nin %0,5'nin %50'si nüfus%10'u ilin yüz ölçümü,%10'u ilin köy sayısı,%15'i ilin kırsal alan nüfusu,%15'i ilin gelişmişlik endeks değerine göre

Kaynak: Yasa No, 5779 RG. (15.07.2008, 26937) ve Yasa No: 6360(RG:06.12.2012,28489)

6360 sayılı yasanın çıkmasıyla birlikte bazı eleştiriler yapılmıştır. Bu konuda en çok eleştiri yasanın kamuya sunulmadan oluşturulması, tartışma ortamlarının olmaması, ilgili kişilerin fikirlerinin alınmamasıdır. Bu eleştiriler demokratik meşruiyet eksikliğini ortaya çıkarmaktadır (Çukurçayır, 2012/a). Yasa 4 gün içerisinde kabul edilmiştir. Bir ay sürmesi gereken yasa görüşmesinin bu kadar kısa sürede kabul edilmesi bir sorundur. Yasa, köylerde ve beldelerde yaşayan kişilerin fikrini almadan yönetim birimlerinin tüzel kişiliğini kaldırmıştır. Bu durum demokratik devlet ilkesi ile uyuşmamaktadır. Yine bu durum, Avrupa yerel yönetimler özerklik şartının yerel yönetimlerdeki insanlara danışılmadan değişiklik yapılamayacağı ilkesine terstir (Akman Karasu, 2013). Yeni bir anayasa yapılmadan bu denli büyük değişikliklerin yapılması 1982 Anayasası'na da aykırılık getirebilmektedir. Bu itirazlarla Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmuş, 12.09.2013 tarihinde 2013/19 esas sayılı kararı ile Mahkeme yasanın Anayasa'ya uygun olduğu kararını vermiştir (AYM, 2013/19).

Köylerin statüsünün kaldırılmasıyla ilgili karara getirilen eleştiride yerleşim yerini bilmeyen kişiler tarafından karara bağlanması subsidiarite ilkesine aykırı olduğudur (Adıgüzel, 2012). Diğer bir husus da köyde yaşayan kişilerin birden kentli olmasını sağlamaktır. Oysa kentli olmak için bazı tutum ve davranışları edinmek gerekmektedir. Bu tutum ve davranışlara örnek verecek olursak bunlar: tarım dışı faaliyetlerde ve uzmanlaşmış bir iş kolunda çalışmak, bireyin kişisel gelişimine olanak sağlamak, toplumsal geçişlerde başarının ölçüt olması, kadının sosyal hayatta yer alması, bir kentli olmak için karşısındakine saygı duyma ve empati kurması, toplum olarak bir arada yaşamının getirdiği sorumlulukları üstlenmek gibi özelliklerdir.

Büyükşehir belediye sınırlarını il mülki sınırları yapan bu uygulamaya bütünşehir uygulaması denilmektedir. Bütünşehir uygulamasında halk katılımı da zorlaşacaktır (Koyuncu ve Köroğlu, 2012). Önceden sorunlarını halletmek için kendine yakın ilçe belediyesine giden vatandaş şuan büyükşehre gitmek zorundadır. Sınırları geniş olan iller için kırsal alanda yaşayan insanlar için sorunları halletmek zorlaşacaktır. Antalya, Konya, Gaziantep gibi illerde kent merkezi ile bazı ilçe merkezleri arasında 150-200 km bulunmaktadır (Görmez, 2012). Bu durum da yurttaş ile belediye arasında kopukluğa neden olacaktır (Gül ve Batman, 2013).

6360 sayılı yasanın uygulanmasında büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyeleri arasında bazı sorunlar çıkmaktadır. Ödeneklerin çoğunun büyükşehir belediyesine aktarılmasıyla ilçe belediyelerinin payları düşmüştür. Yasayla birlikte çoğu hizmet yetkisi büyükşehre verilmiştir. Siyasi sebepler ya da kişisel sebeplerden büyükşehir belediyeleri

her ilçeye aynı hizmeti vermemektedir. Bu durum ilçe belediyelerinin en çok yakındığı durum olmuştur (Bulut ve Dönmez, 2019).

Büyükşehir belediyeleri artan yetkileri ve sınırlarının genişlemesiyle adeta büyükşehir hükümetine dönüşmüştür. Büyükşehirlerdeki ilçe belediyeleri düşünülünce büyükşehirin yetkilerinin fazla olması ilçe belediyelerinin çalışma yetkilerini sınırlandırmıştır, özellikle de imar konusunda bu durum belirgindir. 5216 kanunla verilen yetkilere ek 6360 sayılı yasanın getirdiği yetkilendirme ile ilçe belediyeleri imar konusunda hareket edemez olmuşlardır (Şahin, 2012).

Önceden park yapmak, kamulaştırma kararı almak ya da imar planları üzerinde yetkisi bulunan ilçe belediyelerinin bu yetkileri alınmış ve büyükşehir belediyesine devredilerek onun onayına sunulmuştur (Akman Karasu,2013).Belediyenin gelirleri konusunda diğer bir değişiklik de otopark gelirlerinin tamamının büyükşehir belediyesine aktarılmasıdır. Bu gelirlerin tahsilatdan 45 gün sonra büyükşehir belediyesine aktarılması gerekmektedir (Akman Karasu, 2013). Hizmet verilecek alanların sınırları genişletildiğinden dolayı toplu ulaşım, arıtma, numarataj gibi hizmetleri vermek de zorlaşacaktır. 6360 sayılı yasa belediye hizmetlerinin aksamasına ve hizmetlerin aşırı derecede pahalılaşmasına yol açacaktır (Güler, 2012).

Yasa ile köy kavramı ortadan kaldırılmaya çalışılmış ve köyler mahalleye dönüşmüştür. 6360 sayılı yasayla köyler için alınan karara akşamdan sabaha kente evrilmesi diyebiliriz (İrdem ve Mutlu Aysem, 2016). Farklı sosyal-kültürel ve ekonomik nitelikleri olan köy ve kentin farklılığı yok sayılmış ve yasal bir düzenleme ile kırsal alana özgü özellikler kent ile bütünleştirilmeye çalışılmıştır (İrdem ve Mutlu Aysem, 2016).

Köyler 6360 sayılı yasa öncesi yalnızca il özel idaresinden hizmet almıştır. Ancak bugün köyler bazı hizmetleri büyükşehirden, bazı hizmetleri ise ilçe belediyesinden almaktadır (Erat, 2016).

Köylerin mahalleye dönüşmesiyle kırsal yerleşmeler kentin bir parçası olmuştur. Nu kapsamda Türk Ceza Kanunu'nun 184. maddesi köyler için de uygulanır hale gelmiştir. Köylerde artık inşaat ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi almak zorunlu hale gelmiştir. Aksi takdirde köylüler imar suçundan yargılanabilir durumdadır (Çelik ve Altıparmak, 2012).

Günümüzde yasaya rağmen köylerdeki sosyal yaşam aynı şekilde devam etmektedir. Sadece yönetsel olarak kentlileşmeleri birçok belirsizliği de beraberinde getirmektedir (Susta ve Gülçulbulak, 2016). Bunlardan en önemlisi de tarım ve hayvancılığın engelleneceği yönündedir ancak mevcut yasayla bunu engellenmeyeceği

aksine modern üretim ve yetiştiricilik konusunda işbirliği ve belirli projelerle katkı sağlanacağı ifade edilmiştir (Url, 3).

Tarihsel olarak kırsal alanların kentsel alanlara dönüşmesi uzun zaman almaktadır. Yasayla birden bire dönüşümle gerçeklikten uzak olan sanal kentler ortaya çıkacağı düşünülmektedir. Mahalleler tanımsız ve kimliksiz olarak var olacağı düşünülmektedir. Dolayısıyla yasayla getirilen düzenleme hem tarihsel açıdan hem de kent bilimi açısından gerçeklere ters düşmektedir (Mutlu, 2013; İrdem ve Mutlu Aysem, 2016).

6360 sayılı yasayla köyler içinde bazı düzenlemeler yapılmıştır (Çelikyay, 2014).

Bunlar:

- Orman köyleri ve buralarda oturan köylüye verilen hak, sorumluluk ve imtiyazlar devam etmektedir.

- Köylerin tüzel kişilikleri kaldırılmış, mahalle birimine dönüştürülmüştür.

- Mahalleye dönüşen köylerde kullanılan yaylak, mera, kışlak gibi alanlardan yararlanılmaya devam edilmektedir.

- Mahalleye dönüşüp tüzel kişiliği kaldırılan köylerde harç, vergi ve katılım payı gibi konularda 5 yıl muafiyet sağlanmıştır.

- İçme suyuna ilişkin ücrette ise en düşük tarifenin %25'ini ödemek, 5 yıl süre ile geçerli olmuştur.

- Belediye ve bağlı idarelerin bütçelerinin %10'u 10 yıl boyunca mahalleye dönüşen yerleşimlerin alt yapısında kullanılmıştır (Çelikyay, 2014).

6360 sayılı yasanın geçici md. 1/15 uyarınca tüzel kişiliği kaldırılan köylerde mevzuatın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren alınması gereken emlak vergisi ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununca alınması gereken harç, vergi ve katılım payları 5 yıl süreyle alınmamıştır (İrdem ve Mutlu Aysem, 2016).

Bu süreç 2017 yılında dolmuştur ve köyde yaşayan insanlara mali bir külfet gelmiştir. Yasa ile büyükşehir sınırının büyümesiyle hizmet maliyetleri de artmış, kırsalda yaşayan vatandaşın bir bedel ödemesi kaçınılmaz olmuştur (Özer ve Akçakaya, 2014).

Kırsalda yaşayanlar için 5 yılın sonunda belirli bir vergilendirme yapılmıştır. 2017 yılı itibariyle ödenen emlak vergisi tutarları:

- Evler için 0.002 oranında
- İşyerleri için 0.004 oranında

- Araziler için 0.002 oranında ve
- Arsalar için 0.006 oranına göre belirlenmiştir (Url, 4).

Bununla birlikte kırsal kesimde yaşayan kişiler %10 oranında taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı ödemek zorundadırlar. Kırsal kesimde yaşayan kişilere 2017 yılına kadar su tarifesinde en düşük tarifenin %25 ini geçmeyecek şekilde bir tarife uygulamışlardır ancak 2017 yılı itibariyle su tarifeleri de normal uygulanmıştır (Gül ve Batman, 2013); 2017 itibariyle köylü vatandaş, çöp vergisi, yol, kanalizasyon harcamalarına katılma payı; belediye gelirleri kanununda yer alan vergi, harç ve katılım paylarına katılmışlardır: Çevre temizlik vergisi, elektrik ve havagazı tüketim vergisi, yangın sigortası vergisi, işgal harcı, tellallık harcı, tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcı, eğlence vergisi, kaynak suları harcı, haberleşme vergisi, hayvan kesimi muayene ve denetleme harcı, bina inşaat harcı, imar harçları (parselasyon harcı, ifraz ve tevhit harcı, plan proje ve tasdik harcı, zemin açma izni ve toprak hafriyatı harcı, yapı kullanma izni harcı), işyeri açma izni harcı, sağlık belgesi harcı, muayene, ruhsat ve rapor harcı, yol harcamalarına katılma payı, kanalizasyon harcamalarına katılma payı, su tesisleri harcamalarına katılma payıdır (Url, 5).

6360 sayılı yasayla sadece orman köylerine ayrıcalık yapılmıştır. 5393 sayılı belediye kanunundaki 12. Madde'ye ek fıkra getirilmiştir. Buna göre mevzuatta orman köyleri ve köylülere tanınan hak ve sorumluluklar mahalleye dönüştüklerinde de devam etmiştir. Kullanılan mera, yaylak, kışlak gibi yerlerden bu mahalle sakinleri 4342 sayılı mera kanununa göre yararlanmaya devam etmektedir (6360 sayılı yasanın 16. Maddesi). Yasayla birlikte kırsal alanda yaşayanların ahır yapmalarına sınır getirilmiştir. Umumi hıfzıssıhha kanununa göre bu yerleri belediye belirlemektedir ve mevcut yapılara sınırlama getirilmektedir (Aksu, 2012; Duru, 2013; Oğuz, 2013).

6360 sayılı yasadaki köydeki esnaf ve sanatkârlarda etkilenmiştir. Köydeki esnaf basit usul yerine gerçek usulde vergilendirilmiş, ödemekte olduğu vergi artmış, her ay KDV, en az üç ayda bir gelir vergisi, stopaj beyannamesi ve üç ayda bir gelir vergisi vermeye başlamıştır. Her beyannamede damga vergisi ödenmekte, defter tutulmakta, yazar kasa alınmakta ve mali müşavir ile çalışmak zorunda kalınmaktadır. Esnaf odaları üye kayıt ücreti ve yıllık aidatları artmıştır. Ayrıca gezici olarak çeşitli sanat işleri ile uğraşanlar aynı işte bir işyeri açmak isterse gelir vergisi muafiyeti ortadan kalkmaktadır. Köy muhtarı ile köylerin imam, bekçi, katip, korucu vb. hizmetlere köy bütçesinden ödenen ücretler ile çiftçinin mallarını koruyan bekçilerin ücretleri ile ilgili gelir vergisi istisnası ortadan kalkmıştır (Aksu, 2012).

Yeni mevzuat ile büyükşehir sınırlarının il mülki sınırına genişletilmesiyle uzak alanlara hizmet sunma maliyeti artmıştır. Büyükşehir olanaklarının kırsal kesimdeki hizmetler için kullanılması daha önceden büyükşehir sınırları içinde sunulan hizmetlerin kalitesinde düşmelere yol açmış, mevcut gelir kaynakları ve hizmet araçları karşısında sınırların genişlemesine bağlı olarak ölçek ekonomisiyle ilgili sorunlar ortaya çıkmıştır (Url, 6)

Köyler ile mahalle arasında farklılıkların olduğunu söyleyen Güler, köyün yerel yönetim birimi olduğunu ve buna bağlı olarak tüzel kişiliğe sahip olduğunu, mal alıp satabileceğini, kiraya verip borçlanabilir personel istihdam edebileceğini ancak mahallede bunların hiçbirinin mümkün olmadığını dile getirmiştir. Mahalle muhtarlarının özel bir malı yoktur, mahalle anayasada ya da yasalarda yerel yönetim birimi değildir bu yüzden tüzel kişilikleri yoktur. Bu yüzden köyün tüzel kişiliğinin kaldırılmasının hukuken önemli kayıplarının olacağını ifade edilmiştir (Güler, 2012).

6360 sayılı yasa köy kimliğini yok etmektedir. Bu yasa kentli yaratmak yerine içine kapanık insanların olmasını sağlamaktadır. Geçmişteki belediye yasalarına göre kırsal alanda yaşayan vatandaşların kamusal ilişkilere katılma, denetleyebilme, yaşadığı yerle ilgili değerlendirme yapma imkânı vardır ancak şuan yüksek nüfus nedeniyle bu imkan ortadan kalkmış, katılım imkânı kısıtlanmıştır. Bu durum insanların yaşadığı yerleşimle ilgili kararlardan habersiz olmasına, içine kapanık sorgulamayan insanların doğmasına yol açmıştır (İrdem ve Mutlu Aysem, 2016).

1950 yılından sonra kırsal yerlerde belediyelerin yaygınlaşmasıyla köylüler için “kişilik bulma ve birey olma” süreci başlamıştır çünkü belediyeler o zamana kadar ulaşabildiği en yakın kamu kurumu olmuştur. Bu kurumların şimdi kapanmasıyla köylü kesimde eski refleksler canlanmıştır. Mahalleye dönen köylerdeki insanlar daha pasif bir birey tipine dönüşmüştür. Bu yüzden 6360 sayılı yasanın insanın bilinçliliğine ve girişimciliğine ket vurduğu ileri sürülmektedir (Mutlu, 2013; Genç, 2014). Kanunda yer alan tip proje uygulamalarının kentlerdeki olumsuz örneklerinin kırsalda da yapılabileceğinden endişe duyulmaktadır (TMMOB Şehir Plancıları Odası, 2012; Oğuz ve Doğan’dan Aktaran Akıllı ve Kızılboğa Özasan, 2015; Sağır ve Yalçın, 2016).

6360 sayılı yasa ile yeni kurulan büyükşehir belediyelerinin rekabet edecekleri yeni politikalar geliştirmeleri gerekmektedir. Vatandaşın refahını maksimize etmek, kendi iradelerini cazip hale getirmek, gelir seviyesini yükseltmek için rekabet alanını genişletmek istemişlerdir (Temel ve Karagöz, 2018). Kentlerden farklı olan kırsal yerleşimler farklı sorun ve potansiyellere sahiptir. Büyükşehir belediyelerinin kırsal alana

nasıl politikalar gerçekleştirmesi gerektiğini bilmemesi, yeterli personel ve donanımın olmaması, köylere olan uzaklık açısından etkin hizmet verememesi sorununu ortaya çıkarmıştır. Bu yüzden bu alanlara özgü yaklaşımlar oluşturulup mekânsal planlama sistemine dahil edilmelidir (Duru, 2013; Gözler, 2013; Bekdemir ve ark., 2014).

Büyükşehir Belediyelerinin idari alanı genişlediğinden kırsal alanlara da uyumlu olmak koşuluyla plan ve yönetimin her yeri kapsayacak şekilde hazırlanması önemlidir. Bunun sonucunda hizmette etkinlik ve verimlik sağlanıp, maliyetler de düşürülürse mahalle haline gelen köylerin kalkınması mümkün olacaktır.

Treisman (2002) eğitim, sağlık, altyapı gibi hizmetlerin yapılmasının yerel yönetimlere devredilmesiyle bu hizmetlerin kalitesinin azaldığı sonucuna varmıştır. Bunun sebebi çok sayıda yerel birimin olması ve yerelleşme ile yolsuzluğun artması bilgisidir. Bu yüzden 6360 sayılı yasa ile büyük yerel üniteler oluşturulmasından dolayı kamu hizmetlerinde kalitede bir değişiklik olmamıştır çünkü bu yerel üniteler diğerlerine göre daha donanımlı, profesyonel ve tecrübeli kadrolara sahiptir (Prud'homme, 1994; Treisman, 2002).

Çınar ve Güler'in (2004) nüfusa göre yaptığı çalışmada belediyelerde nüfus küçüldükçe genel yönetim giderleri ile ilgili harcama kaleminin de arttığı ortaya konulmuştur. İlçe belediyeleri ise personel, mal ve hizmet alanlarında büyük harcama paylarına sahiptirler ancak büyükşehirler yatırım harcamaları ve transfer harcamalarında en büyük orana sahiptirler (Yılmaz, 2013). İl mülki sınırının belediye sınırı olması, heterojen karar alma süreçleri anlamına geldiğinden organizasyon maliyetlerini azaltırken, yönetim giderlerini de azalttığı öngörülmektedir (Tanguay ve Wihry, 2008).

6360 sayılı yasa ile birlikte hizmet alamamış yerleşim yerlerinin daha iyi hizmet almasını sağlayacak düzenlemeler mevcuttur. Büyükşehir belediyelerinin gelir payının artması ve il özel idarelerinin imkânlarının büyükşehre geçmesiyle birlikte belediyenin imkânlarını iyi seferber etmesi halinde hizmet alamayan belde ve köylere hizmet almalarını sağlamıştır. Diğer yerleşim yerleriyle aralarında olan açığı kapatmalarına imkân sağlanmıştır. Yasanın nüfusa göre değil yüzölçümüne göre bütçelere pay vermeyi önermesi olumlu bir gelişme olarak görülmektedir (Ökmen ve Parlak, 2013).

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. MATERYAL

Köyden mahalleye dönüşen yerleşim birimlerinde kentlilik bilinci oluşumunu ölçmeyi hedefleyen bu araştırmada, en geniş yüz ölçümüne sahip olan Konya şehri örnek saha olarak seçilmiştir. Böylece köy (mahalle) ve merkez ilişkisini uzaklığa, uyuma, aidiyete, hizmet etkinliğine ve kalitesine bağlı olarak çözümleme imkânı doğmuştur. Saha çalışmasının konusu olan Konya ilinin tarihsel oluşumundan ve 6360 sayılı yasaya uyum sağlamaya dönük projelerinden aşağıda bahsedilmiştir.

Konya Belediyesi'nin ortaya çıkışı 1868 vilayet salnamesi ile gerçekleşmiştir. İstanbul haricindeki belediyelerde ilk batılı tarza 1871 yılında yayımlanan “İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi” ile geçilmiştir. Bu nizamname ile taşradaki belediyelerin hukuki zemini oluşturulmuştur. Vilayet, sancak ve kaza olan yerlerdeki belediyelerde belediye meclislerinin oluşması hedeflenmiştir (Ortaylı, 2000; Uyar, 2004; Eryılmaz, 2006; Yörükoğlu, 2009). Belediyelerin hukuki statülerinin belirginleşmesi 1877 “Dersaadet Belediye Kanunu” ve aynı tarihte yürürlüğe giren “Vilayetler Belediye Kanunu” ile olmuştur. Bu kanunlarda belediye başkanının, belediye meclisinden seçilerek tayin edilmesi öngörülmüştür. Konya Belediyesi'nin görev ve yetkileri “Vilayetler Belediye Kanunu” kapsamında düzenlenmiştir (Ortaylı, 2000; Eryılmaz, 2006; Oktay, 2009). Konya Belediyesi, 1987 tarihli 3399 sayılı kanunla “Büyükşehir” statüsüne kavuşmuştur (Tuncer ve Bakırcı, 2020).

Konya'da 1927-1985 yılları arasında kırsal nüfus sürekli artmış, ancak 1990'lı yıllardan itibaren kırsalda nüfus da azalma başlamıştır. 1985 yılında 916.593 olan kırsal nüfus, en yüksek zirvesine ulaşmıştır. 2012 yılında 6360 sayılı yasanın kabulünden sonra kırsal nüfus %53 oranında azalmıştır. 2012 yılında köylerin mahalleye dönüşmesi ile Konya'nın kırsal nüfusu kentsel nüfusuna eklenmiştir. 2012 yılı öncesinde Konya Büyükşehir Belediyesi'nin 31 ilçesi, 168 beldesi ve 584 tane köyü bulunmaktadır. 6360 sayılı yasa ile 168 belde ve 584 tane köy, mahalleye dönüşmüştür (Tuncer ve Bakırcı, 2020). Bu dönüşümden sonra kırsal nüfusun Büyükşehir kent yönetimindeki bazı uygulamaları öğrenmesi için, Konya Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı ve Kent Estetiği Şube Müdürlüğü tarafından kırsal alanlarda “Köyüm Mahalle Oldu” başlıklı 6360 sayılı yasa bilgilendirme toplantıları düzenlenmiştir (Usta ve ark., 2018). Bu toplantılarda aşağıdaki sorulara ayrıntılı cevaplar üretilmiştir:

- Parselimin imar durumunu öğrenmek için ne yapmalıyım?
- Parselimin köy yerleşik alan sınırları içinde olduğunu öğrendim. Fakat imar planı veya köy yerleşme planı olmayan yerleşkemizde ev yapmak için ne yapmalıyım?
- Köy içerisindeki 200 metre kareden küçük parselime ne kadar büyüklükte ev yapılmasına izin verilir?
- 06.12.2012 tarihinden önce tamamlamış olduğum köy içerisindeki yapım için elektrik, su vb. kamu hizmetlerinden yararlanmak istiyorum. Ne yapmalıyım?
- Belediyemden parselimin köy dışında kaldığını öğrendim. Parselime kendi ihtiyacımı karşılamak için tarım ve hayvancılık amaçlı yapı yapmak istiyorum, ne yapmalıyım?
- Belediyemden parselimin köy dışında olduğumu ve yolunun olmadığını öğrendim, Ne yapmalıyım?
- Parselimin köy içerisinde ve buraya ev yapabileceğimi öğrendim, nasıl bir yol izlemeliyim? (Tuncer ve Bakırcı, 2020)

Ayrıca Konya Büyükşehir Belediyesi Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı'na oluşturulan MUBİS (Muhtar Bilgi Sistemi) ile merkez ile kırsal mahallede bulunan 1188 muhtar arasında bağlantı kurulmuştur. Bu sistem sayesinde dilekçeye ve yüz yüze görüşmeye gerek olmadan muhtarlar mahalleleri ile ilgili sorunları merkeze hızlı bir şekilde iletmeye başlamıştır (Tuncer ve Bakırcı, 2020).

Konya 1987 yılında 3399 sayılı yasa ile büyükşehir olmuştur. 2012 yılında çıkarılan 6360 sayılı yasa ile Konya'nın mülki sınırları belediye hizmet alan sınırına dönüşmüştür. Bu yasal değişiklik ile yüz ölçümü itibariyle Türkiye'nin en geniş ili olan Konya'da 488.418 kişi kırsal nüfus olmaktan çıkmış, kentli nüfus içine dahil olmuştur. 2012 yılında kırsal nüfus Konya'nın toplam nüfusunun %24'ünü oluşturmaktadır (Çizelge 3.1). Yasa, diğer büyükşehirlerde olduğu gibi Konya'da da köylerin ve beldelerin tüzel kişiliklerini kaldırmıştır. 6360 sayılı yasa ile Konya'da 168 belde ve 584 köy mahalleye dönüşmüştür (Çizelge 3.2).

Çizelge 3.1. Konya'nın yıllara göre kentsel ve kırsal nüfusları

Sayım Yılları	Nüfus Miktarı			Toplam nüfus oranı(%)	
	Toplam	Kentsel	Kırsal	Kentsel	Kırsal
1927	504125	100946	403179	20	80
1935	569684	114051	455633	20	80
1940	620936	129045	491891	21	79
1945	661877	139877	522000	21	79
1950	741026	157421	583605	21	79
1955	847723	214896	632827	25	75
1960	982422	279878	702544	28	72
1965	1122622	354578	768044	31	69
1970	1280239	455707	824532	36	64
1975	1422461	555172	867289	39	61
1980	1562139	672695	889444	43	57
1985	1769050	852457	916593	48	52
1990	1750303	963128	787175	55	45
2000	2192166	1294817	897349	59	41
2007	1959082	1412343	546739	72	28
2008	1969868	1423546	546322	72	28
2009	1992675	1450682	541993	72	28
2010	2013845	1486653	527192	74	26
2011	2038555	1527937	510618	75	25
2012	2052281	1563863	488418	76	24

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (Tuncer ve Bakırcı (2020) makalesinden aktarılmıştır.)

Çizelge 3.2. 6360 sayılı yasa ile Konya'da mahalleye dönüşen belde ve köyler

No	Belediyeler	Belde Sayısı	Köy Sayısı	Toplam nüfus (2012)	Yüzölçümü (KM ²)	Kapatılan belde ve köy sayısı	Kapatılan belde ve köy nüfusu	Konya il merkezine uzaklığı (KM)
1	Büyükşehir	-	-	-	-	-	-	-
2	Karatay	4	25	275987	2832	29	19532	-
3	Meram	6	22	326444	1822	28	15132	-
4	Selçuklu	3	20	552110	1931	23	11991	-
5	Ahırlı	1	10	4867	325	11	4038	77
6	Akören	2	8	6891	640	10	3563	47
7	Akşehir	11	23	94575	895	34	35521	108
8	Altınekin	3	14	14274	1312	17	10638	59
9	Beyşehir	18	37	69739	2054	18	33867	70
10	Bozkır	10	38	28937	1105	55	21197	78
11	Cihanbeyli	13	20	57243	3702	33	41277	96
12	Çeltik	2	6	10475	640	8	6407	182
13	Çumra	10	30	64126	2089	40	33946	42
14	Derbent	1	6	4859	359	7	2287	44
15	Derebucak	4	4	8049	451	8	5661	136
16	Doğanhisar	8	8	18904	482	16	13186	77

17	Emirgazi	2	7	9451	798	9	4424	119
18	Ereğli	6	44	137038	2214	50	38375	144
19	Güneysınır	2	12	10064	482	24	5327	70
20	Hadim	6	22	14579	1165	28	11506	98
21	Halkapınar	-	12	4930	605	12	3162	168
22	Hüyük	10	9	17328	443	19	13945	78
23	İlgın	7	36	57148	1636	43	25320	68
24	Kadınhanı	4	37	33442	1568	41	19839	48
25	Karapınar	4	14	48176	2623	18	15442	95
26	Kulu	7	28	50525	2234	35	29275	145
27	Sarayönü	6	12	26923	16201	18	18112	46
28	Seydişehir	8	31	63639	1458	39	22815	74
29	Taşkent	4	3	6967	457	7	5306	140
30	Tuzlukçu	-	11	7199	704	11	3554	101
31	Yalıhüyük	-	2	1787	94	2	172	72
32	Yunak	6	30	25605	2101	36	16301	259
	Toplam	168	584	2052281	41001	752	488418	

Kaynak: Tuncer ve Bakırcı (2020) makalesinden aktarılmıştır.

Şekil 3.1. Çeltik İlçesi Torunlar Mahallesi'nin konumu

Şekil 3.2. Çeltik İlçesi Torunlar Mahallesi
(Yazar arşivi-2021)

Çeltik İlçesi'nde Torunlar Mahallesi saha araştırmasına konu olan ilk köydür. Çeltik İlçesi, Konya merkeze 187 km uzaklıktadır. İlçenin Ankara'ya uzaklığı 153 km ve Eskişehir'e uzaklığı 161 km'dir. Çeltik, bu üç şehrin orta noktasında bulunmaktadır. Bu üç şehir de büyükşehir statüsündedir. Çeltik, çevresinden etkilenme oranı yüksek olan bir ilçedir. Torunlar Mahallesi'nde 498 kişi yaşamaktadır. Bunlardan 253'ü kadın, 245'i erkektir (TÜİK, 2020). Mahalle ekonomik gelirini tarım ve hayvancılıktan sağlamaktadır. Mahallede bir tane ilkokul bulunmaktadır. Taşımali eğitim mevcuttur. Mahallenin Çeltik merkeze uzaklığı 12 km.'dir. Torunlar Mahallesi, Konya Büyükşehir Belediyesi'ne uzak ancak Çeltik Belediyesi'ne yakın bir konumdadır (Şekil 3.1).

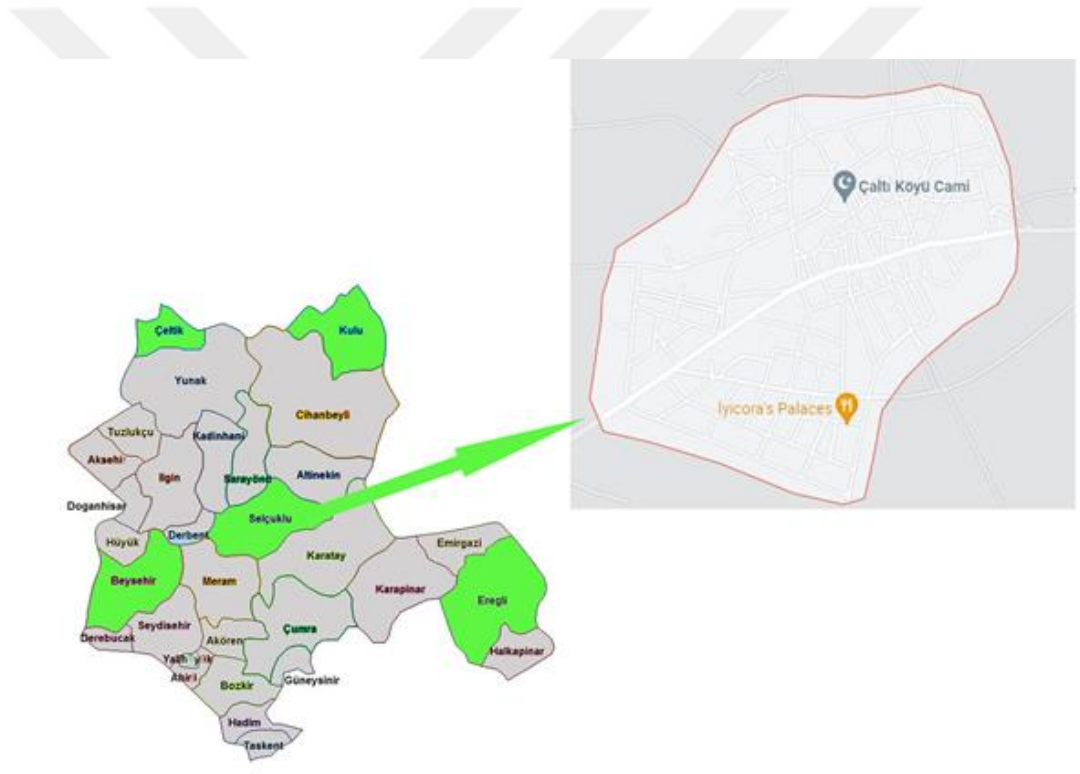

Şekil 3.3. Beyşehir İlçesi Ağılönü Mahallesi'nin konumu

Şekil 3.4. Beyşehir ilçesi Ağılönü Mahallesi
(Yazar arşivi-2021)

Beyşehir İlçesi Ağılönü Mahallesi, saha araştırmasına konu olan ikinci köydür. Beyşehir İlçesi, Konya merkeze 91 km. uzaklıktadır. Beyşehir Gölü, göller yöresinde bulunmaktadır ve ilçe Akdeniz Bölgesi'ne yakın bir konumdadır. Bu ilçenin insanları, İç Anadolu kültüründen çok Akdeniz kültürüne daha yakındır. Bu mahallede yaşayan insanlar yörük kültüründen gelmektedir. Yörük kültürünün bu çalışmaya etkisi olabileceği düşünülerek bu mahalle detaylı incelenmek üzere seçilmiştir. Mahallenin nüfusu 128'i kadın ve 138'i erkek olmak üzere toplamda 266 kişiden oluşmaktadır. Mahalledeki insanlar hayvancılık ile geçimini sağlamaktadır. Mahallede bir tane ilkokul bulunmaktadır. Ağılönü, Konya Büyükşehir Belediyesi'ne 105 km, Beyşehir Belediyesi'ne ise 5 km uzaklıkta bulunmaktadır (Şekil 3.3).

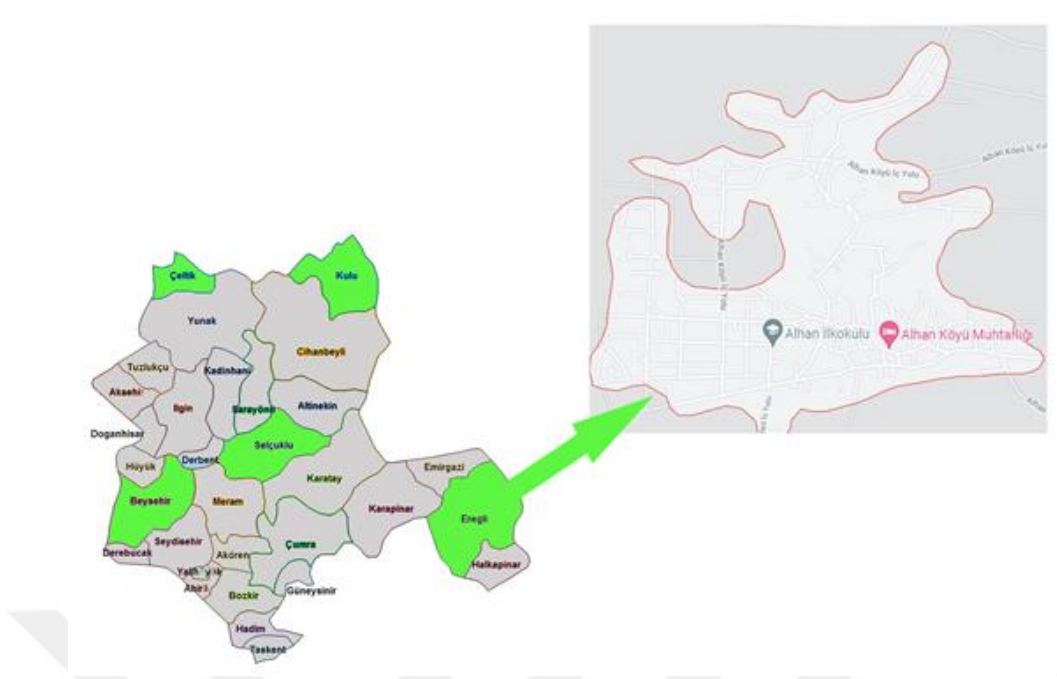
Şekil 3.5. Selçuklu İlçesi Çaltı Mahallesi'nin konumu

Şekil 3.6. Selçuklu İlçesi Çaltı Mahallesi
(Yazar arşivi-2021)

Selçuklu İlçesi Çaltı Mahallesi, saha araştırmasına konu olan üçüncü köydür. Selçuklu İlçesi, Konya'nın 6360 sayılı yasa öncesi merkez ilçelerinden biridir. Konya Büyükşehir Belediyesi ile arasında 20 km. bulunmaktadır. Nüfusu ve imkânları bakımından diğer seçilen ilçelerden daha ileri ve gelişmiş seviyededir. Çünkü ilçe kültür, eğitim ve ekonomik olarak heterojen yapıya sahiptir. İlçede Selçuk Üniversitesi ve Konya Teknik Üniversitesi yerleşkelerinin bulunmasının kentlilik bilinci oluşumuna bir katkı sağlamış olabileceği düşünülmüştür. Çaltı Mahallesi, 195'i erkek ve 184'ü kadın olmak üzere 379 kişilik nüfusa sahiptir. Mahallede ekonomik faaliyet olarak tarım ön plandadır ve meyvecilikle uğraşmaktadır. Selçuklu İlçesi'ne yakın olmasından dolayı mahallenin bir bölümü hobi bahçelerinden oluşmaktadır. Mahallede sadece 1 tane ilkokul bulunmaktadır. Konya Büyükşehir Belediyesi ile arasında 28 km. ve Selçuklu Belediyesi ile arasında 23 km. mesafe bulunmaktadır (Şekil 3.5)

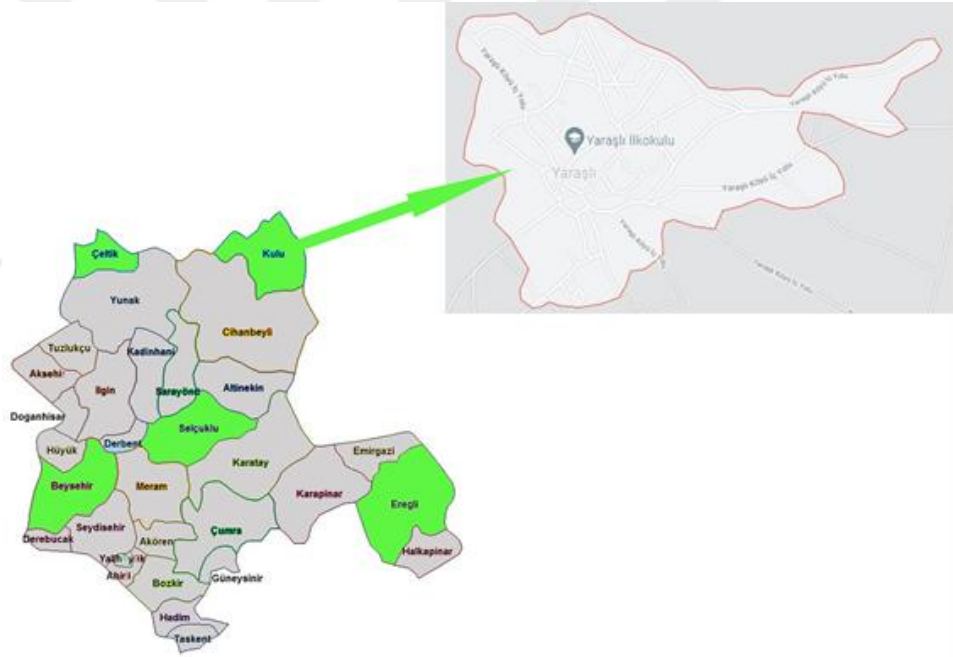

Şekil 3.7. Ereğli İlçesi Alhan Mahallesi'nin konumu

Şekil 3.8. Ereğli İlçesi Alhan Mahallesi
(Yazar arşivi-2021)

Ereğli İlçesi Alhan Mahallesi, saha araştırmasına konu olan dördüncü köydür. Ereğli İlçesi, Konya merkeze 150 km. uzaklıkta konumlanmıştır. Ereğli, hem ekonomik yapısı hem de doğal güzellikleri ile ekonomik olarak kalkınmış bir ilçedir. Türkiye’de göçer toplulukların en yoğun olduğu ilçedir. Bu mahalle Erzurum’dan göç eden insanların oluşturduğu bir mahalledir. İnsanların kente aidiyetini ve kentlilik bilincini etkileyecek önemli unsurlardan biri insanların doğdukları memleketleriyle aralarında kurdukları güçlü bağıdır. Erzurum göçmeni olan bu mahallede insanların göç ettikleri ili benimseme durumunun kentlilik bilinci oluşumuna etki edebileceği düşünülerek bu mahalle seçilmiştir. Mahallenin 677’si erkek ve 640’ı kadın olmak üzere toplam 1317 nüfusu vardır. Mahalle, Ereğli’nin en büyük üçüncü mahallesidir; tarım, hayvancılık ve inşaat sektörleri mahallede öne çıkmaktadır. Alhan Mahallesi, Konya Büyükşehir Belediyesi’ne 160 km. ve Ereğli Belediyesi’ne 8 km. uzaklıktadır (Şekil 3.7).

Şekil 3.9. Kulu İlçesi Yaraşlı Mahallesi’nin konumu

Şekil 3.10. Kulu İlçesi Yaraşlı Mahallesi
(Yazar arşivi-2021)

Kulu İlçesi Yaraşlı Mahallesi, saha araştırmasına konu olan son köydür. Kulu, Konya Merkez'e en uzak ilçelerden biridir. Konya ile arasında 156 km. bulunmaktadır. Kulu'nun Ankara ile arasında 120 km. bulunmaktadır. İlçe Ankara'ya daha yakındır bu sebeple ilçenin Ankara ile etkileşimi daha fazladır. İlçenin sosyal yapısını yörükler ile, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu bölgesinden göç eden aşiretler oluşturmaktadır. Bu mahallede çoğunlukla Avusturya ve Almanya vatandaşlığına sahip olan insanlar yaşamaktadır. Çifte vatandaşlığa sahip kişilerin kente aidiyet ve kentlilik bilinci oluşumunu anlamak amacıyla bu mahalle seçilmiştir. Mahallenin 364'ü erkek ve 358'i kadın olmak üzere toplam 722 nüfusu vardır. Mahallede insanlar genellikle tarımla uğraşmaktadır. Mahalle adını kendi kaynak suyundan almaktadır; halk arasında suyun şifalı olduğu düşünüldüğünden mahallenin ziyaretçisi fazladır. Mahallede 1 ilkokul bulunmaktadır. Yaraşlı Mahallesi, Kulu Belediyesi'ne 16 km. ve Konya Büyükşehir Belediyesi'ne 172 km. uzaklıktadır (Şekil 3.9).

3.2. YÖNTEM

Bu çalışma kapsamında saha araştırması için Konya'nın farklı noktalarında bulunan beş ilçe seçilmiştir. Bu ilçeler sırasıyla Çeltik, Beyşehir, Selçuklu, Ereğli ve Kulu'dur. Merkez Konya'ya ve ilçe merkezine uzaklık, sosyo-kültürel ve coğrafi farklılık kriterlerine göre Ereğli İlçesi'nin Alhan Köyü; Kulu İlçesi'nin Yaraşlı Köyü; Selçuklu İlçesi'nin Çaltı Köyü; Çeltik İlçesi'nin Torunlar Köyü ve Beyşehir İlçesinin Ağılönü Köyü saha araştırması kapsamında detaylı inceleme yapmak üzere seçilmişlerdir (Şekil 3.3). 6360 sayılı yasa sonrası son 10 yılda bu köylerde nelerin değiştiği ve değişimin bu köylerde kentlilik bilinci oluşumuna etkisini ölçmek maksadıyla saha çalışması gerçekleştirilmiştir.

Çizelge 3. 3. Saha çalışması yapılan mahalleler ve özellikleri

Mahalleler	Nüfus (2020)	Konya'ya uzaklık	İlçe merkezine uzaklık	Okul	Sağlık ocağı	Seçilme Nedeni
Torunlar	498	187	12	İlkokul var	yok	Üç büyükşehrin ortasında
Ağılönü	266	105	5	İlkokul var	yok	Yörük köyü
Alhan	1317	160	8	İlkokul var	var	Erzurum göçmenleri
Çaltı	379	28	23	İlkokul var	yok	Üniversitelere yakınlık
Yaraşlı	722	172	12	İlkokul var	yok	Doğu Anadolu göçmen köyü, çifte vatandaşlık

Şekil 3.11. Saha çalışması yapılan Konya'nın ilçeleri

Araştırmada kullanılan nitel ve nicel veriler “doküman analizi”, “saha araştırması”, “gözlem” ve “anket” yöntemleri ile toplanmıştır.

Doküman analizi kapsamında kentlilik bilinci ve 6360 sayılı yasa üzerine yazılmış akademik makaleler, kitaplar, yüksek lisans/doktora tezleri ve kongre bildirileri toplanmıştır. Saha araştırması, Haziran - Ağustos 2021 tarihleri arasında 3 ay süreyle Ereğli İlçesi’nin Alhan Köyü; Kulu İlçesi’nin Yaraşlı Köyü; Selçuklu İlçesi’nin Çaltı Köyü; Çeltik İlçesi’nin Torunlar Köyü ve Beyşehir İlçesi’nin Ağılönü Köyü’nde gerçekleştirilmiştir. Saha araştırması esnasında araştırmacı tarafından çalışma konusu özelinde genel nitel gözlemler yapılmıştır. Ayrıca bu mahallelerde yaşayan insanlarla anketler yapılmıştır.

Sahada mahalle sakinleri ile yapılan anket cinsiyet, yaş, eğitim, doğum yeri ve meslek sorularıyla başlamaktadır. Anket, beş ana bölümden oluşmaktadır. “Altyapı”, “Ulaşım”, “Sosyo-kültürel hizmet”, “Katılım-duyarlılık” başlıklarını taşıyan dört bölüm altında sorulan sorularda köyden mahalleye dönüşen yerleşmelerde nelerin ne ölçüde değiştiği konusu anlaşılmak istenmiştir. Bu yüzden mahalle sakinlerine aynı anket soruları yerleşme hem köy iken hem de mahalle olduğunda diye ayrı ayrı yöneltilmiş, böylece öncesi ve sonrası durum arasında bir karşılaştırma yapma imkânı bulunmuştur. Anket sorularının cevaplanmasında Likert Ölçeği kullanılmıştır. Ankete verilen cevaplar “1. kesinlikle katılmıyorum; 2. katılmıyorum; 3. kararsızım; 4. katılıyorum; ve 5. kesinlikle katılıyorum” şeklinde sınıflandırılmıştır (Çizelge 3.4). Anketin dördüncü bölümünde mahalle sakinlerinin “kente aidiyet seviyesi” ölçülmüştür (Çizelge 3.4). Anketin beşinci bölümünde ise mahalle sakinlerinin 6360 sayılı yasaya ve yasanın doğurduğu sonuçlara ilişkin görüşleri öğrenilmek istenmiştir (Çizelge 3.6). Bu araştırma kapsamında özgün olarak geliştirilen ankette yer alan sorular aşağıdadır:

Çizelge 3.4. Köy statüsündeyken kentlilik bilincini ölçmeye yönelik sorulan sorular

cinsiyetiniz: kadın ( ) erkek ( ) yaş: meslek: eğitim durumu : doğum yeri : köy( ) kent( )	kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	kesinlikle katılıyorum
KÖY					
Altyapı					
Köyümde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı vardı.					
Çöp konteynerleri yeterliydi .					
İnternet ve iletişim altyapısı mevcuttu.					
Ulaşım					
Trafik ışıkları vardı ve kurallarına uyarım.					
Yaya geçiti vardı ve yaya önceliğine önem veririm.					
Toplu taşıma araçlarını sık sık kullanırdım.					
Kent merkezine erişimde toplu taşıma belirli gün ve saatlerde vardı.					
Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.					
Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterliydi.					
Yaşlı ve engellilere toplu taşıma da yer veririm.					
Sosyo-kültürel hizmet					
Köyümüzde park ve rekreasyon alanı vardı.					
Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetler vardı.					
Meslek edindirme kursları vardı.					
Köyümde tüm ihtiyaçlarımı karşılardım.(cevap olumsuzsa, nelere ihtiyaç vardı?)					
Köyümde taşınmalı eğitim vardı.					
Köyümde ilkokul,ortaokul,lise bulunmaktadır.					
Katılım- Duyarlılık					
Köyümde oturan herkesi tanırdım ve güçlü komşuluk ilişkilerim vardı.					
Köyümle ilgili kararlar ve konular dikkatimi çekerti.					
Köy heyetinin toplantılarına katılırdım.					
Hemşeri derneklerinin düzenlediği etkinliklere katılırdım.					
Köyde yaşarken sorunlarımızı kolay olarak hallederdik.					
Kentin simgesi olmuş tarihi yapılar ve önemli mekanları bilirim ve tarif ederim.					
Köyümü güzelleştirmek için heyet toplantılarına aktif katılım sağlardım.					

Kente aidiyet					
Konya sporu tutuyorum.					
Konya yerel müziklerini dinlerim.					
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyordum.					
Başka şehre gittiğimde Konya'yı özlüyorum.					
Konya'da yaşamaktan memnunum.					
Yerel medyayı takip ediyordum.					
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.					
Gelecekte de Konya'da yaşarım.					
Komşuluğa önem veririm.					
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum.					
Kentin gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.					
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.					
Köyümde kendimi güvende hissediyordum.					
Yaşadığım köyüme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.					
Köyümde yaşayan başka insanlara saygı duyardım.					
Köyümde erişte,yufka gibi kışlık hazırlıkları yardımlaşarak yapacağımız mekanlar mevcuttu.					

Çizelge 3.5. Mahalle statüsündeyken kentlilik bilincini ölçmeye yönelik sorulan sorular

	kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	kesinlikle katılıyorum
Mahalle					
Altyapı					
Mahallemde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı yoktur.					
Çöp koyteynerleri yeterlidir.					
İnternet ve iletişim altyapısı mevcut ve gelişmiştir.					
Ulaşım					
Trafik ışıkları vardır ve kurallarına uyarım.					
Yaya geçiti vardır ve yaya önceliğine önem veririm.					
Toplu taşıma araçlarını sık sık kullanırım.					
Kent merkezine erişimde toplu taşıma sürekli vardır.					
Araç yolları bakımlı ve yeterlidir.					

Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterlidir.					
Yaşlı ve engellilere toplu taşıma da yer veririm.					
Sosyo-kültürel hizmet					
Mahallemde park ve rekreasyon alanı vardır.					
Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetler mevcuttur.					
Meslek edindirme kursları var.					
Mahallemde her ihtiyacımı karşılarım.					
Mahallemde ilkokul,ortaokul,lise düzeyinde okullar bulunmaktadır.					
Katılım-Duyarlılık					
Mahallemde oturan herkesi tanırım ve güçlü komşuluk ilişkilerim var.					
Kentim ve bağlı bulunduğum ilçe ile ilgili kararlar ve konular dikkatimi çeker.					
Mahallem ve kentim için kararlar alınan toplantılara katılmak isterim.					
Hemşeri derneklerinin düzenlediği etkinliklere katılırım.					
Mahallemdeki sorunları yetkili makamlara daha zor iletiyorum.					
Kentin simgesi olmuş tarihi yapılar ve önemli mekanları bilirim ve tarif ederim.					
Mahallemi güzelleştirme derneği olsa aktif katılım sağlarım.					
Kente aidiyet					
Konya sporu tutuyorum					
Konya yerel müziklerini dinlerim					
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum					
Başka şehre gittiğimde Konya'yı özleyorum					
Konya da yaşamaktan memnunum.					
Yerel medyayı takip ediyorum.					
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.					
Gelecekte de burada yaşarım.					
Komşuluğa önem veririm.					
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum					
Kentin gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.					
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.					
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.					
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.					

Mahalleimde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.					
Mahalleimde erişte,yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekanlar bulunmamaktadır					

Çizelge 3.6. 6360 sayılı yasaya insanların bakış açısını ölçmeye yönelik sorular

Köyünüz mahalleye dönüştükten sonra hayatınızda yaşanan değişimin şiddetini belirtiniz.
a. Fiziksel çevre değişti
b. Demografik yapı değişti
c. Kentsel hizmetler arttı.
d. Sosyo-kültürel özellikler değişti
e. Herşey aynı kaldı
Mahallenizin yeniden köy statüsü kazanmasını ister misiniz?
Evet ( ) Hayır ( ) Kararsızım ( )
Kendinizi ne kadar kentli gibi hissediyorsunuz?
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Kentsel hizmetlere erişim noktasında Konya merkezde oturanla sizin aranızda ne kadar fark var?
a. Çok fark var
b. Bazı farklar var
c. Aynı durumdayız

Çalışmada sistematik rastgele örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem evrenin büyük olduğu durumlarda kullanılmaktadır. Yöntemde araştırma evreninden belirli aralıklarla atlanarak örneklem büyüklüğü seçilmektedir. Örneklem büyüklüğü, araştırma evrenini yansıtmak üzere her 6 kişiden biri seçilerek oluşturulmuştur. Ankete katılanlar rastlantısal olarak belirlenmiştir. Anket 18 yaş üstündeki bireylere uygulanmıştır. Anket çalışması 2021 yılının Haziran-Ağustos ayları içinde 3 aylık bir süre içinde yapılmıştır. Anket, Çeltik İlçesi Torunlar Mahallesi'nden 104 kişiye; Kulu İlçesi Yaraşlı Mahallesi'nden 121 kişiye; Beyşehir İlçesi Ağılönü Mahallesi'nden 76 kişiye; Selçuklu İlçesi Çaltı Mahallesi'nden 52 kişiye ve Ereğli İlçesi Alhan Mahallesi'nden 176 kişiye uygulanmıştır. Araştırma kapsamında toplamda 529 kişi ankete katılmıştır. Ankete genel olarak 30-70 yaş aralığındaki kişiler katılmıştır ve erkek katılımcıların sayısı kadın katılımcılardan daha fazladır.

Araştırmada elde edilen veriler SPSS for Windows 25.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Kişiler bilgilerin ölçümünde betimsel istatistik parametreleri olarak frekans (n) ve yüzde (%) kullanılmıştır. Veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlar (sayı, yüzde, min-maks değerleri ortalama, standart sapma) kullanılmıştır. Nicel değişkenleri karşılaştırmak için öncelikle parametrik test koşullarının sağlanıp sağlanmadığı araştırılmıştır. Kullanılan verilerin normal dağılım göstermesi çarpıklık ve basıklık değerlerinin +3 arasında olmasına bağlıdır (Shao, 2002). Normal dağılıma sahip veriler ile niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki bağımlı grup arasındaki fark için Bağımlı Testi, iki bağımsız grup arasında fark için Bağımsız T Testi analizi yapılmıştır. Normal dağılıma sahip olmayan veriler ile niceliksel verilerin karşılaştırılmasında iki bağımsız grup arasındaki fark için Mann Whitney-U Testi analizi yapılmıştır. Normal dağılıma sahip veriler ile niceliksel verilerin karşılaştırılmasında ikiden fazla bağımsız grup arasındaki fark için tek yönlü Varyant Analiz Testi, normal dağılıma sahip olmayan ikiden fazla bağımsız grup arasındaki fark için Kruskal Wallis Testi analizi yapılmıştır. Nicel değişkenler arasındaki ilişki için Korelasyon Testi uygulanmış olup Pearson ve Spearman Katsayısı dikkate alınmıştır. Kategorik değişkenler arasında ise Ki-Kare Analizi yapılmıştır. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiştir.

Köy ve Mahalle karşılaştırmasında altyapı, ulaşım, sosyo-kültürel hizmet ve katılım-duyarlılık başlıklarındaki soruların incelenmesinde değişkenler aynı olduğu için köy ve mahalle arasındaki farkın olup olmadığını anlamak için Bağımlı T Testi; kente aidiyet sorularında verilen cevapların ortalaması normal dağılım gösteriyor ise Bağımsız T Testi ve Anova Testi; normal dağılım göstermiyor ise Kruskal Wallis ve Mann Whitney U Testi yapılmıştır. Kişisel özelliklere göre kentlilik bilincinin karşılaştırılmasında değişkenler arasında fark olup olmadığını anlamak için yaş kriterine göre değerlendirmede Korelasyon Testi; cinsiyet, meslek ve eğitim durumlarına göre karşılaştırılmasında ise her bir değişken bağımsız olduğu için Ki-Kare Analizi yapılmıştır.

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1. İstatiksel Analiz Sonuçları

Araştırmaya katılanların mahallelere göre dağılımı aşağıda yer almaktadır.

Çizelge 4. 1. Araştırmaya katılanların mahallelere göre dağılımı

Değişkenler		n	%
Mahalle	Torunlar Mahallesi	104	19,7
	Yaraşlı Mahallesi	121	22,9
	Ağılönü Mahallesi	76	14,4
	Çaltı Mahallesi	52	9,8
	Alhan mahallesi	176	33,3

Araştırmaya katılanların %19,7'sinin Torunlar Mahallesi'nden, %22,9'unun Yaraşlı Mahallesi'nden, %14,4'ünün Ağılönü Mahallesi'nden, %9,8'sinin Çaltı Mahallesi'nden ve %33,3'ünün Alhan Mahallesi'ndendir (Çizelge 4.1).

Araştırmaya Torunlar Mahallesi'nden katılımcıların %31,7'sinin kadın ve %68,3'ünün erkek olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %9,6'sı esnaf, %53,8'i çiftçi, %5,8'i işçi-memur, %3,8'si emekli ve %26,9'u ev hanımıdır. Katılımcıların %1,9'u okur-yazar değil, %80,8'i ilkokul mezunu, %7,7'si ortaokul, %7,7'si lise ve %1,9'u ön lisans-lisans mezunudur. Katılımcıların %97,1'i köyde, %2,9'u ise kentte doğmuştur.

Araştırmaya Yaraşlı Mahallesi'nden katılımcıların %26,4'ünün kadın ve %73,6'sının erkek olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %8,3'ü esnaf, %25,6'sı çiftçi, %9,1'i işçi-memur, %25,6'sı emekli, %5,8'si öğrenci-işsiz ve %25,6'sı ev hanımıdır. Katılımcıların %1,7'si okur-yazar değil, %62'si ilkokul mezunu, %11,6'sı ortaokul, %22,3'ü lise ve %2,5'i ön lisans-lisans mezunudur. Katılımcıların hepsi köyde doğmuştur.

Araştırmaya Ağılönü Mahallesi'nden katılımcıların %40,8'inin kadın ve %59,2'sinin erkek olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %14,5'i esnaf, %28,9'u çiftçi, %6,6'sı işçi-memur, %9,2'si emekli, %2,6'sı öğrenci-işsiz ve %38,2'si ev hanımıdır. Katılımcıların %6,6'sı okur-yazar değil, %72,4'ü ilkokul mezunu, %6,6'sı ortaokul, %13,2'si lise ve %1,3'ü ön lisans-lisans mezunudur. Katılımcıların hepsi köyde doğmuştur.

Araştırmaya Çaltı Mahallesi'nden katılımcıların %11,5'inin kadın ve %88,5'inin erkek olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %9,6'sı esnaf, %36,5'i çiftçi, %7,7'si işçi-memur, %17,3'ü emekli, %19,2'si öğrenci-işsiz ve %9,6'sı ev hanımıdır. Katılımcıların %51,9'u ilkokul mezunu, %9,6'sı ortaokul, %30,8'i lise ve %7,7'si ön lisans-lisans mezunudur. Katılımcıların %96,2'si köyde, %3,8'si kentte doğmuştur.

Araştırmaya Alhan Mahallesi'nden katılımcıların %8'inin kadın ve %92'sinin erkek olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %10,8'i esnaf, %27,8'i çiftçi, %9,1'i işçi-memur, %33'ü emekli, %11,9'u öğrenci-işsiz ve %7,4'ü ev hanımıdır. Katılımcıların %0,6'sı okur-yazar değil, %47,2'si ilkokul mezunu, %24,4'ü ortaokul, %23,9'u lise ve %4'ü ön lisans-lisans mezunudur. Katılımcıların hepsi köyde doğmuştur.

Çizelge 4. 2. Saha çalışması yapılan mahallelerde kişisel bilgilerin oranı

Değişkenler		Torunlar mahallesi		Yarışlı mahallesi		Ağılönü mahallesi		Çaltı mahallesi		Alhan mahallesi		X ²	p
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
Cinsiyet	Kadın	33	31,7	32	26,4	31	40,8	6	11,5	14	8,0	46,4 26	0,000 *
	Erkek	71	68,3	89	73,6	45	59,2	46	88,5	162	92,0		
Meslek	Esnaf	10	9,6	10	8,3	11	14,5	5	9,6	19	10,8	112,6 06	0,000*
	Çiftçi	56	53,8	31	25,6	22	28,9	19	36,5	49	27,8		
	İşçi-memur	6	5,8	11	9,1	5	6,6	4	7,7	16	9,1		
	Emekli	4	3,8	31	25,6	7	9,2	9	17,3	58	33,0		
	Öğrenci-işsiz	0	0,0	7	5,8	2	2,6	10	19,2	21	11,9		
	Ev hanımı	28	26,9	31	25,6	29	38,2	5	9,6	13	7,4		
Eğitim Durumu	Okur-yazar değil	2	1,9	2	1,7	5	6,6	0	0,0	1	0,6	66,30 1	0,000*
	İlkokul	84	80,8	75	62,0	55	72,4	27	51,9	83	47,2		
	Ortaokul	8	7,7	14	11,6	5	6,6	5	9,6	43	24,4		
	Lise	8	7,7	27	22,3	10	13,2	16	30,8	42	23,9		
	Ön lisans-Lisans	2	1,9	3	2,5	1	1,3	4	7,7	7	4,0		
Doğum yeri	Köy	101	97,1	121	100,0	76	100,0	50	96,2	176	100,0	12,4 12	0,015 *
	Kent	3	2,9	0	0,0	0	0,0	2	3,8	0	0,0		

Araştırmada kullanılan mahallelerin yaşa göre normallik analizi sonuçları Çizelge 4.3'de verilmiştir. Verilerin çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 3 arasında olduğu ve normal dağılıma sahip olduğu görülmektedir (Çizelge 4.3).

Çizelge 4. 3. Kullanılan yaş değişkenlerin mahallelere göre tanımlayıcı istatistikleri

Değişkenler		Min	Max	Medyan	$\bar{X}$	SS	Çarpıklık	Basıklık	Durum
Yaş	Torunlar Mahallesi	19,0	98,0	46,0	44,28	14,76	0,290	0,484	Normal
	Yaraşlı Mahallesi	19,0	90,0	49,0	49,00	15,65	0,061	-0,661	Normal
	Ağılönü Mahallesi	18,0	90,0	53,0	50,17	15,90	-0,197	-0,647	Normal
	Çaltı Mahallesi	18,0	72,0	45,0	42,75	17,01	0,028	-1,108	Normal
	Alhan Mahallesi	18,0	82,0	44,0	45,69	17,50	0,225	-1,042	Normal

Araştırmaya katılan katılımcıların Torunlar Mahallesi'nin yaş ortalaması $44,28 \pm 14,76$, Yaraşlı Mahallesi'nin ortalaması $49,00 \pm 15,65$, Ağılönü Mahallesi'nin ortalaması $49,00 \pm 15,65$, Çaltı Mahallesi'nin ortalaması $42,75 \pm 17,01$ ve Alhan Mahallesi'nin ortalaması $45,69 \pm 17,50$ 'dir (Çizelge 4.3).

Çizelge 4. 4. Araştırmaya katılan mahallelerin yaş değişkenine göre karşılaştırmaları

Alhan köyü	Mahalle	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Yaş	Torunlar Mahallesi	44,28	14,76	2,956	0,020*
	Yaraşlı Mahallesi	49,00	15,65		
	Ağılönü Mahallesi	50,17	15,90		
	Çaltı Mahallesi	42,75	17,01		
	Alhan Mahallesi	45,69	17,50		

Katılımcıların mahalleleri ile yaş değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p < 0,05$). Farkın hangi mahalleden kaynaklandığını belirlemek için yapılan Post-Hoc Scheffe Testinde, Torunlar ve Çaltı Mahallerinin yaş ortalamalarının Yaraşlı ve Ağılönü mahalleleri yaş ortalamalarından düşük olduğu görülmektedir. Alhan Mahallesi'nde yaş ortalamasının Ağılönü Mahallesi'nin yaş ortalamasından düşük olduğu gözlenmiştir (Çizelge 4.4).

Çizelge 4. 5. Araştırmaya katılan mahallelerin altyapıya göre sonuçları

ALTYAPI					
Torunlar Mahallesi		Ortalama	S.S.	Test istatistiği	p
Köy	Köyümde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı vardı.	4,95	0,40	1,378	0,171
Mahalle	Mahalleimde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı vardı.	4,87	0,48		
Köy	Çöp konteynerleri yeterliydi.	1,00	0,00	-57,891	0,000*
Mahalle	Çöp konteynerleri yeterlidir.	4,38	0,60		
Köy	İnternet ve iletişim altyapısı mevcuttu.	2,94	1,18	-6,675	0,000*
Mahalle	İnternet ve iletişim altyapısı mevcut ve gelişmiştir.	3,78	0,84		
Yaraşlı Mahallesi					
Köy	Köyümde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı vardı.	4,98	0,01	0,377	0,707
Mahalle	Mahalleimde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı vardı.	4,97	0,03		
Köy	Çöp konteynerleri yeterliydi.	1,04	0,37	-65,942	0,000*
Mahalle	Çöp konteynerleri yeterlidir.	4,64	0,48		
Köy	İnternet ve iletişim altyapısı mevcuttu.	4,45	0,80	0,112	0,911
Mahalle	İnternet ve iletişim altyapısı mevcut ve gelişmiştir.	4,44	0,64		
Ağılönü Mahallesi					
Köy	Köyümde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı vardı.	4,53	1,03	21,484	0,000*
Mahalle	Mahalleimde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı vardı.	1,24	0,59		
Köy	Çöp konteynerleri yeterliydi.	1,37	0,49	-52,135	0,000*
Mahalle	Çöp konteynerleri yeterlidir.	4,78	0,42		
Köy	İnternet ve iletişim altyapısı mevcuttu.	2,39	1,11	-5,657	0,000*
Mahalle	İnternet ve iletişim altyapısı mevcut ve gelişmiştir.	3,16	1,12		
Çaltı Mahallesi					
Köy	Köyümde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı vardı.	1,85	1,65	-9,010	0,000*
Mahalle	Mahalleimde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı yoktur.	4,52	0,98		

Köy	Çöp konteynerleri yeterliydi.	1,06	0,42	-32,105	0,000 *
Mahalle	Çöp konteynerleri yeterlidir.	4,75	0,65		
Köy	İnternet ve iletişim altyapısı mevcuttu.	3,85	1,55	-2,991	0,004*
Mahalle	İnternet ve iletişim altyapısı mevcut ve gelişmiştir.	4,13	1,19		
Alhan Mahallesi					
Köy	Köyümde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı vardı.	4,38	0,49	-14,547	0,000 *
Mahalle	Mahalleimde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı yoktur.	4,96	0,20		
Köy	Çöp konteynerleri yeterliydi.	1,34	0,47	-63,862	0,000 *
Mahalle	Çöp konteynerleri yeterlidir.	4,44	0,50		
Köy	İnternet ve iletişim altyapısı mevcuttu.	3,36	1,13	6,188	0,000 *
Mahalle	İnternet ve iletişim altyapısı mevcut ve gelişmiştir.	2,46	1,12		

Torunlar mahallesinde;

“Köyümde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı vardı.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle olduktan sonra da su ve altyapı sıkıntısının ortadan kalmadığı görülmektedir (Çizelge 4.5).

“Çöp konteynerleri yeterliydi.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle olduğunda çöp konteynerlerinin arttığı gözlenmiştir (Çizelge 4.5).

“İnternet ve iletişim altyapısı mevcuttu.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalleyken köye göre altyapıda gelişme olduğu görülmüştür (Çizelge 4.5).

Yaraşlı mahallesinde;

“Köyümde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı vardı.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle olduktan sonra da su ve altyapı sıkıntısının ortadan kalmadığı görülmektedir (Çizelge 4.5).

“Çöp konteynerleri yeterliydi.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$). Mahalle statüsüne geçtikten sonra köye göre çöp konteynerlerinin arttığı görülmektedir (Çizelge 4.5).

Ağılönü mahallesinde;

“Köyümde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı vardı” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köy iken kanalizasyon ve su sıkıntısı yaşandığının ancak

mahalle statüsüne geçtikten sonra bu sorunların ortadan kaldığı görülmektedir (Çizelge 4.5).

“Çöp konteynerleri yeterliydi.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle statüsüne geçtikten sonra köye göre çöp konteynerlerinde artma görülmektedir (Çizelge 4.5).

“İnternet ve iletişim altyapısı mevcuttu.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köye göre internet ve iletişim altyapısında mahalle olduktan sonra gelişmenin olduğu görülmektedir (Çizelge 4.5).

Çaltı mahallesinde;

“Çöp konteynerleri yeterliydi.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle statüsüne geçtikten sonra köye göre çöp konteynerlerinde artma görülmektedir (Çizelge 4.5).

Alhan mahallesinde;

“Köyümde su ve kanalizasyon altyapı sıkıntısı vardı” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köy iken su ve altyapı sıkıntısının olduğu ancak mahalle olduktan sonra bu sıkıntının çözüme kavuştuğu görülmektedir (Çizelge 4.5).

“Çöp konteynerleri yeterliydi.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle olduktan sonra çöp konteynerlerinde artış olduğu görülmektedir (Çizelge 4.5).

“İnternet ve iletişim altyapısı mevcuttu.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle statüsüne geçtikten sonra köye göre iletişim altyapısında gerileme yaşandığı görülmektedir (Çizelge 4.5).

Çizelge 4.6.Araştırmaya katılan mahallelerin ulaşımaya göre sonuçları

ULAŞIM					
Torunlar Mahallesi		Ortalama	S.S.	Test istatistiği	p
Köy	Trafik ışıkları vardı ve kurallarına uyarım.	1,01	0,10	1,000	0,320
Mahalle	Trafik ışıkları vardı ve kurallarına uyarım.	1,00	0,00		
Köy	Yaya geçiti vardı ve yaya önceliğine önem veririm.	1,00	0,00	-	-
Mahalle	Yaya geçiti vardı ve yaya önceliğine önem veririm.	1,00	0,00		
Köy	Toplu taşıma araçlarını sık sık kullanırdım.	1,01	0,10	-1,179	0,241

Mahalle	Toplu taşıma araçlarını sık sık kullanırdım.	1,07	0,49		
Köy	Kent merkezine erişimde toplu taşıma belirli gün ve saatlerde vardı.	1,00	0,00	-2,176	0,032*
Mahalle	Kent merkezine erişimde toplu taşıma sürekli vardır.	1,08	0,36		
Köy	Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.	1,01	0,10	-47,546	0,000*
Mahalle	Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.	3,92	0,62		
Köy	Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterliydi.	1,00	0,00	-	-
Mahalle	Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterliydi.	1,00	0,00		
Köy	Yaşlı ve engellilere toplu taşımada yer veririm.	1,00	0,00	-	-
Mahalle	Yaşlı ve engellilere toplu taşımada yer veririm.	1,00	0,00		
Yaraşlı Mahallesi					
Köy	Trafik ışıkları vardı ve kurallarına uyarım.	1,01	0,09	1,000	0,319
Mahalle	Trafik ışıkları vardı ve kurallarına uyarım.	1,00	0,00		
Köy	Yaya geçiti vardı ve yaya önceliğine önem veririm.	1,01	0,09	1,000	0,319
Mahalle	Yaya geçiti vardı ve yaya önceliğine önem veririm.	1,00	0,00		
Köy	Toplu taşıma araçlarını sık sık kullanırdım.	1,60	1,20	-0,904	0,368
Mahalle	Toplu taşıma araçlarını sık sık kullanırdım.	1,63	1,24		
Köy	Kent merkezine erişimde toplu taşıma belirli gün ve saatlerde vardı.	4,09	0,66	43,556	0,000*
Mahalle	Kent merkezine erişimde toplu taşıma sürekli vardır.	1,05	0,38		
Köy	Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.	1,07	0,40	-45,541	0,000*
Mahalle	Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.	4,17	0,60		
Köy	Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterliydi.	1,00	0,00	-1,000	0,319
Mahalle	Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterliydi.	1,01	0,09		

Köy	Yaşlı ve engellilere toplu taşımada yer veririm.	3,95	0,96	-0,737	0,462
Mahalle	Yaşlı ve engellilere toplu taşımada yer veririm.	4,00	1,03		
Ağlönü Mahallesi					
Köy	Trafik ışıkları vardı ve kurallarına uyarım.	1,01	0,11	1,000	0,321
Mahalle	Trafik ışıkları vardı ve kurallarına uyarım.	1,00	0,00		
Köy	Yaya geçiti vardı ve yaya önceliğine önem veririm.	1,01	0,11	0,000	1,000
Mahalle	Yaya geçiti vardı ve yaya önceliğine önem veririm.	1,01	0,11		
Köy	Toplu taşıma araçlarını sık sık kullanırdım.	1,41	1,02	1,000	0,321
Mahalle	Toplu taşıma araçlarını sık sık kullanırdım.	1,39	1,02		
Köy	Kent merkezine erişimde toplu taşıma belirli gün ve saatlerde vardı.	1,05	0,36	-0,575	0,567
Mahalle	Kent merkezine erişimde toplu taşıma sürekli vardır.	1,07	0,38		
Köy	Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.	1,12	0,33	-35,043	0,000*
Mahalle	Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.	4,16	0,67		
Köy	Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterliydi.	1,14	0,48	-2,191	0,032*
Mahalle	Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterliydi.	1,36	0,86		
Köy	Yaşlı ve engellilere toplu taşımada yer veririm.	3,88	1,08	-2,494	0,015*
Mahalle	Yaşlı ve engellilere toplu taşımada yer veririm.	4,09	1,05		
Çaltı Mahallesi					
Köy	Trafik ışıkları vardı ve kurallarına uyarım.	1,00	0,00	-	-
Mahalle	Trafik ışıkları vardı ve kurallarına uyarım.	1,00	0,00		
Köy	Yaya geçiti vardı ve yaya önceliğine önem veririm.	1,00	0,00	-	-
Mahalle	Yaya geçiti vardı ve yaya önceliğine önem veririm.	1,00	0,00		
Köy	Toplu taşıma araçlarını sık sık kullanırdım.	2,15	1,43	-1,546	0,128

Mahalle	Toplu taşıma araçlarını sık sık kullanırdım.	2,46	1,82		
Köy	Kent merkezine erişimde toplu taşıma belirli gün ve saatlerde vardı.	4,15	0,78	14,745	0,000*
Mahalle	Kent merkezine erişimde toplu taşıma sürekli vardır.	1,90	1,27		
Köy	Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.	1,29	0,96	-27,000	0,000*
Mahalle	Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.	4,92	0,27		
Köy	Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterliydi.	1,00	0,00	-	-
Mahalle	Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterliydi.	1,00	0,00		
Köy	Yaşlı ve engellilere toplu taşımada yer veririm.	4,56	0,78	-0,280	0,780
Mahalle	Yaşlı ve engellilere toplu taşımada yer veririm.	4,60	0,98		
Alhan Mahallesi					
Köy	Trafik ışıkları vardı ve kurallarına uyarım.	1,01	0,08	-1,000	0,319
Mahalle	Trafik ışıkları vardı ve kurallarına uyarım.	1,02	0,13		
Köy	Yaya geçiti vardı ve yaya önceliğine önem veririm.	1,01	0,08	-1,345	0,180
Mahalle	Yaya geçiti vardı ve yaya önceliğine önem veririm.	1,02	0,15		
Köy	Toplu taşıma araçlarını sık sık kullanırdım.	2,34	1,51	-0,128	0,899
Mahalle	Toplu taşıma araçlarını sık sık kullanırdım.	2,35	1,50		
Köy	Kent merkezine erişimde toplu taşıma belirli gün ve saatlerde vardı.	3,98	0,23	145,656	0,000*
Mahalle	Kent merkezine erişimde toplu taşıma sürekli vardır.	1,02	0,15		
Köy	Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.	1,02	0,13	-85,789	0,000*
Mahalle	Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.	4,67	0,54		
Köy	Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterliydi.	1,05	0,22	-2,262	0,025*
Mahalle	Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterliydi.	1,11	0,31		

Köy	Yaşlı ve engellilere toplu taşımada yer veririm.	4,28	0,52	-6,238	0,000*
Mahalle	Yaşlı ve engellilere toplu taşımada yer veririm.	4,56	0,53		

Torunlar mahallesinde;

“Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle iken köye göre araç yolları bakımlı hale geldiği görülmüştür (Çizelge 4.6).

Yaraşlı mahallesinde;

“Kent merkezine erişimde toplu taşıma belirli gün ve saatlerde vardı.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) Mahalleyken köye göre toplu taşıma varlığında anlamlı bir düşüş olduğu görülmektedir (Çizelge 4.6).

“Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köye göre mahalle statüsünde araç yollarının daha bakımlı olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.6).

Ağılönü mahallesinde;

“Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köye göre mahalle olduktan sonra araç yollarının daha bakımlı hale getirildiği görülmektedir (Çizelge 4.6).

“Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterliydi.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köy statüsüne göre mahalle statüsünde yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmetinin kısmen arttığı ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.6).

“Yaşlı ve engellilere toplu taşıma da yer veririm.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köye göre mahalle olduktan sonra yaşlılara ve engellilere toplu taşımada yer verme oranının daha yüksek çıktığı görülmektedir (Çizelge 4.6).

Çaltı mahallesinde;

“Kent merkezine erişimde toplu taşıma belirli gün ve saatlerde vardı. .” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) toplu taşımanın varlığının köye göre mahalle statüsüne geçtikten sonra azalmaya uğradığı ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.6).

“Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle olduktan sonra verilen cevaplara göre araç yollarının daha bakımlı hale getirildiği ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.6).

Alhan mahallesinde;

“Kent merkezine erişimde toplu taşıma belirli gün ve saatlerde vardı.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köy iken toplu taşıma varlığının daha fazla olduğu ancak mahalle olduktan sonra bu oranda düşüş olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.6).

“Araç yolları bakımlı ve yeterliydi.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köye göre araç yollarının mahalle statüsünden sonra daha bakımlı hale geldiği görülmektedir (Çizelge 4.6).

“Yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmeti yeterliydi.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle olduktan sonra da köyde olduğu gibi yaşlı ve engellilere yönelik ulaşım hizmetlerinin olmadığı ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.6).

“Yaşlı ve engellilere toplu taşıma da yer veririm.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle iken yaşlı ve engellilere toplu taşıma da yer verme oranı köye göre yüksek çıkmıştır (Çizelge 4.6).

Çizelge 4.7. Araştırmaya katılan mahallelerin sosyo-kültürel hizmete göre sonuçları

SOSYO-KÜLTÜREL HİZMET					
Torunlar Mahallesi		Ortalama	S.S.	Test istatistiği	p
Köy	Köyümüzde park ve rekreasyon alanı vardı.	1,05	0,40	-40,553	0,000*
Mahalle	Mahallemde park ve rekreasyon alanı vardır.	4,00	0,42		
Köy	Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetler vardı.	1,01	0,10	-	-
Mahalle	Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetler mevcuttur.	1,01	0,10		
Köy	Meslek edindirme kursları vardı.	1,00	0,00	-1,000	0,320
Mahalle	Meslek edindirme kursları vardı.	1,01	0,10		
Köy	Köyümde tüm ihtiyaçlarımı karşıladım.(cevap olumsuzsa, nelere ihtiyaç vardı?)	1,01	0,10	-	-
Mahalle	Mahallemde her ihtiyacımı karşılarım.	1,01	0,10		
Köy	Köyümde ilkokul, ortaokul, lise bulunmaktadır.	1,23	0,42	0,376	0,707

Mahalle	Mahallemde ilkokul, ortaokul, lise düzeyinde okullar bulunmaktadır.	1,21	0,53		
Yaraşlı Mahallesi					
Köy	Köyümüzde park ve rekreasyon alanı vardı.	1,01	0,09	-76,157	0,000*
Mahalle	Mahallemde park ve rekreasyon alanı vardır.	4,40	0,49		
Köy	Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetler vardı.	1,06	0,27	-7,078	0,000*
Mahalle	Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetler mevcuttur.	1,88	1,28		
Köy	Meslek edindirme kursları vardı.	1,01	0,09	0,000	1,000
Mahalle	Meslek edindirme kursları vardı.	1,01	0,09		
Köy	Köyümde tüm ihtiyaçlarımı karşıladım.(cevap olumsuzsa, nelere ihtiyaç vardı?)	1,01	0,09	-1,000	0,319
Mahalle	Mahallemde her ihtiyacımı karşılarım.	1,02	0,27		
Köy	Köyümde ilkokul, ortaokul, lise bulunmaktadır.	4,58	0,59	27,419	0,000*
Mahalle	Mahallemde ilkokul, ortaokul, lise düzeyinde okullar bulunmaktadır.	1,52	0,78		
Ağılönü Mahallesi					
Köy	Köyümüzde park ve rekreasyon alanı vardı.	1,01	0,11	-70,233	0,000*
Mahalle	Mahallemde park ve rekreasyon alanı vardır.	4,76	0,43		
Köy	Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetler vardı.	1,05	0,46	-0,623	0,535
Mahalle	Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetler mevcuttur.	1,09	0,29		
Köy	Meslek edindirme kursları vardı.	1,03	0,16	-2,970	0,004*
Mahalle	Meslek edindirme kursları vardı.	1,13	0,34		
Köy	Köyümde tüm ihtiyaçlarımı karşıladım.(cevap olumsuzsa, nelere ihtiyaç vardı?)	1,05	0,22	-3,371	0,001*
Mahalle	Mahallemde her ihtiyacımı karşılarım.	1,18	0,39		

Köy	Köyümde ilkokul, ortaokul, lise bulunmaktadır.	3,58	0,91	18,280	0,000*
Mahalle	Mahallemde ilkokul, ortaokul, lise düzeyinde okullar bulunmaktadır.	1,21	0,57		
Çaltı Mahallesi					
Köy	Köyümüzde park ve rekreasyon alanı vardı.	1,62	1,37	-17,356	0,000*
Mahalle	Mahallemde park ve rekreasyon alanı vardır.	4,94	0,24		
Köy	Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetler vardı.	1,00	0,00	-	-
Mahalle	Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetler mevcuttur.	1,00	0,00		
Köy	Meslek edindirme kursları vardı.	1,00	0,00	-	-
Mahalle	Meslek edindirme kursları vardı.	1,00	0,00		
Köy	Köyümde tüm ihtiyaçlarımı karşıladım.(cevap olumsuzsa, nelere ihtiyaç vardı?)	1,02	0,14	1,000	0,322
Mahalle	Mahallemde her ihtiyacımı karşılarım.	1,00	0,00		
Köy	Köyümde ilkokul, ortaokul, lise bulunmaktadır.	1,00	0,00	-	-
Mahalle	Mahallemde ilkokul, ortaokul, lise düzeyinde okullar bulunmaktadır.	1,00	0,00		
Alhan Mahallesi					
Köy	Köyümüzde park ve rekreasyon alanı vardı.	1,03	0,18	-196,935	0,000*
Mahalle	Mahallemde park ve rekreasyon alanı vardır.	4,97	0,17		
Köy	Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetler vardı.	1,09	0,29	-4,557	0,000*
Mahalle	Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetler mevcuttur.	1,25	0,43		
Köy	Meslek edindirme kursları vardı.	1,11	0,31	-5,423	0,000*
Mahalle	Meslek edindirme kursları vardı.	1,30	0,46		
Köy	Köyümde tüm ihtiyaçlarımı karşıladım.(cevap olumsuzsa, nelere ihtiyaç vardı?)	1,13	0,34	-4,916	0,000*

Mahalle	Mahalleimde her ihtiyacımı karşılarım.	1,31	0,46		
Köy	Köyümde ilkokul, ortaokul, lise bulunmaktadır.	4,00	0,00	-2,485	0,014*
Mahalle	Mahalleimde ilkokul, ortaokul, lise düzeyinde okullar bulunmaktadır.	4,03	0,18		

Torunlar mahallesinde;

“Park ve rekreasyon alanı vardı.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle iken köye göre park ve rekreasyon alanının arttığı görülmüştür (Çizelge 4.7).

Yaraşlı mahallesinde;

“Park ve rekreasyon alanı vardı.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalleyken park alanı varlığının arttığı ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.7).

“Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik hizmetler vardı.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle statüsünde olduktan sonra gençlere yönelik hizmetlerin köye göre kısmen arttığı görülmektedir (Çizelge 4.7).

“Köyümde ilkokul, ortaokul, lise bulunmaktadır.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle statüsüne geçtikten sonra okul oranlarında köye göre anlamlı bir azalma meydana geldiği görülmektedir (Çizelge 4.7).

Ağılönü mahallesinde;

“Park ve rekreasyon alanı vardı.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$). Mahalle iken köye göre park ve rekreasyon alanının varlığında artış olduğu görülmektedir (Çizelge 4.7).

“Köyümde tüm ihtiyaçlarımı karşılardım.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle olduktan sonra da köy statüsünde olduğu gibi insanların ihtiyaçlarını yerleşim yerlerinde karşılayamadıkları ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.7).

“Köyümde ilkokul, ortaokul, lise bulunmaktadır.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köy iken olan okulların mahalle olduktan sonra varlığında azalma olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.7).

Çaltı mahallesinde;

“Park ve rekreasyon alanı vardı.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle olduktan sonra park ve rekreasyon alanı varlığında köye göre artış olduğu görülmektedir (Çizelge 4.7).

Alhan mahallesinde;

“Park ve rekreasyon alanı vardı.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle olduktan sonra yerleşim alanındaki park ve rekreasyon alanının varlığı köye göre daha yüksek çıkmıştır (Çizelge 4.7).

“Köyümde ilkokul, ortaokul, lise bulunmaktadır” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köy ve mahalle statüsünde okul varlığında değişimin olmadığı görülmektedir (Çizelge 4.7).

Çizelge 4.8. Araştırmaya katılan mahallelerin katılım- duyarlılık sonuçları

KATILIM- DUYARLILIK					
Torunlar Mahallesi		Ortalama	S.S.	Test istatistiği	p
Köy	Köyümde oturan herkesi tanırdım ve güçlü komşuluk ilişkilerim vardı.	4,93	0,25	-0,575	0,566
Mahalle	Mahalleimde oturan herkesi tanırdım ve güçlü komşuluk ilişkilerim var.	4,94	0,23		
Köy	Köyümle ilgili kararlar ve konular dikkatimi çekerdi.	4,88	0,40	-1,393	0,167
Mahalle	Kentim ve bağlı bulunduğum ilçe ile ilgili kararlar ve konular dikkatimi çeker.	4,93	0,25		
Köy	Köy heyetinin toplantılarına katılırdım.	2,66	1,90	-9,230	0,000*
Mahalle	Mahallem ve kentim için kararlar alınan toplantılara katılmak isterim.	4,44	1,28		
Köy	Hemşeri derneklerinin düzenlediği etkinliklere katılırdım.	1,01	0,10	1,000	0,320
Mahalle	Hemşeri derneklerinin düzenlediği etkinliklere katılırdım.	1,00	0,00		
Köy	Köyde yaşarken sorunlarımızı kolay olarak hallederdik.	1,28	0,86	-2,650	0,009*
Mahalle	Mahalleimdeki sorunları yetkili makamlara daha zor iletiyorum.	1,71	1,32		
Köy	Kentin simgesi olmuş tarihi yapılar ve önemli mekânları bilirim ve tarif ederim.	3,97	0,66	-2,930	0,004*

Mahalle	Kentin simgesi olmuş tarihi yapılar ve önemli mekânları bilirim ve tarif ederim.	4,05	0,72		
Köy	Köyümü güzelleştirmek için heyet toplantılarına aktif katılım sağladım.	2,41	1,56	-8,514	0,000*
Mahalle	Mahalleme güzelleştirme derneği olsa aktif katılım sağlarım.	3,70	1,16		
Yaraşlı Mahallesi					
Köy	Köyümde oturan herkesi tanırdım ve güçlü komşuluk ilişkilerim vardı.	4,97	0,18	1,644	0,103
Mahalle	Mahalleimde oturan herkesi tanıyım ve güçlü komşuluk ilişkilerim var.	4,93	0,25		
Köy	Köyümle ilgili kararlar ve konular dikkatimi çekmedi.	4,74	0,77	2,025	0,045*
Mahalle	Kentim ve bağlı bulunduğum ilçe ile ilgili kararlar ve konular dikkatimi çeker.	4,70	0,78		
Köy	Köy heyetinin toplantılarına katılırdım.	3,26	1,88	-7,687	0,000*
Mahalle	Mahalleim ve kentim için kararlar alınan toplantılara katılmak isterim.	4,53	1,10		
Köy	Hemşeri derneklerinin düzenlediği etkinliklere katılırdım.	1,13	0,64	1,420	0,158
Mahalle	Hemşeri derneklerinin düzenlediği etkinliklere katılırdım.	1,08	0,53		
Köy	Köyde yaşarken sorunlarımızı kolay olarak hallederdik.	2,96	1,84	5,951	0,000*
Mahalle	Mahalleimdeki sorunları yetkili makamlara daha zor iletiyorum.	1,64	1,08		
Köy	Kentin simgesi olmuş tarihi yapılar ve önemli mekânları bilirim ve tarif ederim.	4,13	1,06	-1,684	0,095
Mahalle	Kentin simgesi olmuş tarihi yapılar ve önemli mekânları bilirim ve tarif ederim.	4,21	1,03		
Köy	Köyümü güzelleştirmek için heyet toplantılarına aktif katılım sağladım.	3,25	1,68	-6,927	0,000*

Mahalle	Mahallemi güzelleştirme derneği olsa aktif katılım sağlarım.	4,31	0,98		
Ağılönü Mahallesi					
Köy	Köyümde oturan herkesi tanırdım ve güçlü komşuluk ilişkilerim vardı.	4,95	0,22	-1,000	0,321
Mahalle	Mahalleimde oturan herkesi tanıyım ve güçlü komşuluk ilişkilerim var.	4,97	0,16		
Köy	Köyümle ilgili kararlar ve konular dikkatimi çekmedi.	4,67	0,68	-2,633	0,010*
Mahalle	Kentim ve bağlı bulunduğum ilçe ile ilgili kararlar ve konular dikkatimi çeker.	4,87	0,34		
Köy	Köy heyetinin toplantılarına katılırdım.	3,12	1,79	-7,550	0,000*
Mahalle	Mahalleim ve kentim için kararlar alınan toplantılara katılmak isterim.	4,62	0,75		
Köy	Hemşeri derneklerinin düzenlediği etkinliklere katılırdım.	1,16	0,67	1,816	0,073
Mahalle	Hemşeri derneklerinin düzenlediği etkinliklere katılırdım.	1,05	0,46		
Köy	Köyde yaşarken sorunlarımızı kolay olarak hallederdik.	4,62	0,75	19,577	0,000*
Mahalle	Mahalleimdeki sorunları yetkili makamlara daha zor iletiyorum.	1,42	0,94		
Köy	Kentin simgesi olmuş tarihi yapılar ve önemli mekânları bilirim ve tarif ederim.	3,75	1,39	-1,835	0,070
Mahalle	Kentin simgesi olmuş tarihi yapılar ve önemli mekânları bilirim ve tarif ederim.	3,84	1,38		
Köy	Köyümü güzelleştirmek için heyet toplantılarına aktif katılım sağlardım.	2,79	1,68	-7,430	0,000*
Mahalle	Mahallemi güzelleştirme derneği olsa aktif katılım sağlarım.	4,05	1,22		
Çaltı Mahallesi					
Köy	Köyümde oturan herkesi tanırdım ve güçlü komşuluk ilişkilerim vardı.	4,96	0,19	1,428	0,159

Mahalle	Mahallemde oturan herkesi tanım ve güçlü komşuluk ilişkilerim var.	4,88	0,58		
Köy	Köyümle ilgili kararlar ve konular dikkatimi çekmedi.	5,00	0,00	-	-
Mahalle	Kentim ve bağlı bulunduğum ilçe ile ilgili kararlar ve konular dikkatimi çeker.	5,00	0,00		
Köy	Köy heyetinin toplantılarına katılırdım.	3,38	1,98	-5,878	0,000*
Mahalle	Mahallem ve kentim için kararlar alınan toplantılara katılmak isterim.	5,00	0,00		
Köy	Hemşeri derneklerinin düzenlediği etkinliklere katılırdım.	1,00	0,00	-	-
Mahalle	Hemşeri derneklerinin düzenlediği etkinliklere katılırdım.	1,00	0,00		
Köy	Köyde yaşarken sorunlarımızı kolay olarak hallederdik.	4,75	0,95	15,850	0,000*
Mahalle	Mahallemdeki sorunları yetkili makamlara daha zor iletiyorum.	1,15	0,78		
Köy	Kentin simgesi olmuş tarihi yapılar ve önemli mekânları bilirim ve tarif ederim.	4,85	0,50	-1,000	0,322
Mahalle	Kentin simgesi olmuş tarihi yapılar ve önemli mekânları bilirim ve tarif ederim.	4,87	0,49		
Köy	Köyümü güzelleştirmek için heyet toplantılarına aktif katılım sağlardım.	3,38	1,98	-5,607	0,000*
Mahalle	Mahallemi güzelleştirme derneği olsa aktif katılım sağlarım.	4,87	0,60		
Alhan Mahallesi					
Köy	Köyümde oturan herkesi tanırdım ve güçlü komşuluk ilişkilerim vardı.	4,99	0,08	-1,000	0,319
Mahalle	Mahallemde oturan herkesi tanım ve güçlü komşuluk ilişkilerim var.	5,00	0,00		
Köy	Köyümle ilgili kararlar ve konular dikkatimi çekmedi.	4,68	0,60	-2,080	0,039*
Mahalle	Kentim ve bağlı bulunduğum ilçe ile ilgili kararlar ve konular dikkatimi çeker.	4,77	0,46		

Köy	Köy heyetinin toplantılarına katılırdım.	3,01	1,79	-12,308	0,000*
Mahalle	Mahallem ve kentim için kararlar alınan toplantılara katılmak isterim.	4,52	0,83		
Köy	Hemşeri derneklerinin düzenlediği etkinliklere katılırdım.	1,03	0,18	-0,407	0,684
Mahalle	Hemşeri derneklerinin düzenlediği etkinliklere katılırdım.	1,05	0,33		
Köy	Köyde yaşarken sorunlarımızı kolay olarak hallederdik.	3,53	1,23	10,097	0,000*
Mahalle	Mahallemdaki sorunları yetkili makamlara daha zor iletiyorum.	2,13	0,94		
Köy	Kentin simgesi olmuş tarihi yapılar ve önemli mekânları bilirim ve tarif ederim.	4,03	0,99	0,000	1,000
Mahalle	Kentin simgesi olmuş tarihi yapılar ve önemli mekânları bilirim ve tarif ederim.	4,03	0,99		
Köy	Köyümü güzelleştirmek için heyet toplantılarına aktif katılım sağlardım.	2,66	1,53	-13,399	0,000*
Mahalle	Mahalleme güzelleştirme derneği olsa aktif katılım sağlarım.	4,05	0,90		

Torunlar mahallesinde;

“Kararlar alınan toplantılara katılmak isterim.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle olduktan sonra kişilerin kararlara katılım oranının köye göre yüksek olduğu çıkmıştır (Çizelge 4.8).

“Sorunlarımızı kolay olarak hallederdik.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle iken insanların sorunlarını köye göre daha kolay hallettikleri görülmüştür (Çizelge 4.8).

“Kentin simgesi olmuş tarihi yapılar ve önemli mekânları bilirim ve tarif ederim.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$). Mahalle statüsüne geçtikten sonra köye göre kentin simge yerlerini bilme oranları daha yüksek çıkmıştır (Çizelge 4.8).

“Köyümü güzelleştirmek için heyet toplantılarına aktif katılım sağlardım.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle iken ortalaması köy iken ki ortalamasından yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.8).

Yaraşlı mahallesinde;

“Köyümle ilgili kararlar ve konular dikkatimi çekerdi.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köy statüsündeyken de mahalle statüsüne geçtikten sonra da insanlardaki bu bilincin oranı yüksek çıkmıştır (Çizelge 4.8).

“Sorunlarımızı kolay olarak hallederdik.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köy iken sorunların daha kolay halledildiği ancak mahalle olduktan sonra da sorunların iletilmesinin kolay olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.8).

“Köyümü güzelleştirmek için heyet toplantılarına aktif katılım sağladım.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle iken toplantılara katılımın köye göre arttığı görülmektedir (Çizelge 4.8).

Ağılönü mahallesinde;

“Köyümle ilgili kararlar ve konular dikkatimi çekerdi” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köy statüsündeykende mahalle olduktan sonra da yerleşim yerlerini ilgilendiren kararlara karşı insanların bilinçli olma oranının yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.8).

“Köy heyetinin toplantılarına katılırdım.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle olduktan sonra insanların yaşadıkları yeri ilgilendiren toplantılara katılım oranının köy iken köy heyeti toplantılarına katılımından daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.8).

“Sorunlarımızı kolay olarak hallederdik.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köy iken insanların sorunlarını kolay hallettikleri, mahalle olduktan sonra ise sorunlarını daha kolay hallettikleri ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.8).

“Köyümü güzelleştirmek için heyet toplantılarına aktif katılım sağladım.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle statüsüne geçtikten sonra insanlarda köye göre katılım oranlarının daha yüksek olduğu görülmektedir (Çizelge 4.8).

Çaltı mahallesinde;

“Köy heyetinin toplantılarına katılırdım.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle olduktan sonra insanların yaşadıkları yerleşimle ilgili toplantılara katılımının köye oranla arttığı görülmektedir (Çizelge 4.8).

“Sorunlarımızı kolay olarak hallederdik.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köy iken insanların sorunlarını kolay halledebildikleri mahalle olduktan sonra da sorunlarını kolay halledebildikleri ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.8).

“Köyümü güzelleştirmek için heyet toplantılarına aktif katılım sağladım.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köye göre insanların yaşadıkları yerleşim yerlerinin gelişmesiyle ilgili olarak mahalle statüsündeyken insanlardaki bilincin daha geliştiği ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.8).

Alhan mahallesinde;

“Köyümle ilgili kararlar ve konular dikkatimi çekerdi” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köy iken de mahalle olduktan sonra insanların alınacak kararlara dikkat etme potansiyeli yüksek çıkmıştır (Çizelge 4.8).

“Köy heyetinin toplantılarına katılırdım.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) köy heyetlerine katılım oranına göre mahalle olduktan sonra mahalle kararlarına katılım oranında artış görülmektedir (Çizelge 4.8).

“Sorunlarımızı kolay olarak hallederdik.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) insanların köy iken sorunlarını kolay hallettikleri mahalle olduktan sonra da sorunları iletmekte bazı zorluklar yaşadıkları ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.8).

“Köyümü güzelleştirmek için heyet toplantılarına aktif katılım sağladım.” ifadesi için yapılan Bağımlı T Testi sonucunda ($p<0,05$) mahalle olduktan sonra köye göre yerleşim yerlerinin gelişmesinde daha fazla bilinçlendikleri ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.8).

4.1.1. Kente Aidiyet Sorularının Demografi ile İlişkisi

Çizelge 4. 9. Araştırmaya katılan Torunlar Mahallesi’nin cinsiyete göre karşılaştırmaları

Torunlar Mahallesi	Cinsiyet	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor’u tutuyorum.	Kadın	1,09	0,52	-16,226	0,000*
	Erkek	4,23	1,44		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Kadın	2,42	1,60	-1,588	0,115
	Erkek	3,00	1,77		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Kadın	1,00	0,00	-0,680	0,498
	Erkek	1,01	0,12		
Başka şehre gittiğimde Konya’yı özlüyorum.	Kadın	54,00	-	1122,0	0,233
	Erkek	51,80	-		
Konya’da yaşamaktan memnunum.	Kadın	5,00	0,00	2,044	0,045*
	Erkek	4,94	0,23		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Kadın	1,94	1,32	-2,947	0,004*
	Erkek	2,83	1,66		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Kadın	51,50	-	1138,5	0,333
	Erkek	52,96	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Kadın	53,38	-	1142,5	0,585
	Erkek	52,09	-		

Komşuluğa önem veririm.	Kadın	5,00	0,00	1,424	0,159
	Erkek	4,97	0,17		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum	Kadın	55,92	-	1058,5	0,122
	Erkek	50,91	-		
Kentin gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Kadın	1,82	1,61	-1,664	0,101
	Erkek	2,41	1,83		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Kadın	55,92	-	1058,5	0,122
	Erkek	50,91	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Kadın	55,92	-	1058,5	0,122
	Erkek	50,91	-		
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Kadın	56,42	-	1042,0	0,090
	Erkek	50,68	-		
Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Kadın	56,42	-	1042,0	0,090
	Erkek	50,68	-		
Mahallemde erişte, yufka gibi kışık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır.	Kadın	56,44	-	1041,5	0,088
	Erkek	50,67	-		

“Konya Spor’u tutuyorum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.9).

“Konya’da yaşamaktan memnunum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından düşüktür (Çizelge 4.9).

“Yerel medyayı takip ediyorum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.9).

Çizelge 4.10. Araştırmaya katılan Yaraşlı Mahallesi’nin cinsiyete göre karşılaştırmaları

Yaraşlı Mahallesi	Cinsiyet	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor’u tutuyorum.	Kadın	1,66	1,41	-10,956	0,000*
	Erkek	4,62	1,01		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Kadın	2,28	1,65	-5,955	0,000*
	Erkek	4,12	1,44		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Kadın	1,22	0,87	-1,282	0,204
	Erkek	1,47	1,17		
Başka şehre gittiğimde Konya’yı özliyorum.	Kadın	56,44	-	1278,00	0,023*
	Erkek	62,64	-		
Konya’da yaşamaktan memnunum.	Kadın	4,91	0,30	0,222	0,824
	Erkek	4,89	0,44		

Yerel medyayı takip ediyorum.	Kadın	2,00	1,55	-5,256	0,000*
	Erkek	3,78	1,67		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Kadın	61,42	-	1410,5	0,768
	Erkek	60,85	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Kadın	60,81	-	1418,0	0,949
	Erkek	61,07	-		
Komşuluğa önem veririm.	Kadın	4,78	0,75	-1,118	0,272
	Erkek	4,93	0,25		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum.	Kadın	61,50	-	1408,0	0,549
	Erkek	60,82	-		
Kentin gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Kadın	2,63	2,00	-1,867	0,064
	Erkek	3,38	1,96		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Kadın	60,11	-	1395,5	0,448
	Erkek	61,32	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Kadın	60,11	-	1395,5	0,448
	Erkek	61,32	-		
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Kadın	60,11	-	1395,5	0,448
	Erkek	61,32	-		
Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Kadın	60,11	-	1395,5	0,448
	Erkek	61,32	-		
Mahallemde erişte, yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır.	Kadın	60,63	-	1412,0	0,793
	Erkek	61,13	-		

“Konya Spor’u tutuyorum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.10).

“Konya’da yaşamaktan memnunum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.10).

“Başka şehre gittiğimde Konya’yı özleyorum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.10).

“Yerel medyayı takip ediyorum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki mevcuttur ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.10).

Çizelge 4. 11. Araştırmaya katılan Ağılönü Mahallesi'nin cinsiyete göre karşılaştırmaları

Ağılönü Mahallesi	Cinsiyet	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor'u tutuyorum.	Kadın	1,55	1,36	-10,337	0,000*
	Erkek	4,58	1,18		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Kadın	2,32	1,78	-5,839	0,000*
	Erkek	4,47	1,22		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Kadın	1,32	0,91	-2,378	0,020*
	Erkek	2,00	1,57		
Başka şehre gittiğimde Konya'yı özlüyorum.	Kadın	40,00	-	651,0	0,145
	Erkek	37,47	-		
Konya'da yaşamaktan memnunum.	Kadın	5,00	0,00	2,072	0,044*
	Erkek	4,91	0,29		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Kadın	2,90	1,62	-3,078	0,003*
	Erkek	3,96	1,21		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum	Kadın	36,81	-	645,0	0,475
	Erkek	39,67	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Kadın	36,02	-	620,5	0,300
	Erkek	40,21	-		
Komşuluğa önem veririm.	Kadın	4,97	0,18	0,265	0,792
	Erkek	4,96	0,21		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum	Kadın	38,50	-	697,5	1,000
	Erkek	38,50	-		
Kentın gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Kadın	2,29	1,90	-0,681	0,498
	Erkek	2,60	1,98		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Kadın	40,00	-	651,0	0,145
	Erkek	37,47	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Kadın	39,27	-	673,5	0,512
	Erkek	37,97	-		
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Kadın	39,27	-	673,5	0,512
	Erkek	37,97	-		
Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Kadın	38,77	-	689,0	0,790
	Erkek	38,31	-		
Mahallemde erişte, yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır.	Kadın	38,53	-	696,5	0,980
	Erkek	38,48	-		

“Konya Spor'u tutuyorum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki ortaya çıkmıştır ($p < 0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.11).

“Konya yerel müziklerini dinlerim.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.11).

“Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki oluşmuştur ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.11).

“Konya’da yaşamaktan memnunum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından düşüktür (Çizelge 4.12).

“Yerel medyayı takip ediyorum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki görülmüştür ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.11).

Çizelge 4. 12. Araştırmaya katılan Çaltı Mahallesi’nin cinsiyete göre karşılaştırmaları

Çaltı Mahallesi	Cinsiyet	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor’u tutuyorum.	Kadın	1,00	0,00	-17,321	0,000*
	Erkek	4,48	1,36		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Kadın	3,33	1,86	0,435	0,677
	Erkek	2,98	2,01		
Başka şehre gittiğimde Konya’yı özölüyorum.	Kadın	26,50	-	138,0	1,000
	Erkek	26,50	-		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Kadın	3,00	2,19	0,398	0,692
	Erkek	2,65	1,99		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Kadın	30,33	-	115,0	0,006*
	Erkek	26,00	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Kadın	26,50	-	138,0	1,000
	Erkek	26,50	-		
Komşuluğa önem veririm.	Kadın	5,00	0,00	0,512	0,611
	Erkek	4,87	0,62		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum	Kadın	26,50	-	138,0	1,000
	Erkek	26,50	-		
Kentin gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Kadın	1,67	1,63	-1,589	0,155
	Erkek	2,83	2,01		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Kadın	26,50	-	138,0	1,000
	Erkek	26,50	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Kadın	26,50	-	138,0	1,000
	Erkek	26,50	-		
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Kadın	26,50	-	138,0	1,000
	Erkek	26,50	-		

Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Kadın	26,50	-	138,0	1,000
	Erkek	26,50	-		
Mahallemde erişte, yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır.	Kadın	27,00	-	135,0	0,718
	Erkek	26,43	-		

“Konya Spor’u tutuyorum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.12).

“Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından düşüktür (Çizelge 4.12).

Çizelge 4. 13. Araştırmaya katılan Alhan Mahallesi’nin cinsiyete göre karşılaştırmaları

Alhan Mahallesi	Cinsiyet	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor’u tutuyorum.	Kadın	1,00	0,00	-17,979	0,000*
	Erkek	3,60	1,84		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Kadın	1,00	0,00	-13,633	0,000*
	Erkek	2,81	1,69		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Kadın	1,00	0,00	-7,120	0,000*
	Erkek	1,73	1,31		
Başka şehre gittiğimde Konya’yı özliyorum.	Kadın	86,75	-	1109,5	0,874
	Erkek	88,65	-		
Konya’da yaşamaktan memnunum.	Kadın	4,50	0,52	-0,718	0,474
	Erkek	4,60	0,49		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Kadın	2,57	1,50	-0,951	0,343
	Erkek	2,96	1,45		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Kadın	87,21	-	1116,0	0,839
	Erkek	88,61	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Kadın	83,71	-	1067,0	0,627
	Erkek	88,91	-		
Komşuluğa önem veririm.	Kadın	4,64	0,50	-1,446	0,170
	Erkek	4,84	0,37		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum.	Kadın	90,00	-	1113,0	0,609
	Erkek	88,37	-		
Kentın gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Kadın	2,64	1,98	0,116	0,908
	Erkek	2,58	1,94		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Kadın	84,43	-	1077,0	0,542
	Erkek	88,85	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Kadın	82,93	-	1056,0	0,363
	Erkek	88,98	-		

Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Kadın	82,43	-	1049,0	0,305
	Erkek	89,02	-		
Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Kadın	88,21	-	1130,0	0,960
	Erkek	88,52	-		
Mahallemde erişte, yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır.	Kadın	88,21	-	1130,0	0,960
	Erkek	88,52	-		

“Konya Spor’u tutuyorum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.13).

“Konya yerel müziklerini dinlerim.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki oluşmuştur ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.13).

“Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.” ifadesi ile cinsiyet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmuştur ($p<0,05$). Erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından yüksektir (Çizelge 4.13).

Çizelge 4. 14. Araştırmaya katılan Torunlar Mahallesi’nin mesleklere göre karşılaştırmaları

Torunlar Mahallesi	Meslek	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor’u tutuyorum.	Esnaf	4,30	1,25	30,325	0,000*
	Çiftçi	4,21	1,46		
	İşçi-Memur	3,00	2,19		
	Emekli	2,75	2,06		
	Ev hanımı	1,00	0,00		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Esnaf	3,30	1,70	2,840	0,028*
	Çiftçi	3,07	1,79		
	İşçi-Memur	1,00	0,00		
	Emekli	3,50	1,73		
	Ev hanımı	2,43	1,57		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Esnaf	1,10	0,32	2,486	0,048*
	Çiftçi	1,00	0,00		
	İşçi-Memur	1,00	0,00		
	Emekli	1,00	0,00		
	Ev hanımı	1,00	0,00		

Başka şehre gittiğimde Konya'yı özlüyorum.	Esnaf	48,80	-	3,001	0,558
	Çiftçi	52,14	-		
	İşçi-Memur	54,00	-		
	Emekli	54,00	-		
	Ev hanımı	54,00	-		
Konya'da yaşamaktan memnunum.	Esnaf	4,80	0,42	2,228	0,071
	Çiftçi	4,96	0,19		
	İşçi-Memur	5,00	0,00		
	Emekli	5,00	0,00		
	Ev hanımı	5,00	0,00		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Esnaf	3,30	1,64	2,730	0,033*
	Çiftçi	2,82	1,69		
	İşçi-Memur	2,33	1,37		
	Emekli	2,50	1,73		
	Ev hanımı	1,79	1,23		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Esnaf	61,90	-	18,984	0,001*
	Çiftçi	51,50	-		
	İşçi-Memur	51,50	-		
	Emekli	51,50	-		
	Ev hanımı	51,50	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Esnaf	49,90	-	13,630	0,009*
	Çiftçi	53,18	-		
	İşçi-Memur	37,17	-		
	Emekli	55,00	-		
	Ev hanımı	55,00	-		
Komşuluğa önem veririm.	Esnaf	5,00	0,00	0,423	0,792
	Çiftçi	4,96	0,19		
	İşçi-Memur	5,00	0,00		
	Emekli	5,00	0,00		
	Ev hanımı	5,00	0,00		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum.	Esnaf	47,10	-	4,183	0,382
	Çiftçi	51,93	-		
	İşçi-Memur	57,50	-		
	Emekli	44,50	-		
	Ev hanımı	55,64	-		
Kentın gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Esnaf	2,50	1,96	2,602	0,040*
	Çiftçi	2,18	1,75		
	İşçi-Memur	2,33	2,07		

	Emekli	4,75	0,50		
	Ev hanımı	1,82	1,61		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Esnaf	47,10	-	4,183	0,382
	Çiftçi	51,93	-		
	İşçi-Memur	57,50	-		
	Emekli	44,50	-		
	Ev hanımı	55,64	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Esnaf	47,10	-	4,183	0,382
	Çiftçi	51,93	-		
	İşçi-Memur	57,50	-		
	Emekli	44,50	-		
	Ev hanımı	55,64	-		
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Esnaf	42,40	-	6,964	0,138
	Çiftçi	52,43	-		
	İşçi-Memur	58,00	-		
	Emekli	45,00	-		
	Ev hanımı	56,14	-		
Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Esnaf	42,40	-	6,964	0,138
	Çiftçi	52,43	-		
	İşçi-Memur	58,00	-		
	Emekli	45,00	-		
	Ev hanımı	56,14	-		
Mahallemde erişte, yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır	Esnaf	42,00	-	7,260	0,123
	Çiftçi	52,48	-		
	İşçi-Memur	58,00	-		
	Emekli	45,13	-		
	Ev hanımı	56,16	-		

“Konya Spor’u tutuyorum.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ev hanımlarının ortalamasının esnaf, çiftçi ve işçi-memurların ortalamasından düşük olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.14).

“Konya yerel müziklerini dinlerim.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ev hanımlarının ortalamasının esnaf ve çiftçi ortalamasından düşük olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.14).

“Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; esnafların ortalamasının işçi-memur, çiftçi, ev hanımlarından ortalamasından yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.14).

“Yerel medyayı takip ediyorum.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmektedir ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; esnafların ortalamasının işçi-memur, çiftçi, ev hanımlarının ortalamasından yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.14).

“Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark mevcuttur ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; esnafların ortalamasının işçi-memur, çiftçi, ev hanımlarının ortalamasından yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.14).

“Gelecekte de burada yaşarım.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Mann Whitney U testinde; çiftçilerin ortalamasının işçi-memur ortalamasından yüksek olduğu ortaya çıkmış, ev hanımlarının ortalamasının da işçi-memurların ortalamasından yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.14).

“Kentin gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ev hanımlarının ortalamasının emekli ortalamasından düşük olduğu ortaya konulmuştur (Çizelge 4.14).

Çizelge 4. 15. Araştırmaya katılan Yaraşlı Mahallesi’nin mesleklere göre karşılaştırmaları

Yaraşlı mahallesi	Meslek	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor’u tutuyorum.	Esnaf	4,90	0,32	38,225	0,000*
	Çiftçi	4,48	1,03		
	İşçi-Memur	5,00	0,00		
	Emekli	4,45	1,31		
	Öğrenci-İşsiz	5,00	0,00		
	Ev hanımı	1,55	1,29		

Konya yerel müziklerini dinlerim.	Esnaf	4,30	1,25	14,006	0,000*
	Çiftçi	4,23	1,33		
	İşçi-Memur	3,27	2,00		
	Emekli	4,71	0,90		
	Öğrenci-İşsiz	1,71	0,49		
	Ev hanımı	2,32	1,66		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Esnaf	1,50	1,27	4,891	0,000*
	Çiftçi	1,35	1,02		
	İşçi-Memur	2,82	2,09		
	Emekli	1,16	0,45		
	Öğrenci-İşsiz	1,14	0,38		
	Ev hanımı	1,23	0,88		
Başka şehre gittiğimde Konya'yı özliyorum.	Esnaf	57,95	-	7,383	0,194
	Çiftçi	62,05	-		
	İşçi-Memur	64,00	-		
	Emekli	64,00	-		
	Öğrenci-İşsiz	64,00	-		
	Ev hanımı	56,19	-		
Konya'da yaşamaktan memnunum.	Esnaf	4,80	0,42	10,958	0,000*
	Çiftçi	4,97	0,18		
	İşçi-Memur	5,00	0,00		
	Emekli	5,00	0,00		
	Öğrenci-İşsiz	4,00	1,15		
	Ev hanımı	4,90	0,30		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Esnaf	4,40	1,26	10,343	0,000*
	Çiftçi	4,19	1,33		
	İşçi-Memur	2,91	2,02		
	Emekli	3,90	1,70		
	Öğrenci-İşsiz	2,00	1,41		
	Ev hanımı	1,90	1,47		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Esnaf	65,50	-	3,651	0,601
	Çiftçi	61,44	-		
	İşçi-Memur	59,50	-		
	Emekli	59,50	-		
	Öğrenci-İşsiz	59,50	-		
	Ev hanımı	61,48	-		

Gelecekte de burada yaşıyorum.	Esnaf	62,25	-	20,901	0,001*
	Çiftçi	60,44	-		
	İşçi-Memur	62,09	-		
	Emekli	68,00	-		
	Öğrenci-İşsiz	30,86	-		
	Ev hanımı	60,58	-		
Komşuluğa önem veririm.	Esnaf	4,90	0,32	1,173	0,327
	Çiftçi	4,90	0,30		
	İşçi-Memur	5,00	0,00		
	Emekli	5,00	0,00		
	Öğrenci-İşsiz	4,71	0,49		
	Ev hanımı	4,77	0,76		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum	Esnaf	61,50	-	2,903	0,715
	Çiftçi	59,55	-		
	İşçi-Memur	61,50	-		
	Emekli	61,50	-		
	Öğrenci-İşsiz	61,50	-		
	Ev hanımı	61,50	-		
Kentın gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Esnaf	4,60	1,26	1,841	0,110
	Çiftçi	3,32	1,96		
	İşçi-Memur	2,45	2,02		
	Emekli	3,32	2,01		
	Öğrenci-İşsiz	3,29	2,14		
	Ev hanımı	2,68	2,01		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Esnaf	62,00	-	1,919	0,860
	Çiftçi	60,05	-		
	İşçi-Memur	62,00	-		
	Emekli	62,00	-		
	Öğrenci-İşsiz	62,00	-		
	Ev hanımı	60,05	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Esnaf	62,00	-	1,919	0,860
	Çiftçi	60,05	-		
	İşçi-Memur	62,00	-		
	Emekli	62,00	-		
	Öğrenci-İşsiz	62,00	-		
	Ev hanımı	60,05	-		

Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Esnaf	62,00	-	1,919	0,860
	Çiftçi	60,05	-		
	İşçi-Memur	62,00	-		
	Emekli	62,00	-		
	Öğrenci-İşsiz	62,00	-		
	Ev hanımı	60,05	-		
Mahalleimde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Esnaf	62,00	-	1,919	0,860
	Çiftçi	60,05	-		
	İşçi-Memur	62,00	-		
	Emekli	62,00	-		
	Öğrenci-İşsiz	62,00	-		
	Ev hanımı	60,05	-		
Mahalleimde erişte, yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır.	Esnaf	62,50	-	3,586	0,610
	Çiftçi	58,58	-		
	İşçi-Memur	62,50	-		
	Emekli	62,50	-		
	Öğrenci-İşsiz	62,50	-		
	Ev hanımı	60,56	-		

“Konya Spor’u tutuyorum.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ev hanımlarının ortalamasının diğer meslek grupların ortalamasından düşük olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.15).

“Konya yerel müziklerini dinlerim.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; öğrenci-işsiz ve ev hanımı ortalamalarının esnaf, çiftçi, emekli gruplarının ortalamasından düşük olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.15).

“Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmuştur ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; işçi-memur ortalamalarının çiftçi, emekli, öğrenci-işsiz ve ev hanımı gruplarının ortalamasından yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.15).

“Konya’da yaşamaktan memnunum.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek

için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; öğrenci-işsiz ortalamalarının diğer gruplarının ortalamasından düşük olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.15).

“Yerel medyayı takip ediyorum.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ev hanımı ortalamalarının esnaf, çiftçi ve emekli gruplarının ortalamasından düşük olduğu, öğrenci-işsiz ortalamasının ise çiftçi ortalamasından düşük olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.15).

“Gelecekte de burada yaşarım.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Mann Whitney U testinde; ev hanımlarının, işçi-memurların, çiftçilerin, esnafların ortalamasının öğrenci-işsizlerin ortalamasından yüksek olduğu, emeklilerin ortalamasının da çiftçi, öğrenci-işsiz, ev hanımların ortalamasından yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.15).

Çizelge 4. 16. Araştırmaya katılan Ağılönü Mahallesi’nin, meslek göre karşılaştırmaları

Ağılönü Mahallesi	Meslek	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor’u tutuyorum.	Esnaf	5,00	0,00	23,645	0,000*
	Çiftçi	4,00	1,72		
	İşçi-Memur	5,00	0,00		
	Emekli	4,86	0,38		
	Öğrenci-İşsiz	5,00	0,00		
	Ev hanımı	1,45	1,24		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Esnaf	4,91	0,30	7,849	0,000*
	Çiftçi	4,05	1,70		
	İşçi-Memur	4,60	0,55		
	Emekli	4,43	1,13		
	Öğrenci-İşsiz	5,00	0,00		
	Ev hanımı	2,28	1,75		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Esnaf	1,73	1,42	2,218	0,062
	Çiftçi	2,09	1,66		
	İşçi-Memur	1,60	1,34		
	Emekli	2,29	1,89		
	Öğrenci-İşsiz	3,50	2,12		
	Ev hanımı	1,21	0,62		

Başka şehre gittiğimde Konya'yı özliyorum.	Esnaf	40,00	-	7,565	0,182
	Çiftçi	34,82	-		
	İşçi-Memur	40,00	-		
	Emekli	40,00	-		
	Öğrenci-İşsiz	40,00	-		
	Ev hanımı	40,00	-		
Konya'da yaşamaktan memnunum.	Esnaf	5,00	0,00	2,211	0,063
	Çiftçi	4,82	0,39		
	İşçi-Memur	5,00	0,00		
	Emekli	5,00	0,00		
	Öğrenci-İşsiz	5,00	0,00		
	Ev hanımı	5,00	0,00		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Esnaf	3,73	1,19	2,796	0,023*
	Çiftçi	3,73	1,39		
	İşçi-Memur	4,60	0,55		
	Emekli	4,57	0,53		
	Öğrenci-İşsiz	2,50	2,12		
	Ev hanımı	2,93	1,62		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Esnaf	45,05	-	3,449	0,631
	Çiftçi	38,23	-		
	İşçi-Memur	43,00	-		
	Emekli	33,36	-		
	Öğrenci-İşsiz	28,00	-		
	Ev hanımı	37,41	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Esnaf	39,14	-	1,810	0,875
	Çiftçi	39,14	-		
	İşçi-Memur	41,90	-		
	Emekli	44,07	-		
	Öğrenci-İşsiz	30,50	-		
	Ev hanımı	36,40	-		
Komşuluğa önem veririm.	Esnaf	4,91	0,30	0,259	0,934
	Çiftçi	4,95	0,21		
	İşçi-Memur	5,00	0,00		
	Emekli	5,00	0,00		
	Öğrenci-İşsiz	5,00	0,00		
	Ev hanımı	4,97	0,19		

Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum	Esnaf	38,50	-	0,000	1,000
	Çiftçi	38,50	-		
	İşçi-Memur	38,50	-		
	Emekli	38,50	-		
	Öğrenci-İşsiz	38,50	-		
	Ev hanımı	38,50	-		
Kentın gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Esnaf	2,82	2,09	0,464	0,802
	Çiftçi	2,82	2,04		
	İşçi-Memur	1,80	1,79		
	Emekli	2,14	1,95		
	Öğrenci-İşsiz	3,00	2,83		
	Ev hanımı	2,24	1,88		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Esnaf	40,00	-	5,368	0,373
	Çiftçi	36,55	-		
	İşçi-Memur	40,00	-		
	Emekli	34,57	-		
	Öğrenci-İşsiz	40,00	-		
	Ev hanımı	40,00	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Esnaf	40,50	-	2,942	0,709
	Çiftçi	37,05	-		
	İşçi-Memur	40,50	-		
	Emekli	35,07	-		
	Öğrenci-İşsiz	40,50	-		
	Ev hanımı	39,19	-		
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Esnaf	40,50	-	2,942	0,709
	Çiftçi	37,05	-		
	İşçi-Memur	40,50	-		
	Emekli	35,07	-		
	Öğrenci-İşsiz	40,50	-		
	Ev hanımı	39,19	-		
Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Esnaf	40,00	-	2,717	0,744
	Çiftçi	38,27	-		
	İşçi-Memur	40,00	-		
	Emekli	34,57	-		
	Öğrenci-İşsiz	40,00	-		
	Ev hanımı	38,69	-		

Mahalleimde erişte, yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır	Esnaf	41,00	-	2,092	0,836
	Çiftçi	37,52	-		
	İşçi-Memur	41,00	-		
	Emekli	35,71	-		
	Öğrenci-İşsiz	41,00	-		
	Ev hanımı	38,36	-		

“Konya Spor’u tutuyorum.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözükmemektedir ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ev hanımlarının ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.16).

“Konya yerel müziklerini dinlerim.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ev hanımlarının ortalamasının esnaf ve çiftçi ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.16).

“Yerel medyayı takip ediyorum.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu doğrudur ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ev hanımlarının ortalamasının emekli, işçi-memur ve çiftçi ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.16).

Çizelge 4.17. Araştırmaya katılan Çaltı Mahallesi’nin mesleklere göre karşılaştırmaları

Çaltı Mahallesi	Meslek	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor’u tutuyorum.	Esnaf	3,40	2,19	8,141	0,000*
	Çiftçi	4,79	0,92		
	İşçi-Memur	4,00	2,00		
	Emekli	3,67	2,00		
	Ev hanımı	5,00	0,00		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Esnaf	1,00	0,00	1,786	0,139
	Çiftçi	3,20	2,05		
	İşçi-Memur	3,74	1,91		
	Emekli	2,00	2,00		
	Ev hanımı	3,22	2,11		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Esnaf	1,70	1,49	-	-
	Çiftçi	3,20	2,05		
	İşçi-Memur	1,00	0,00		
	Emekli	1,00	0,00		

	Ev hanımı	1,00	0,00		
Başka şehre gittiğimde Konya'yı özlüyorum.	Esnaf	26,50	-	0,000	1,000
	Çiftçi	26,50	-		
	İşçi-Memur	26,50	-		
	Emekli	26,50	-		
	Ev hanımı	26,50	-		
Konya'da yaşamaktan memnunum.	Esnaf	5,00	0,00	-	-
	Çiftçi	5,00	0,00		
	İşçi-Memur	5,00	0,00		
	Emekli	5,00	0,00		
	Ev hanımı	5,00	0,00		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Esnaf	5,00	0,00	2,144	0,077
	Çiftçi	4,20	1,79		
	İşçi-Memur	2,47	1,98		
	Emekli	4,00	2,00		
	Ev hanımı	3,22	2,11		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Esnaf	31,20	-	9,400	0,094
	Çiftçi	26,00	-		
	İşçi-Memur	26,00	-		
	Emekli	26,00	-		
	Ev hanımı	26,00	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Esnaf	26,50	-	0,000	1,000
	Çiftçi	26,50	-		
	İşçi-Memur	26,50	-		
	Emekli	26,50	-		
	Ev hanımı	26,50	-		
Komşuluğa önem veririm.	Esnaf	5,00	0,00	1,223	0,313
	Çiftçi	4,84	0,69		
	İşçi-Memur	4,25	1,50		
	Emekli	5,00	0,00		
	Ev hanımı	5,00	0,00		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum	Esnaf	26,50	-	0,000	1,000
	Çiftçi	26,50	-		
	İşçi-Memur	26,50	-		
	Emekli	26,50	-		
	Ev hanımı	26,50	-		
Kentın gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Esnaf	4,20	1,79	2,663	0,034*
	Çiftçi	2,47	1,98		
	İşçi-Memur	1,00	0,00		
	Emekli	3,22	2,11		
	Ev hanımı	3,40	2,07		

Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Esnaf	26,50	-	0,000	1,000
	Çiftçi	26,50	-		
	İşçi-Memur	26,50	-		
	Emekli	26,50	-		
	Ev hanımı	26,50	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Esnaf	26,50	-	0,000	1,000
	Çiftçi	26,50	-		
	İşçi-Memur	26,50	-		
	Emekli	26,50	-		
	Ev hanımı	26,50	-		
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Esnaf	26,50	-	0,000	1,000
	Çiftçi	26,50	-		
	İşçi-Memur	26,50	-		
	Emekli	26,50	-		
	Ev hanımı	26,50	-		
Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Esnaf	26,50	-	0,000	1,000
	Çiftçi	26,50	-		
	İşçi-Memur	26,50	-		
	Emekli	26,50	-		
	Ev hanımı	26,50	-		
Mahallemde erişte, yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır	Esnaf	26,50	-	1,737	0,884
	Çiftçi	26,50	-		
	İşçi-Memur	26,50	-		
	Emekli	26,50	-		
	Ev hanımı	27,00	-		

“Konya Spor’u tutuyorum.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ev hanımlarının ortalamasının çiftçi, emekli ve öğrenci-işsiz ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.17).

“Kentin gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ev hanımlarının ortalamasının esnaf, emekli ve öğrenci-işsiz ortalamasından düşük olduğu, işçi-memur ortalamasının da esnaf ve öğrenci-işsiz ortalamasından düşük olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.17).

Çizelge 4. 18. Araştırmaya katılan Alhan Mahallesi'nin, mesleklere göre karşılaştırmaları

Alhan Mahallesi	Meslek	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor'u tutuyorum.	Esnaf	4,68	0,95	33,274	0,000*
	Çiftçi	4,31	1,40		
	İşçi-Memur	3,94	1,77		
	Emekli	2,02	1,68		
	Ev hanımı	4,95	0,22		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Esnaf	1,00	0,00	5,777	0,000*
	Çiftçi	3,74	1,52		
	İşçi-Memur	3,08	1,64		
	Emekli	2,81	1,68		
	Ev hanımı	2,36	1,69		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Esnaf	2,48	1,60	7,977	0,000*
	Çiftçi	1,00	0,00		
	İşçi-Memur	2,63	1,61		
	Emekli	1,71	1,31		
	Ev hanımı	2,06	1,53		
Başka şehre gittiğimde Konya'yı özliyorum.	Esnaf	83,13	-	6,299	0,278
	Çiftçi	96,57	-		
	İşçi-Memur	104,72	-		
	Emekli	81,15	-		
	Ev hanımı	86,24	-		
Konya'da yaşamaktan memnunum.	Esnaf	4,53	0,51	1,276	0,276
	Çiftçi	4,73	0,45		
	İşçi-Memur	4,50	0,52		
	Emekli	4,55	0,50		
	Ev hanımı	4,57	0,51		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Esnaf	4,46	0,52	1,920	0,093
	Çiftçi	2,74	1,41		
	İşçi-Memur	3,18	1,32		
	Emekli	2,69	1,66		
	Ev hanımı	3,17	1,35		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Esnaf	85,58	-	4,863	0,433
	Çiftçi	88,10	-		
	İşçi-mur	81,00	-		
	Emekli	88,62	-		
	Ev hanımı	97,95	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Esnaf	87,69	-	8,836	0,116
	Çiftçi	81,42	-		
	İşçi-Memur	92,44	-		
	Emekli	108,91	-		

	Ev hanımı	87,98	-		
Komşuluğa önem veririm.	Esnaf	4,84	0,37	1,910	0,095
	Çiftçi	4,94	0,24		
	İşçi-Memur	4,81	0,40		
	Emekli	4,78	0,42		
	Ev hanımı	4,81	0,40		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum	Esnaf	90,00	-	2,026	0,846
	Çiftçi	88,20	-		
	İşçi-Memur	90,00	-		
	Emekli	88,48	-		
	Ev hanımı	85,81	-		
Kentın gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Esnaf	2,47	1,98	0,728	0,603
	Çiftçi	2,69	1,98		
	İşçi-Memur	3,00	2,07		
	Emekli	2,28	1,85		
	Ev hanımı	3,05	2,01		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Esnaf	97,00	-	5,433	0,365
	Çiftçi	84,43	-		
	İşçi-Memur	97,00	-		
	Emekli	87,90	-		
	Ev hanımı	88,62	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Esnaf	83,46	-	5,365	0,373
	Çiftçi	95,50	-		
	İşçi-Memur	84,72	-		
	Emekli	95,50	-		
	Ev hanımı	89,43	-		
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Esnaf	87,12	-	4,709	0,452
	Çiftçi	81,96	-		
	İşçi-Memur	95,00	-		
	Emekli	86,02	-		
	Ev hanımı	95,00	-		
Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Esnaf	88,93	-	3,682	0,596
	Çiftçi	86,62	-		
	İşçi-Memur	81,46	-		
	Emekli	94,50	-		
	Ev hanımı	85,52	-		
Mahallemde erişte, yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır	Esnaf	94,50	-	3,682	0,596
	Çiftçi	88,43	-		
	İşçi-Memur	86,12	-		
	Emekli	87,73	-		
	Ev hanımı	94,50	-		

“Konya Spor’u tutuyorum.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşmuştur ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ev hanımlarının ortalamasının esnaf, çiftçi, işçi-memur ve öğrenci-işsiz ortalamasından düşük olduğu, emeklilerin ortalamasının da esnaf, çiftçi, işçi-memur ve öğrenci-işsizlerin ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.18).

“Konya yerel müziklerini dinlerim.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark mevcuttur ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ev hanımlarının ortalamasının esnaf ve çiftçi ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.18).

“Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.” ifadesi ile meslekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmuştur ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ev hanımlarının ortalamasının esnafın ortalamasından düşük olduğu emeklilerin ortalamasının da esnaf ve öğrenci-işsizlerin ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.18).

Çizelge 4.19. Araştırmaya katılan Torunlar Mahallesi’nin, eğitim durumuna göre karşılaştırmaları

Torunlar Mahallesi	Eğitim Durumu	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor’u tutuyorum.	Okur-yazar değil	3,00	2,83	0,376	0,826
	İlkokul	3,15	1,90		
	Ortaokul	4,00	1,85		
	Lise	3,38	2,00		
	Önlisans-Lisans	3,00	2,83		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Okur-yazar değil	4,00	0,00	1,967	0,105
	İlkokul	2,99	1,73		
	Ortaokul	2,13	1,64		
	Lise	1,88	1,64		
	Önlisans-Lisans	1,00	0,00		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Okur-yazar değil	1,00	0,00	0,057	0,994
	İlkokul	1,01	0,11		
	Ortaokul	1,00	0,00		
	Lise	1,00	0,00		
	Önlisans-Lisans	1,00	0,00		

Başka şehre gittiğimde Konya'yı özliyorum.	Okur-yazar değil	54,00	-	3,043	0,551
	İlkokul	52,76	-		
	Ortaokul	54,00	-		
	Lise	47,50	-		
	Önlisans-Lisans	54,00	-		
Konya'da yaşamaktan memnunum.	Okur-yazar değil	5,00	0,00	0,514	0,725
	İlkokul	4,96	0,19		
	Ortaokul	5,00	0,00		
	Lise	4,88	0,35		
	Önlisans-Lisans	5,00	0,00		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Okur-yazar değil	1,00	0,00	0,477	0,753
	İlkokul	2,60	1,63		
	Ortaokul	2,50	1,85		
	Lise	2,50	1,31		
	Önlisans-Lisans	2,50	2,12		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Okur-yazar değil	51,50	-	5,169	0,270
	İlkokul	52,12	-		
	Ortaokul	58,00	-		
	Lise	51,50	-		
	Önlisans-Lisans	51,50	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Okur-yazar değil	55,00	-	11,338	0,023*
	İlkokul	53,18	-		
	Ortaokul	55,00	-		
	Lise	48,31	-		
	Önlisans-Lisans	28,25	-		
Komşuluğa önem veririm.	Okur-yazar değil	5,00	0,00	0,116	0,977
	İlkokul	4,98	0,15		
	Ortaokul	5,00	0,00		
	Lise	5,00	0,00		
	Önlisans-Lisans	5,00	0,00		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum	Okur-yazar değil	57,50	-	3,423	0,490
	İlkokul	52,55	-		
	Ortaokul	44,50	-		
	Lise	57,50	-		
	Önlisans-Lisans	57,50	-		

Kentin gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Okur-yazar değil	1,00	0,00	0,517	0,724
	İlkokul	2,25	1,80		
	Ortaokul	2,25	1,75		
	Lise	2,50	2,07		
	Önlisans-Lisans	1,00	0,00		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Okur-yazar değil	57,50	-	3,423	0,490
	İlkokul	52,55	-		
	Ortaokul	44,50	-		
	Lise	57,50	-		
	Önlisans-Lisans	57,50	-		
Mahalleimde kendimi güvende hissediyorum.	Okur-yazar değil	57,50	-	3,423	0,490
	İlkokul	52,55	-		
	Ortaokul	44,50	-		
	Lise	57,50	-		
	Önlisans-Lisans	57,50	-		
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Okur-yazar değil	58,00	-	3,150	0,533
	İlkokul	52,43	-		
	Ortaokul	45,00	-		
	Lise	58,00	-		
	Önlisans-Lisans	58,00	-		
Mahalleimde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Okur-yazar değil	58,00	-	3,150	0,533
	İlkokul	52,43	-		
	Ortaokul	45,00	-		
	Lise	58,00	-		
	Önlisans-Lisans	58,00	-		
Mahalleimde erişte, yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır	Okur-yazar değil	58,00	-	3,090	0,543
	İlkokul	52,42	-		
	Ortaokul	45,13	-		
	Lise	58,00	-		
	Önlisans-Lisans	58,00	-		

“Gelecekte de burada yaşarım.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Mann Whitney U testinde; ilkokul mezunlarının ortalamasının

önlisans-lisans mezunlarının ortalamasından yüksek olduğu, ortaokul mezunlarının ortalamasının da önlisans-lisans mezunlarının ortalamasından yüksek olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.19).

Çizelge 4. 20. Araştırmaya katılan Yaraşlı Mahallesi'nin eğitim durumuna göre karşılaştırmaları

Yaraşlı Mahallesi	Eğitim Durumu	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor'u tutuyorum.	Okur-yazar değil	1,00	0,00	4,493	0,002*
	İlkokul	3,49	1,82		
	Ortaokul	4,43	1,45		
	Lise	4,56	1,19		
	Önlisans-Lisans	5,00	0,00		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Okur-yazar değil	2,50	2,12	2,083	0,087
	İlkokul	3,95	1,57		
	Ortaokul	3,57	1,87		
	Lise	2,96	1,83		
	Önlisans-Lisans	3,00	1,73		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Okur-yazar değil	1,00	0,00	4,338	0,003*
	İlkokul	1,17	0,64		
	Ortaokul	1,29	1,07		
	Lise	2,00	1,66		
	Önlisans-Lisans	2,67	2,08		
Başka şehre gittiğimde Konya'yı özleyorum.	Okur-yazar değil	64,00	-	1,533	0,821
	İlkokul	59,97	-		
	Ortaokul	64,00	-		
	Lise	61,76	-		
	Önlisans-Lisans	64,00	-		
Konya'da yaşamaktan memnunum.	Okur-yazar değil	5,00	0,00	18,931	0,000*
	İlkokul	4,95	0,23		
	Ortaokul	5,00	0,00		
	Lise	4,85	0,36		
	Önlisans-Lisans	3,33	1,53		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Okur-yazar değil	2,50	2,12	1,383	0,244
	İlkokul	3,44	1,79		
	Ortaokul	3,93	1,77		
	Lise	2,74	1,81		

	Önlisans-Lisans	2,67	2,08		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Okur-yazar değil	59,50	-	2,036	0,729
	İlkokul	61,12	-		
	Ortaokul	63,79	-		
	Lise	59,50	-		
	Önlisans-Lisans	59,50	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Okur-yazar değil	68,00	-	11,872	0,018*
	İlkokul	62,63	-		
	Ortaokul	63,57	-		
	Lise	58,65	-		
	Önlisans-Lisans	24,67	-		
Komşuluğa önem veririm.	Okur-yazar değil	5,00	0,00	0,336	0,854
	İlkokul	4,87	0,53		
	Ortaokul	5,00	0,00		
	Lise	4,89	0,32		
	Önlisans-Lisans	5,00	0,00		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum	Okur-yazar değil	61,50	-	0,613	0,962
	İlkokul	60,69	-		
	Ortaokul	61,50	-		
	Lise	61,50	-		
	Önlisans-Lisans	61,50	-		
Kentın gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Okur-yazar değil	3,00	2,83	0,478	0,752
	İlkokul	3,35	1,96		
	Ortaokul	3,00	2,08		
	Lise	2,78	2,03		
	Önlisans-Lisans	3,67	2,31		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Okur-yazar değil	62,00	-	1,237	0,872
	İlkokul	60,39	-		
	Ortaokul	62,00	-		
	Lise	62,00	-		
	Önlisans-Lisans	62,00	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Okur-yazar değil	62,00	-	1,237	0,872
	İlkokul	60,39	-		
	Ortaokul	62,00	-		
	Lise	62,00	-		

	Önlisans-Lisans	62,00	-		
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Okur-yazar değil	62,00	-	1,237	0,872
	İlkokul	60,39	-		
	Ortaokul	62,00	-		
	Lise	62,00	-		
	Önlisans-Lisans	62,00	-		
Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Okur-yazar değil	62,00	-	1,237	0,872
	İlkokul	60,39	-		
	Ortaokul	62,00	-		
	Lise	62,00	-		
	Önlisans-Lisans	62,00	-		
Mahallemde erişte, yufka gibi kışık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır.	Okur-yazar değil	62,50	-	0,670	0,955
	İlkokul	60,90	-		
	Ortaokul	62,50	-		
	Lise	60,22	-		
	Önlisans-Lisans	62,50	-		

“Konya Spor’u tutuyorum.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; okur-yazar olmayanların ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu, ilkokul mezunu olanların ortalamasının da okur-yazar olmayanların ortalamasından yüksek ve lise mezunu olanların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.20).

“Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşmuştur ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; ilkokul mezunlarının ortalamasının lise mezunlarının ortalamasından düşük olduğu ortaya çıkmıştır (Çizelge 4.20).

“Konya’da yaşamaktan memnunum.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; önlisans-lisans mezunlarının ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.20).

“Gelecekte de burada yaşarım.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmüştür ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Mann Whitney U testinde; ilkokul, ortaokul, lise mezunlarının ortalamasının önlisans-lisans mezunlarının ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir (Çizelge 4.20).

Çizelge 4. 21. Araştırmaya katılan Ağılönü Mahallesi’nin eğitim durumuna göre karşılaştırmaları

Ağılönü Mahallesi	Eğitim Durumu	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor’u tutuyorum.	Okur-yazar değil	1,20	0,45	4,671	0,002*
	İlkokul	3,13	1,98		
	Ortaokul	4,20	1,79		
	Lise	5,00	0,00		
	Önlisans-Lisans	5,00	0,00		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Okur-yazar değil	1,20	0,45	2,623	0,042*
	İlkokul	3,80	1,76		
	Ortaokul	3,40	2,19		
	Lise	3,70	1,70		
	Önlisans-Lisans	4,00	0,00		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Okur-yazar değil	1,20	0,45	4,946	0,001*
	İlkokul	1,56	1,21		
	Ortaokul	1,00	0,00		
	Lise	3,30	1,83		
	Önlisans-Lisans	1,00	0,00		
Başka şehre gittiğimde Konya’yı özleyorum.	Okur-yazar değil	40,00	-	1,177	0,882
	İlkokul	37,93	-		
	Ortaokul	40,00	-		
	Lise	40,00	-		
	Önlisans-Lisans	40,00	-		
Konya’da yaşamaktan memnunum.	Okur-yazar değil	5,00	0,00	0,385	0,819
	İlkokul	4,93	0,26		
	Ortaokul	5,00	0,00		
	Lise	5,00	0,00		
	Önlisans-Lisans	5,00	0,00		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Okur-yazar değil	2,40	1,95	1,224	0,308
	İlkokul	3,65	1,40		

	Ortaokul	3,60	1,52		
	Lise	3,20	1,55		
	Önlisans-Lisans	5,00	0,00		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Okur-yazar değil	35,50	-	1,670	0,796
	İlkokul	37,74	-		
	Ortaokul	43,00	-		
	Lise	43,00	-		
	Önlisans-Lisans	28,00	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Okur-yazar değil	49,50	-	2,812	0,590
	İlkokul	37,75	-		
	Ortaokul	34,30	-		
	Lise	38,10	-		
	Önlisans-Lisans	49,50	-		
Komşuluğa önem veririm.	Okur-yazar değil	5,00	0,00	1,004	0,411
	İlkokul	4,96	0,19		
	Ortaokul	4,80	0,45		
	Lise	5,00	0,00		
	Önlisans-Lisans	5,00	0,00		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum	Okur-yazar değil	38,50	-	0,000	1,000
	İlkokul	38,50	-		
	Ortaokul	38,50	-		
	Lise	38,50	-		
	Önlisans-Lisans	38,50	-		
Kentın gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Okur-yazar değil	4,20	1,79	2,573	0,045*
	İlkokul	2,24	1,87		
	Ortaokul	4,20	1,79		
	Lise	2,20	1,93		
	Önlisans-Lisans	1,00	0,00		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Okur-yazar değil	40,00	-	1,177	0,882
	İlkokul	37,93	-		
	Ortaokul	40,00	-		
	Lise	40,00	-		
	Önlisans-Lisans	40,00	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Okur-yazar değil	40,50	-	1,591	0,810
	İlkokul	37,74	-		
	Ortaokul	40,50	-		

	Lise	40,50	-		
	Önlisans-Lisans	40,50	-		
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Okur-yazar değil	40,50	-	1,591	0,810
	İlkokul	37,74	-		
	Ortaokul	40,50	-		
	Lise	40,50	-		
	Önlisans-Lisans	40,50	-		
Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Okur-yazar değil	40,00	-	1,177	0,882
	İlkokul	37,93	-		
	Ortaokul	40,00	-		
	Lise	40,00	-		
	Önlisans-Lisans	40,00	-		
Mahallemde erişte, yufka gibi kışık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır	Okur-yazar değil	41,00	-	2,014	0,733
	İlkokul	37,55	-		
	Ortaokul	41,00	-		
	Lise	41,00	-		
	Önlisans-Lisans	41,00	-		

“Konya Spor’u tutuyorum.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; önlisans-lisans mezunu olanların ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.21).

“Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; önlisans-lisans mezunu olanların ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.21).

“Konya yerel müziklerini dinlerim.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunuyor ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; önlisans-lisans mezunu olanların ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.21).

“Kentin gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmektedir ($p<0,05$). Farkın hangi

gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; önlisans-lisans mezunu olanların ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.21).

Çizelge 4.22. Araştırmaya katılan Çaltı Mahallesi'nin eğitim durumuna göre karşılaştırmaları

Çaltı Mahallesi	Eğitim Durumu	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor'u tutuyorum.	Okur-yazar değil	0,00	0,00	1,401	0,254
	İlkokul	3,67	1,92		
	Ortaokul	4,20	1,79		
	Lise	4,75	1,00		
	Önlisans-Lisans	4,00	2,00		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Okur-yazar değil	0,00	0,00	0,760	0,522
	İlkokul	3,19	2,00		
	Ortaokul	3,40	2,19		
	Lise	2,44	1,93		
	Önlisans-Lisans	3,75	1,89		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Okur-yazar değil	0,00	0,00	-	-
	İlkokul	1,00	0,00		
	Ortaokul	1,00	0,00		
	Lise	1,00	0,00		
	Önlisans-Lisans	1,00	0,00		
Başka şehre gittiğimde Konya'yı özleyorum.	Okur-yazar değil	0,00	-	0,000	1,000
	İlkokul	26,50	-		
	Ortaokul	26,50	-		
	Lise	26,50	-		
	Önlisans-Lisans	26,50	-		
Konya'da yaşamaktan memnunum.	Okur-yazar değil	0,00	0,00	-	-
	İlkokul	5,00	0,00		
	Ortaokul	5,00	0,00		
	Lise	5,00	0,00		
	Önlisans-Lisans	5,00	0,00		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Okur-yazar değil	0,00	0,00	2,347	0,084
	İlkokul	2,63	2,00		
	Ortaokul	4,20	1,79		
	Lise	2,00	1,79		

	Önlisans-Lisans	4,00	2,00		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Okur-yazar değil	0,00	-	12,000	0,007*
	İlkokul	26,00	-		
	Ortaokul	26,00	-		
	Lise	26,00	-		
	Önlisans-Lisans	32,50	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Okur-yazar değil	0,00	0,00	0,615	0,608
	İlkokul	4,78	0,80		
	Ortaokul	5,00	0,00		
	Lise	5,00	0,00		
	Önlisans-Lisans	5,00	0,00		
Komşuluğa önem veririm.	Okur-yazar değil	0,00	-	0,000	1,000
	İlkokul	26,50	-		
	Ortaokul	26,50	-		
	Lise	26,50	-		
	Önlisans-Lisans	26,50	-		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum	Okur-yazar değil	0,00	0,00	2,592	0,063
	İlkokul	2,04	1,79		
	Ortaokul	4,20	1,79		
	Lise	3,25	2,05		
	Önlisans-Lisans	3,00	2,31		
Kentın gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Okur-yazar değil	0,00	-	0,000	1,000
	İlkokul	26,50	-		
	Ortaokul	26,50	-		
	Lise	26,50	-		
	Önlisans-Lisans	26,50	-		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Okur-yazar değil	0,00	-	0,000	1,000
	İlkokul	26,50	-		
	Ortaokul	26,50	-		
	Lise	26,50	-		
	Önlisans-Lisans	26,50	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Okur-yazar değil	0,00	-	0,000	1,000
	İlkokul	26,50	-		
	Ortaokul	26,50	-		
	Lise	26,50	-		

	Önlisans-Lisans	26,50	-		
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Okur-yazar değil	0,00	-	0,000	1,000
	İlkokul	26,50	-		
	Ortaokul	26,50	-		
	Lise	26,50	-		
	Önlisans-Lisans	26,50	-		
Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Okur-yazar değil	0,00	-	0,000	1,000
	İlkokul	26,50	-		
	Ortaokul	26,50	-		
	Lise	26,50	-		
	Önlisans-Lisans	26,50	-		
Mahallemde erişte, yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır.	Okur-yazar değil	0,00	-	0,926	0,819
	İlkokul	26,04	-		
	Ortaokul	27,00	-		
	Lise	27,00	-		
	Önlisans-Lisans	27,00	-		

“Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Mann Whitney U testinde; önlisans-lisans mezunu olanların ortalamasının ilkökul, lise mezunu olanların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.22).

Çizelge 4.23. Araştırmaya katılan Alhan Mahallesi’nin eğitim durumuna göre karşılaştırmaları

Alhan Mahallesi	Eğitim Durumu	Ortalama	SS	Test istatistiği	p
Konya Spor’u tutuyorum.	Okur-yazar değil	1,00	0,00	10,073	0,000*
	İlkokul	2,66	1,89		
	Ortaokul	3,53	1,89		
	Lise	4,67	1,05		
	Önlisans-Lisans	3,86	1,95		
Konya yerel müziklerini dinlerim.	Okur-yazar değil	1,00	0,00	0,453	0,770
	İlkokul	2,66	1,73		
	Ortaokul	2,84	1,60		
	Lise	2,60	1,77		

	Önlisans- Lisans	2,29	1,60		
Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.	Okur-yazar değil	1,00	0,00	3,680	0,007*
	İlkokul	1,42	1,06		
	Ortaokul	1,53	1,18		
	Lise	2,24	1,53		
	Önlisans- Lisans	2,29	1,60		
Başka şehre gittiğimde Konya'yı özlüyorum.	Okur-yazar değil	55,50	-	8,943	0,063
	İlkokul	82,91	-		
	Ortaokul	90,09	-		
	Lise	91,70	-		
	Önlisans- Lisans	130,50	-		
Konya'da yaşamaktan memnunum.	Okur-yazar değil	4,00	0,00	1,844	0,123
	İlkokul	4,54	0,50		
	Ortaokul	4,60	0,49		
	Lise	4,62	0,49		
	Önlisans- Lisans	5,00	0,00		
Yerel medyayı takip ediyorum.	Okur-yazar değil	1,00	0,00	2,344	0,057
	İlkokul	3,10	1,33		
	Ortaokul	3,16	1,41		
	Lise	2,43	1,61		
	Önlisans- Lisans	2,71	1,60		
Tüm ihtiyaçlarımı yaşadığım yerde karşılıyorum.	Okur-yazar değil	81,00	-	1,332	0,856
	İlkokul	87,37	-		
	Ortaokul	87,07	-		
	Lise	91,55	-		
	Önlisans- Lisans	93,43	-		
Gelecekte de burada yaşarım.	Okur-yazar değil	71,50	-	1,753	0,781
	İlkokul	85,27	-		
	Ortaokul	91,38	-		
	Lise	93,14	-		
	Önlisans- Lisans	83,71	-		
Komşuluğa önem veririm.	Okur-yazar değil	5,00	0,00	1,378	0,244
	İlkokul	4,76	0,43		
	Ortaokul	4,88	0,32		
	Lise	4,86	0,35		

	Önlisans-Lisans	5,00	0,00		
Kendimi yaşadığım yere karşı sorumlu hissediyorum	Okur-yazar değil	90,00	-	0,473	0,976
	İlkokul	88,94	-		
	Ortaokul	87,95	-		
	Lise	87,90	-		
	Önlisans-Lisans	90,00	-		
Kentın gelişmesinde en büyük sorumluluk yaşayanlara aittir.	Okur-yazar değil	1,00	0,00	0,197	0,940
	İlkokul	2,58	1,96		
	Ortaokul	2,53	1,93		
	Lise	2,67	1,96		
	Önlisans-Lisans	2,71	2,14		
Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.	Okur-yazar değil	9,00	-	11,393	0,022*
	İlkokul	89,58	-		
	Ortaokul	84,72	-		
	Lise	90,71	-		
	Önlisans-Lisans	97,00	-		
Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.	Okur-yazar değil	7,50	-	15,354	0,004*
	İlkokul	91,26	-		
	Ortaokul	83,22	-		
	Lise	89,21	-		
	Önlisans-Lisans	95,50	-		
Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.	Okur-yazar değil	7,00	-	14,945	0,005*
	İlkokul	90,76	-		
	Ortaokul	84,77	-		
	Lise	88,71	-		
	Önlisans-Lisans	95,00	-		
Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.	Okur-yazar değil	6,50	-	16,452	0,002*
	İlkokul	90,26	-		
	Ortaokul	84,27	-		
	Lise	90,31	-		
	Önlisans-Lisans	94,50	-		
Mahallemde erişte, yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır	Okur-yazar değil	6,50	-	16,452	0,002*
	İlkokul	90,26	-		
	Ortaokul	84,27	-		
	Lise	90,31	-		

	Önlisans- Lisans	94,50	-		
--	-----------------------------	--------------	----------	--	--

“Konya Spor’u tutuyorum.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; okur-yazar olmayanların ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.23).

“Konyalı sanatçıların konserlerine gidiyorum.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Post-Hoc-Scheffe testinde; okur-yazar olmayanların ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.23).

“Sokağa tüküren ve çevreyi kirleten insanları yadırgarım.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olgusu oluşmuştur ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Mann Whitney U testinde; okur-yazar olmayanların ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.23).

“Mahallemde kendimi güvende hissediyorum.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark mevcuttur ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Mann Whitney U testinde; okur-yazar olmayanların ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.23).

“Yaşadığım mahalleme karşı kendimi sorumlu hissediyorum.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Mann Whitney U testinde; okur-yazar olmayanların ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.23).

“Mahallemde yaşayan başka insanlara saygı duyarım.” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Mann Whitney U testinde; okur-yazar olmayanların ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.23).

“Mahallemde erişte, yufka gibi kışlık hazırlıklarını yapacak mekânlar bulunmamaktadır” ifadesi ile eğitim durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark

olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Farkın hangi gruptan kaynaklandığını incelemek için yapılan Mann Whitney U testinde; okur-yazar olmayanların ortalamasının diğer grupların ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (Çizelge 4.23).

Çizelge 4. 24. Mahallelerin ilave sorulara verdikleri yanıtların oranları

Sorular	Torunlar	Yaraşlı	Ağılönü	Çaltı	Alhan
Köyünüz mahalleye dönüştükten sonra hayatınızda yaşanan değişimin şiddetini belirtiniz.	2,84	4,08	4,12	4,06	4,01
Mahallenizin yeniden köy statüsü kazanmasını ister misiniz?	1,11	1,48	2,01	1,94	1,22
Kendinizi ne kadar kentli gibi hissediyorsunuz?	1,17	3,17	3,71	6,08	1,97
Kentsel hizmetlere erişim noktasında Konya merkezde oturanla sizin aranızda ne kadar fark var?	4,99	4,41	4,26	4,02	4,55

Anket çalışmasına verilen cevaplar;

Torunlar Mahallesi'nde bir değişimin olmadığını, mahallenin yeniden köy statüsü kazanmak istediğini, mahallenin kendisini kentli olarak görmediğini, mahallede oturan bir kişi ile Konya kent merkezinde oturan bir kişi arasında çok büyük fark olduğunu göstermektedir (Çizelge 4.24).

Yaraşlı Mahallesi'nde fiziksel çevre açısından bazı şeylerin değiştiğini, mahallenin köy statüsüne dönmeyi kısmen istediğini, mahallenin kendisini tam olarak kentli görmediğini, mahallede oturan bir kişi ile Konya kent merkezinde oturan bir kişi arasında fark olduğunu göstermektedir (Çizelge 4.24).

Ağılönü Mahallesi'nde fiziksel ve sosyo-kültürel çevre açısından değişimin yaşandığını, mahallenin köy statüsüne dönmek istemediğini, mahallenin kendisini kısmen kentli olarak gördüğünü, mahallede oturan bir kişi ile Konya kent merkezinde oturan bir kişi arasında fark olduğunu göstermektedir (Çizelge 4.24).

Çaltı Mahallesi'nde fiziksel ve sosyo-kültürel çevre açısından değişimin yaşandığını, mahallenin köy statüsüne dönmek istemediğini, mahallenin kendisini kentli

olarak gördüğünü, mahallede oturan bir kişi ile Konya kent merkezinde oturan bir kişi arasında fark olduğunu göstermektedir (Çizelge 4.24).

Alhan Mahallesi'nde fiziksel ve sosyo-kültürel çevre açısından değişimin yaşandığını, mahallenin yeniden köy statüsüne dönmek istediğini, mahallenin kendisini kentli gibi görmediğini ve mahallede oturan bir kişi ile Konya kent merkezinde oturan bir kişi arasında çok fark olduğunu göstermektedir (Çizelge 4.24).

4.2. İstatiksel Analiz Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Çeltik İlçesi'ne bağlı Torunlar Mahallesi'nde anket sonuçlarına göre; köy iken kanalizasyon ve su sıkıntısı, mahalle olduğunda da devam etmektedir. Trafik ışıklarına uymada, yaya geçidinin olması, toplu taşımanın olması ve kullanılmasında bir değişiklik olmamıştır. Yaşlı ve engellilere yönelik bir hizmet olmamış, gençlere yönelik hizmet yapılmamış, meslek edindirme kursları açılmamıştır. Çöp konteynerleri mahalle olduğunda gelmiştir. İletişim altyapıları gelişmiştir. Yollar mahalle olduklarında toprak yoldan asfalt yola dönüşmüştür. İnsanlar hâlen yaşadıkları yerde bütün ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır. Mahallede sadece 1 ilkokul vardır, eğitim yönünden desteklenmemiş ve mahallede okuyan öğrenciler taşınalı eğitimle devam etmektedir. Komşuluk ilişkileri değişmemiş insanların iletişimleri sıkı olmaya devam etmiştir. Köy ve mahalle iken yerleşim yerlerine ilişkin alınan kararlara duyarlı olduklarını belirtmişler ve mahalle olduklarında da katılım potansiyelinin yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Mahalleler köyden kısa zaman içerisinde dönüştükleri için hemşeri dernekleri oluşmamıştır. Mahallede yaşayan sakinler köy iken sorunlarını kolay halledemediklerini, mahalle olduktan sonra da yetkili makamlara ulaşmada kolaylıklar yaşadıklarını ancak sorunların çözümünde zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Kente dair simge olmuş yerleri köy ve mahalle iken bildiklerini, ancak mahalle olduktan sonra daha fazla kişinin bildiği ortaya çıkmıştır. Mahallelerini güzelleştirmek için yapılacak her toplantıya ve karara katılım yüksek oranda çıkmış ve bu da insanların yaşadıkları yere karşı duyarlı olduklarını göstermektedir. Torunlar Mahallesi'nde oturan insanlar kendini kentli gibi görmemekte, kentte yaşayan biriyle aralarında hizmet bakımından çok fark olduğunu dile getirmektedir. Her şeyin aynı kaldığı ve bu yüzden tekrar köy statüsüne geçmek istedikleri yapılan ankette ortaya çıkmıştır. Köy, mahalleye dönüştükten sonra hizmet açısından sadece yol yapım çalışması ve çöp konteynerleri değişmiştir. Köyde yaşayan insanlara kentli hissettirecek bir faaliyet yapılmamıştır. Kente aidiyetlik başlığı açısından

değerlendirildiğinde mahalle sakinleri yere karşı duyarlılık, bulunduğu yeri sevmeye ve sahip çıkma, Konya Spor'u tutma, Konya'ya ait müzikleri dinleme ve yerel medyasını takip etme konusunda yüksek bir orana sahiptir. Gelecekte de burada yaşamak istemektedirler. Konya'da yaşamaktan memnundurlar. Yaşadıkları yer ile ilgili sorumluluğun hem yaşayana hem de belediyelere ait olduğunu belirtmektedirler. Ancak bu olumlu özellikleri hizmet göremedikleri için kente kazandırılmamaktadırlar. Anket sonuçları, **Torunlar Mahalle'sinde henüz kentlilik bilinci oluşmadığını ortaya koymaktadır.**

Kulu İlçesi'ne bağlı Yaraşlı Mahallesi'nde anket sonuçlarına göre; köy iken olan kanalizasyon sıkıntısı mahalle olduktan sonra da devam etmektedir. Çöp konteynerleri mahalle olduktan sonra gelmiş ve taşıt yolları bakımlı hale getirilmiştir. İnternet ve altyapı konusunda bir değişim olmamıştır. Ulaşım konusunda, trafik ışıklarında ve kurallarına uyma konusu hem mahalle olduktan sonra hem köy iken zayıflık mevcuttur. Toplu taşıma araçlarını kullanma oranında çok az bir değişim olmuştur ancak toplu taşıma araçları yaygın olarak kullanılmamaktadır. İlçe merkezine köy iken belli gün ve saatlerde köye ait taşıma aracı çalışırken mahalle olduğunda bu araç kaldırılmıştır ve toplu taşıma aracı da şu an yoktur. Mahalle olduktan sonra yaşlı ve engellilere yönelik bir hizmet gelmemiştir. Yaşlı ve engellilere toplu taşımada yer verdiklerini söyleyen mahalle sakinleri bu alışkanlığı köy iken toplu taşıma araçlarının olmasından dolayı kazandıklarını dile getirmişlerdir. Mahalle olduktan sonra park yapılmıştır. Gençlere yönelik faaliyet ve meslek edindirme kursları yoktur. Bu da gençlerin bu mahallede yaşama oranını etkilemektedir. Mahallede insanlar ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır. Köy iken ilkokul, ortaokul, sağlık ocağı bulunmakta olan yerleşimde mahalle olduktan sonra sadece ilkokul bulunmaktadır. Hem köy statüsündeyken hem mahalle olduğunda yerleşimde komşuluk ilişkileri iyi, yaşadıkları yerleşime duyarlılık ve yerleşime ait kararlara katılım yüksek orandadır. Köy statüsünde iken sorunları kolay hallededebildiklerini dile getirmişlerdir. Mahallede yaşayan kişiler sorunlarını yerel yönetime kolay ilettiklerini ancak çözümünün uzun zaman aldığını dile getirmişlerdir. Kentin simgesi olmuş yapıları mahallede yaşayanların bilme oranı yüksektir. Kente aidiyet başlığı açısından değerlendirildiğinde, erkeklerde Konya Spor'u tutma oranları, yerel müzikleri dinleme oranları, yerel medyayı takip etme oranları yüksektir. Mahalle sakinleri yerleşim ile ilgili sorumluluğun yaşayanlara ait olduğunu belirtmişlerdir. Mahalle sakinleri Konya'da yaşamaktan memnundurlar; Konya'yı özlemekte ve gelecekte de burada yaşamak istemektedirler. Merkezde yaşayan kişilere göre

kendilerinin kısıtlı imkânlarla sahip olduklarını ve kendilerini kentli olarak görmediklerini dile getirmişlerdir. 5 yılın dolmasından dolayı artan ekonomik yükümlülüklerden dolayı köy statüsüne geçmek istemişlerdir. Bu sebeplerden ötürü insanlar kentli olmayı red ettikleri için kentlilik bilincinin oluşumuna katkı sağlayacak güçlü altyapılar olmasına rağmen burada kentlilik bilinci gelişmemiştir. **Anket sonuçları, Yaraşlı Mahalle'sinde henüz kentlilik bilinci oluşmadığını ortaya koymaktadır.**

Beyşehir İlçesi Ağılönü Mahallesi'nde anket sonuçlarına göre; köy iken kanalizasyon ve su sıkıntıları mahalle olduklarında çözüme kavuşmuştur. Çöp konteynerleri gelmiş, internet altyapısında gelişme olmuş ancak mahallede sadece bir operatör kullanılmaktadır. Trafik kurallarına uyma, yaya geçidinin olması ya da toplu taşımanın olması konuları mahallede zayıf çıkmıştır. Araç yolları köye göre düzeltilmiş ve asfaltlanmıştır. Yaşlı ve engellilere yönelik hizmet bulunmamaktadır. Toplu taşımada yaşlı ve engellilere yer verme konusundaki oran hem köy iken hem mahalleye döndükten sonra yüksek çıkmıştır. Mahallenin sosyal ve kültürel özelliklerinde değişime bakıldığında sadece park yapılmıştır. Mahallede yaşayan gençlere yönelik bir hizmet yapılmamış, meslek edindirme kursları açılmamıştır. Hem köy iken hem de mahalle iken insanlar bütün ihtiyaçlarını buralarda karşılayamamaktadırlar. Mahallede, köy iken ilkokul ve ortaokul bulunmaktayken, mahalle olduğunda sadece ilkokul kalmıştır. Mahallede yaşayanlar arasında komşuluk ilişkilerinde hem köydeyken hem mahalle olduktan sonra güçlü bağları vardır. İnsanlar yasadıkları yere karşı duyarlıdırlar. Bunu insanların yaşadıkları yer ile ilgili kararlara katılma oranının yüksek olması ve mahalleyi güzelleştirme dernekleri olsa destek ve katılımın fazla olması göstermektedir. Köy iken oluşan sorunları kolay halleden insanlar, mahalle olduktan sonra da sorunları kolayca yerel yönetime iletebildiklerini belirtmişlerdir. Mahalleli kendilerini kısmen kentli gibi görmektedirler. Kente aidiyet başlığı açısından değerlendirildiğinde Konya Spor'u tutma, yerel müzikleri dinleme, kente karşı sorumluluk alma, yerel medyayı takip etme oranları yüksektir. Sonuçlar gelecekte burada yaşamak istediklerini ve Konya'yı özlediklerini ortaya koymuştur. Kentte yaşayan insanlara göre imkânlarla ulaşma konusunda geride olduklarını bilmektedirler ancak köy statüsüne dönmek istememektedirler. Mahalle statüsünde oldukları zaman yerleşimlerinin zamanla kalkınacağını düşünerek köy statüsüne dönmek istememektedirler. **Anket sonuçları, Ağılönü Mahalle'sinde düşük seviyede kentlilik bilinci oluştuğunu göstermektedir.** Bu bilinç, Konya Büyükşehir Belediyesi'nin ilave çabası ve desteğiyle hızla yükselme potansiyeli taşımaktadır.

Selçuklu İlçesi'ne bağlı Çaltı Mahallesi'nde anket sonuçlarına göre; kanalizasyon ve su altyapısında ne köy iken ne de mahalle olduklarında bir sorun bulunmamaktadır. Mahalle olduktan sonra çöp konteynerleri getirilmiştir. Mahalle olduktan sonra, araç yolları bakımlı olmuş, internet ve iletişim altyapısında gelişmeler olmuştur. Ulaşım konusuna bakıldığında ise trafik kurallarına uymada, yaya önceliğine dikkat etme konusunda bir şey değişmemiştir. Köy iken toplu taşıma aracı bulunan yerleşmede, mahalle olduktan sonra toplu taşıma yoktur. Yaşlı ve engellilere hizmet konusunda bir hizmet bulunmamaktadır. Yaşlı ve engellilere toplu taşımada yer verme konusunda hem köy iken hem mahalle iken oran yüksek çıkmıştır. Mahalle olduktan sonra 1 tane park ve rekreasyon alanı yapılmıştır. Gençlere yönelik hizmet ve meslek edindirme kursları burada bulunmamaktadır. Hem köy iken hem mahalle iken insanlar bütün ihtiyaçlarını bu yerleşim yerinden karşılayamamaktadırlar. Köy iken de mahalle iken de 1 tane ilkokul bulunmaktadır. Mahalle olduktan sonra da komşuluk ilişkileri aynı şekilde devam etmiştir. İnsanların yaşadıkları yere karşı duyarlılıkları yüksektir. Köy iken sorunlarını kolay halletmektedirler, şu anda da merkeze yakın yerleşimde yaşamlarından dolayı yerel yönetime sorunların iletimi ve çözümünü kolaylıkla sağlamaktadırlar. İnsanlar kentin simgesine hâkimdirler. Kente aidiyet başlığı açısından değerlendirildiğinde Konya Spor'u tutma oranları, yerel müzikleri dinleme, yerel medyayı takip etme oranları yüksektir. Gelecekte burada yaşama ve Konya'yı özleme oranları diğer mahalleler gibi yüksek çıkmamaktadır. Bu da aslında mahallenin heterojen yapısından kaynaklanmaktadır. Merkeze yakın olmasından dolayı mahallede genellikle emekli olduktan sonra yerleşim söz konusudur. Bu da yeri tam olarak sahiplenme durumunu olumsuz etkilemektedir. Mahalledeki insanlar köyden dönüştükten sonra fiziksel ve soyo-kültürel değişimin fazla olduğunu belirtmişlerdir. Merkez ile aralarında bazı farklar olduğunu fark etseler de kendilerini kentli olarak görmektedirler. Bu yüzden mahallenin tekrar köy statüsüne dönüşmesi istenmemektedir. Bu gerekçelerden yola çıkarak mahallenin kendilerini kentli olarak görmeleri kentlilik bilincinin oluşumu için büyük bir adımdır. Aynı zamanda yerel özelliklere sahip çıkmaları da kentlilik bilincine olumlu katkı sağlamaktadır. Ama mahallenin imkanları açısından bakıldığında, mahalle için kentlilik bilincine tam olarak sahip oldukları söylenememektedir. **Anket sonuçları, Çaltı Mahalle'sinde orta seviyede bir kentlilik bilinci oluştuğunu göstermektedir.**

Ereğli İlçesi'ne bağlı Alhan Mahallesi'nde anket sonuçlarına göre; kanalizasyon ve su altyapısında köy iken sıkıntı varken, mahalle olduktan sonra bu sorun halledilmiştir. Mahalle olduktan sonra çöp konteynerleri getirilmiş ve araç yolları bakımlı

hale getirilmiştir. İletişim ve internet altyapısında mahalle olduktan sonra gerileme yaşanmıştır. Ulaşım konusunda, trafik kurallarına uyma ve yaya önceliğine dikkat etme konusunda zayıftırlar ve bu durum mahalle olduktan sonra da değişmemiştir. Toplu taşımayı kullanma oranı hem köy iken hem de mahalle iken yarı yarıyadır. İlçe merkezine köy iken toplu taşıma aracı belli gün ve saatlerde varken mahalle olduktan sonra toplu taşıma aracı kaldırılmıştır. Yaşlılara yönelik hizmetler bulunmamakta ancak toplu taşımada yaşlı ve engellilere yer verme konusunda duyarlılık yüksektir. Mahallede sosyal ve kültürel anlamda 1 tane park yapılmıştır. Gençlere yönelik bu mahallede hizmet bulunmamaktadır ve meslek edindirme kursu açılmamıştır. İnsanlar Alhan Mahallesi'nde ihtiyaçlarını karşılayamamaktadırlar. Mahallede hem köy iken hem de mahalle iken 1 tane ilkokul, 1 tane ortaokul ve 1 tane sağlık evi bulunmaktadır. Mahallede yaşayan insanlarda komşuluk ilişkileri iyi olarak devam etmektedir. Mahallede yönetime katılım konusunda duyarlılığın, katılımı istemenin köye oranla arttığı görülmektedir. Mahalle Erzurum göçmenlerinden oluşmasına rağmen hemşehri dernekleri bulunmamaktadır. Köy iken sorunları kısmen kolay hallettiklerini ve mahalle olduklarında ise sorunlarını kısmi olarak zorlanarak ilettiklerini belirtmişlerdir. Kent merkezinden uzak olmalarına rağmen kentin simgesi olan yapı ve yerleri bilme oranları yüksek çıkmıştır. Kente aidiyet başlığı açısından değerlendirildiğinde Konya Spor'u tutma oranları yüksektir ancak Konya'nın yerel müziklerini dinleme ve yerel medyasını takip etme oranı mahallede düşük çıkmıştır. Bu durum mahallenin Erzurum göçmeni olmasından kaynaklanmaktadır. Ancak göçmen yerleşimi olan bu mahallede gelecekte de burada yaşama ve Konya'yı özleme oranları yüksek seviyededir. Sorumluluk alma açısından ise mahalleli sorumluluğun yaşayanlara ait olduğunu belirtmiştir. Mahalleli, merkezde yaşayan kişi ile aralarında çok farkın olduğunu bu yüzden kendilerini kentli olarak görmediklerini belirtmişlerdir. Bazı değişimler olduğunu kabul eden mahalleli bunu yeterli bulmamakta bu yüzden köy statüsüne geçmek istemektedirler. Kentlilik bilincinin oluşumu açısından bakıldığında gerek mahallenin kent merkezine uzak olması, gerekse hizmet kalitesinin yeterli olmaması ve mahallelinin kendini kentli olarak görmemesinden dolayı mahallede kentlilik bilinci oluşmamıştır. **Anket sonuçları, Alhan Mahalle'sinde henüz kentlilik bilinci oluşmadığını ortaya koymaktadır.**

5. SONUÇ

Bu araştırma, 6360 sayılı Büyükşehir Yasa'nın kabulünün üzerinden yaklaşık 10 yıl geçmesine rağmen Konya'nın köyden mahalleye dönen yerleşmelerinde genel olarak kentlilik bilinci oluşumunun çok düşük seviyelerde kaldığını, mahallelerin hâlen genel olarak kırsal bir bilinç taşıdığını ortaya koymuştur. Araştırma sonuçları Torunlar, Yaraşlı ve Ağılönü mahallelerinde henüz kentlilik bilincinin oluşmadığını; Ağılönü Mahallesi'nde düşük seviyede kentlilik bilinci oluştuğunu; Çaltı Mahallesi'nde ise orta seviyede kentlilik bilinci oluştuğunu göstermektedir.

Araştırma, Konya ile benzer durumda olan büyükşehir belediyelerinin kurumsal kapasitelerini artırmak için zamana ve ekstra finans + insan kaynağına ihtiyaç duyduğunu ortaya koymuştur. Konya Büyükşehir Belediyesi'nin 2012 yılından sonra yetki alanı içine dahil edilen köylerle yeterince ilgilenemediği, köyleri mahalleye dönüştürecek ulaşım, altyapı ve sosyo-kültürel hizmet yatırımlarını henüz tam anlamıyla gerçekleştiremediği anlaşılmaktadır. Konya Büyükşehir Belediyesi, köyden mahalleye dönüşen yerleşmelere belli ölçüde ulaşım, altyapı ve sosyo-kültürel hizmet götürme ve buralarda kentlilik bilincini artırma çabası içindedir. Ancak bu çabanın yeterli olmadığı, daha da artırılması gerektiği görülmektedir. Konya Büyükşehir Belediyesi'nin çabasına rağmen bu sonucun ortaya çıkması, şüphesiz Konya ilinin geniş yüzölçümüne sahip olması ve bu yüzölçüm içinde 752 köy ve beldenin bir anda Büyükşehir hizmet alanı içine girmesi ile ilgili bir konudur. 6360 sayılı Büyükşehir Yasası sonrası Konya Büyükşehir Belediyesi bir anda ilave 488.418 kişiye daha hizmet ulaştırma, talep ve beklentilerini karşılama durumunda kalmıştır. Başka bir ifade ile Konya Büyükşehir Belediyesi'nin mevcut iş yükü, aniden üçte bir oranında artmıştır. Konya Büyükşehir Belediyesi'nin kurumsal kapasitesini bir anda aynı oranda artırması mümkün olmadığından, Belediyenin 2012 yılından sonra yetki alanı içine dahil edilen köylerle yeterince ilgilenememesi, köyleri mahalleye dönüştürecek ulaşım, altyapı ve sosyo-kültürel hizmet yatırımlarını tam anlamıyla gerçekleştirememesi doğaldır.

Araştırma, kırsal yerleşmelerde yaşayan insanların kentsel imkanlara ve hizmetlere kavuştukça ve yerel yönetimlerce sorunlarına hızlı çözümler üretildikçe kentlilik bilincinin arttığını ortaya koymuştur. Araştırma sonuçları, Torunlar Mahallesi, Alhan Mahallesi ve Yaraşlı Mahallesi sakinlerinin 6360 sayılı Büyükşehir Yasası sonrası yaşanan durumu olumlu karşılamadığını göstermektedir. Bunun nedeni

çöp konteynerlerinin getirilmesi ve stabilize yolların asfalta dönüştürülmesi dışında mahallelerinde olumlu yönde belirgin bir değişimin yaşanmaması ve mahallelerdeki sorunların çözüme kavuşmaması olarak gösterilmiştir. İlave olarak ödenen vergilerdeki artış, resmî izin alma süreçlerinde bürokrasinin artması ve gençleri mahallede tutmaya yönelik yatırımların ve faaliyetlerin gelmeyişi mahalle sakinlerinin tekrar köy statüsüne dönme isteklerinin arkasında yatan diğer etkenlerdir. Önemli bir nokta olarak Konya kent merkezine ve ilçe merkezlerine uzak olmak bu 3 mahallenin ortak özelliğidir. Köyden mahalleye dönüşen yerleşim birimlerinde kentlilik bilinci oluşum süreçlerinde “Gözden uzak olan, gönülden de ırak olur” atasözünün geçerli olduğu, Konya kent merkezine ve ilçe merkezlerine yakın mahallelerde bu bilincin daha yüksek ancak uzak olan mahallelerde bu bilincin daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu üç mahallede yaşayan kişilerde mahalleyi ilgilendiren kararlarda söz sahibi olma; Büyükşehir’in alacağı kararlara katılım gösterme ve destek verme; yerel medyayı takip etme; ve yerel özellikleri bilme seviyesi yüksek çıkmıştır. Bu durum bu mahallelerde kentlilik bilinci oluşumu için elverişli bir altyapının olduğunu göstermektedir. Ancak mahalle sakinlerinin kendilerini kentli olarak görmelerinin, kentin sunduğu bütün imkân ve hizmetlere etkin ve eşit olarak erişebilmeleri ile ilgili bir konu olduğu anlaşılmaktadır. Aradan geçen 10 yıllık süreçte bu sağlanamadığı için mahalle sakinleri bugün itibarıyla kentli olmayı istememektedirler.

Araştırma sonuçları, Çaltı Mahallesi ve Ağılönü Mahallesi sakinlerinin 6360 sayılı Büyükşehir Yasası sonrası yaşanan durumu kısmen olumlu karşıladığını göstermektedir. İlçe merkezlerine yakın olmaları bu iki mahallenin ortak özelliğidir. Ağılönü Mahallesi Konya kent merkezine uzaktır ancak ilçe merkezine 5 km. mesafededir. Ağılönü Mahallesi sakinleri her ihtiyacını kendi mahallesinden karşılayamamaktadırlar, ancak ilçe merkezine yakın olduklarından bu durumdan rahatsız değildirler. Çaltı Mahallesi ise Selçuk Üniversitesi ve Konya Teknik Üniversitesi’ne 6 km. mesafededir. Çaltı Mahallesi sakinleri de her ihtiyacını kendi mahallesinden karşılayamamaktadır, ancak Selçuklu İlçe merkezlerine yakın olduklarından bu durumdan rahatsız değildirler. Ağılönü ve Çaltı mahallelerinde gençlere yönelik bir hizmet bulunmamaktadır, ancak Bosna Hersek Mahallesi’nde yer alan gençlere yönelik kurslardan ve imkanlardan faydalanmaktadırlar. Bu iki mahallede yaşayan insanlar mahallelerine yönelik kentsel hizmetin şu anda yetersiz olduğunu farkındadırlar, ancak ilerleyen süreçte mahallelerinin imkânlarının gelişeceğinden emindirler. Bu iki mahallede yaşayan kişilerde mahalleyi ilgilendiren kararlarda söz sahibi olma; Büyükşehir’in alacağı kararlara katılım gösterme ve destek verme; yerel medyayı takip etme; ve yerel

özellikleri bilme seviyesi yine yüksek çıkmıştır. Bu mahallelerde kentlilik bilinci oluşumu için daha elverişli bir altyapı bulunmaktadır. Ağılönü ve Çaltı mahalleleri sakinleri kendilerini kısmen kentli olarak tanımlamaktadır. Kente aidiyet duyguları iki mahallenin de gelişmiştir. Zaman içinde bu mahallere sunulan kentsel hizmetler artıkça kentlilik bilincinin ve Büyükşehir'e aidiyet duygusunun gelişeceği anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak bu araştırma, 6360 sayılı Büyükşehir Yasası ile köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerlerinin il ve ilçe merkezlerine olan uzaklığının, bu yerleşmelerde kentlilik bilinci oluşum seviyesi üzerinde etkili olduğunu göstermiştir. 6360 sayılı Büyükşehir Yasası ile köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerlerinde insanların kendilerini hâlen kentli olarak kabul etmediği tespit edilmiştir. 6360 sayılı Büyükşehir Yasası ile köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerleri ile kentsel alanlarda ulaşım, altyapı ve sosyo-kültürel hizmetlere erişim noktasında hâlen belirgin bir farklılık olduğu, bu durumun bu mahallelerde kentlilik bilinci oluşumunu olumsuz yönde etkilediği anlaşılmıştır. 6360 sayılı Büyükşehir Yasası ile köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerlerinde yaşayan insanlar bu değişimden henüz yeterince memnun olmadığı görülmektedir.

Çalışma, 6360 sayılı yasayla kentlilik bilincine değilmesi kapsamında yapılacak olan çalışmalara öncü olmuştur. 6360 sayılı büyükşehir yasasından etkilenen büyükşehir belediyelerindeki kırsal alanların durumunu ortaya koyup, bu kırsal alanların kalkınması için politikalar üretilmesine yardımcı olacak bazı kriterleri ortaya koymuştur. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda büyükşehir yönetimlerinin finansal bütçesi ele alınarak daha geniş kapsamlı çalışmalar yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Url-1 1580 Sayılı Belediye Kanunu Md.7., [http://www.yds.gov.tr/](http://www.yds.gov.tr/dosyalar/1326978039-1580.pdf) dosyalar/1326978039-1580.pdf (Erişim tarihi: 02.02.2021)
- Url-2 www.migm.gov.tr (Erişim Tarihi: 02.02.2021)
- Url-3 tbb.gov.tr (Erişim Tarihi: 02.02.2021)
- Url-4 turmobil.org.tr (Erişim Tarihi: 05.02.2021)
- Url-5 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu, [www.mevzuat.gov.tr/](http://www.mevzuat.gov.tr) MevzuatMetin/1.5.2464. (Erişim Tarihi: 07.02.2021)
- Url-6 idare.gen.tr (Erişim Tarihi: 15.02.2021)
- Acungil, Y., 2012, Kentleşme Sürecinde Tokat'ta Kentlilik Bilinci, Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi.
- Açık, T., 2014, Mahalle ve camii: Osmanlı İmparatorluğu'nda mahalle tipleri hakkında Trabzon üzerinden bir değerlendirme, Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi OTAM, 35.
- Adıgüzel, Ş., 2012, 6360 Sayılı Yasa'nın Türkiye'nin Yerel Yönetim Dizgesi Üzerine Etkileri: Eleştirel Bir Değerlendirme, Toplum ve Demokrasi, 6.
- Akdemir, A. M., 2010, Küreselleşme Ve Kültürel Kimlik Sorunu, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3.
- Akıllı, H., ve Kızılboğa Özaslan, R., 2015, 6360 Sayılı Kanun'a ilişkin literatür taraması, Akdeniz İktisat ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 30.
- Akman Karasu M., 2013, 6360 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Ve Olası Etkileri: Şanlıurfa Örneği, Gazi Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 15, 123-139.
- Aksu, İ. F., 2012, On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Siyaset, Hukuk ve Yönetim Araştırmaları Merkezi Bilgi Notu No:1.
- Aktaş, İ., 2016, Kentlerin Kimliği, [Http://Www.Haber7.Com/Yazarlar/](http://Www.Haber7.Com/Yazarlar/) İhsanaktas/402431-Kent-Kimligi.
- Altan Y., 2009, Meclis-i Meb'usân Zabıt Cerideleri (1293-1877) Üzerinden Türk Belediyeciliğini Anlamak, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 14, 2, 294-305.
- Altun, D. A., 2010, Kapalı Konut Siteleri ve "Mahalle" Kavramı, İdeal Kent Araştırmaları Dergisi, 2.

- Alver, K., 2009, Medeniyet, Edebiyat ve Kültür Bağlamında Şehirlerin Dili, Hece Dergisi, 18.
- Anık M., Şahin K., 2016, Göç, Kentleşme Ve Kentlilik Bilinci: Kırıkkale Örneği, Zfwtd Dergisi, 8, 3.
- Arefi, M., 1999, Non-Place and Placelessness As Narratives of Loss: Rethinking The Notion of Place, Journal of Urban Design, 4, 2.
- Ateş, H. ve Bıyıkoglu, M., 2017, Belediye Yönetimi ve Kamusal İlişkiler, Der Yayınları, İstanbul.
- Ayyıldız M., Çiçek A., Ayyıldız B., 2016, 6360 Sayılı Büyükşehir Yasasının Kırsal Kesime Olası Etkileri, Nevşehir Bilim Ve Teknoloji Dergisi, Özel Sayı, 80-285.
- Baday, Ö. N., 2011, Modern kent mekanlarında mahallenin konumu, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bae, J. ve Feiock R.C., 2012, Managing Multiplexity: Coordinating Multiple Services at a Regional Level, State and Local Government Review, 44.
- Banger G., 2010, <https://docplayer.biz.tr/54832939-Kentlilik-bilinci-gurcan-banger-esyo-30-eylul-2010.html>, (Erişim tarihi: 05.06.2021).
- Barry, F. D., 1994, A Neighborhood-Based Approach: What is it?, Protecting children from abuse and neglect: Foundations for a new national strategy içinde, New York, NY: Guilford Press.
- Başaran İ., 2008, Kent ve Yerel Yönetim, Okutan Yayıncılık, İstanbul.
- BAYHAN, M., 2017, Kentleşme Sürecinde Kentlilik Bilinci; Diyarbakır Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Bingöl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bingöl.
- Bekdemir, Ü., Kocaman, S., ve Polat, S., 2014, Yeni büyükşehir yasası sonrasında Türkiye’de şehir nüfusu ve şehir yerleşmeleri, Doğu Coğrafya Dergisi, 19(32), 277-297.
- Bergen, L., 2010, Medeniyetin Cüzü: Mahalle, İdeal Kent Kent Araştırmaları Dergisi, 2.
- Beyazlı, D. Ş., ve Aydemir Ş., 2008, Kentlilik Bilinci ve Mekân Trabzon Kenti Örneği, http://www.spo.org.tr/resimler/ekler/d3019b856147c17_ek.pdf.
- Bilgin, S., ve Altunok, H., 2013, Yönetişel ve Mali Boyutlarıyla Köy Kanunu Tasarı Taslağı, Çağdaş Yerel Yönetimler, 22, 3.
- Bilgin, N., ve Göregenli, M., 1996, Kentsel Katılım ve Çoğulculuk, (Editör: F.B. Yıldırım), Kentte Birlikte Yaşamak Üstüne, İstanbul, Dünya Yerel Yönetim Ve Demokrasi Akademisi Yayınları, Wald.

- Biricikoğlu H., 2015, 6360 Sayılı Yasa'nın Genişleyen Büyükşehir Belediyesi Hizmet Sınırının Etkinlik ve Verimliliğe Etkisi Bağlamında Değerlendirmesi: Sakarya Büyükşehir Belediyesi Örneği, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 20.
- Biröl, G., 2008, Kentlilik Bilinci ve Balıkesir'den Yarım Asırlık Bir Örnek: Yeni Çarşı Deneyimi, Ege Mimarlık Dergisi , 2, 28-31.
- Boran, B., 1945, Toplumsal Yapı Araştırmaları, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayını, Ankara.
- Breton, M., 2001, Neighborhood Resiliency, Journal of Community Practice, 30.
- Bulut Y., Dönmez D., 2019, 6360 Sayılı Düzenlemeyle Oluşan Büyükşehir Modelinde Büyükşehir Belediyesi İle İlçe Belediyeleri Arasında Yaşanan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri: Hatay İli Örneği, Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi, 2, 1.
- Can, H., Güzdüzöz, İ., Turgut K., 2010, köy kanunu çalıştay kitabı, İçişleri Bakanlığı, 22.
- Candan H., Kazak G., 2018, Kentlilik Bilinci Ölçeğinin Geçerlilik Ve Güvenirlilik Çalışması, Journal of Social And Humanities Sciences Research, 5, 22, 986-994.
- Candan H.,Kazak G., 2019, Mahalle Kültürünün Kentlilik Bilinci Üzerine Etkisi: Karaman Örneği, Uluslar Arası Sosyal Araştırmalar Dergisi,12,66.
- Cansever, T., 2010, Kubbeyi Yere Koymamak, Timaş Yayınları, İstanbul.
- Cerasi, M. M., 2001, Osmanlı Kenti, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- Cerasi, M., 1999, Osmanlı Kenti: Osmanlı İmparatorluğunda 18. ve 19. Yüzyıllarda Kent Uygarlığı ve Mimarisi, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- Coleman, J. S., 1990, Foundations of Social Theory, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Çakılcıoğlu, N., Tekkökoğlu, T., Faruk, Ö., ve Çakılcıoğlu, M., 2003, 63 Soruda Yeni Büyükşehir Belediyesi Yapısı, Şanlıurfa Kent Konseyi Yayını.
- Çavuşoğlu A., Lamba M., 2020, 6360 Sayılı Kanun'un Mahalleye Dönüşen Birimler Üzerine Etkisi: Antalya İli Örneği, Bartın Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 11, 21
- Çelik M. L., ve Altıparmak C., 2012, 63 Soruda Yeni Büyükşehir Belediyesi Yapısı, Şanlıurfa Kent Konseyi Yayını.
- Çelikyay, H., 2014, Değişen Kent Yönetimi ve 6360 Sayılı Büyükşehir Yasası, SETA, http://file.setav.org/Files/Pdf/20140708140310_degisen-kent-yonetimi-ve-6360-sayili-buyuksehir-yasasi-pdf.pdf.

- Çezik, A., 1982, Kentleşme Yerleşme Sektör Raporu- DPT, (Ankara: SPD Yayını), 17.
- Çınar, T., Çiner, C.U., ve Zengin, O., 2009, Metropoliten Alanlarda Bütünleştirme ve Ulusal Kalkınma.
- Çınar, T., ve Güler, B.A., 2004, Yerel Maliye Sistemi, TODAİE Yayınları, Ankara.
- Çukurçayır, M. A., 2012/a, Büyükşehir Belediyeleri, İdarecinin Sesi Dergisi.
- Çukurçayır, M. A., 2012/b, Yeni Büyükşehir Belediyeleri Kanunu Haberleri Türkiye'nin Kabusu, Yeni Meram Gazetesi.
- DeFazio, K., 2011, The City of the Senses: Urban Culture and Urban Space: New York, Palgrave Macmillan.
- Demirkol, A., (b.t). 6360 Sayılı Kanun ve Türkiye’de yeni yerel yönetim yapısı.
- Deniz, T., ve Kantürk Yığıt G., 2013, İdari Coğrafya Açısından Büyükşehir Belediyeleri, The Journal Of Academic Social Studies, 2.
- Devellioğlu, F., 1999, Mahalle, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, AydınYayınevi, Ankara.
- Dicle, E., 2012, Modern Ulus Devlet Projesinde Bir İdeal Mekân Temsili Olarak Köy Ütopyası, Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 7/1.
- Dik E., 2014, 6360 sayılı kanun bağlamında köylerin mahalleye çevrilmesi sorunu, mülkiye dergisi,38(1),75-102.
- Dinçer, M., 2003, Eğitimin Toplumsal Değişme Sürecindeki Gücü, Ege Eğitim Dergisi, 3, 1.
- Doğan, C., 2011, II. Mahmut Dönemi Osmanlı Merkezileşme Politikasının Doğu Vilayetlerinde Uygulanması , Turkish Studies, 6, 4, 509.
- Doğan, H. H., 2009, Türkiye’de Yerel Yerleşim Birimi Olarak Köy Yönetiminin Yeniden Yapılandırılması, Ulusal Kalkınma ve Yerel Yönetimler, 9.Ulusal Yerel Yönetimler Sempozyum Bildirileri,TODAİE, Ankara.
- Doğanay, F., 1993/a, Kırsal Kalkınma, DPT, Ankara.
- Doğanay, F., 1993/b, Merkez Köyler, Sosyal Planlama Genel Müdürlüğü Planlama Dairesi Başkanlığı, Ankara.
- Duru, B., 2013, Büyükşehir düzenlemesi ne anlama geliyor, GAP Belediyeler Birliği Dergisi.
- Düzbakar, Ö., 2003, Osmanlı Döneminde Mahalle Ve İşlevleri, U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 4, 5.

- Erat V., 2016, Mahalli İdare Birimi Olarak Köyler Ve 6360 Sayılı Yasanın Etkileri, Beu Akademik İzdüşüm, 1, 1, 87-98.
- Ercoskun Ö., Öcalır E., Yenigül B., Alkan L., 2016, Kentlilik Bilincini Oluşturan Göstergeler Ve Kentlilik Bilincini Geliştirme Yolları, Paradoks Ekonomi, Sosyoloji Ve Politika Dergisi, 11.
- Ercoskun, Ö., ve Özüduru, B., 2013, Ankara'daki Alışveriş Caddelerinde Ticari Mekanlar ve Sosyal Sürdürülebilirlik Araştırması, Megaron, 8.
- Erdönmez M.E., Akı A., 2005, Açık Kamusal Kent Mekanlarının Toplum İlişkilerindeki Etkileri, Ytü Mim. Fak. E-Dergisi, 1, 1.
- Eren, İ., 2017, Mahalle: Yeni Bir Paradigma Mümkün mü?, Nefes Yayıncılık, İstanbul.
- Eres, Z., 2016, Türkiye’de Geleneksel Köy Mimarisini Koruma Olasılıkları, Ege Mimarlık Dergisi, 92.
- Ergenç, Ö., 1996, Osmanlı Şehrinde Esnaf Örgütlerinin Fizik Yapıya Etkileri, İslam Geleneğinden Günümüze Şehir ve Yerel Yönetimler içinde, 1, İstanbul.
- Eryılmaz, B., 2006, Tanzimat ve Yönetimde Modernleşme, İşaret Yayınları, İstanbul.
- Es, M., 2007, Kentsel Yoksulluğun Azaltılmasında Sosyal Belediyeciliğin Rolü, Yerel Siyaset dergisi, 1, 3, 45-52.
- Es, M., 2008, Kent Yönetimi, Kentlileşme ve Göç: Sorunlar ve Çözüm Önerileri – I.
- Genç F.N., 2014, 6360 Sayılı Kanun ve Aydın’a Etkileri, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1.
- Gençoğlu, M., 2011, 1864 ve 1871 Vilâyet Nizamnamelerine Göre Osmanlı Taşra İdaresinde Yeniden Yapılanma, Çankırı Karatekin Üniversitesi SBE Dergisi, 2, 1, 30.
- Geray, C., 1985, Türkiye’de Köysel Yerleşme Düzeni, Köy Sosyolojisi Okuma Kitabı, (der: Oğuz Arı), Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Geray, C., 1998, Yerel Yönetimler ve Çevre, Çağdaş Yerel Yönetimler, 7, 57-64.
- Geyik, S., 2010, Kırdan Kente Göç Sonrası Kentlilik Bilinci: Mevlana Mahallesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Giddens, A., 2008, Sosyoloji, Kırmızı, İstanbul.
- Göksel, Z. S., ve Kutlu, Ö., 2014, Kent Kültürü Oluşturma Aracı Olarak Kültürel Belediyecilik, Selçuklu Örneği, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.
- Görmez K., 1991, Şehir ve İnsan, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul.

- Görmez, K., 2012, Yerelleşme Merkezileşme Geriliminde Büyükşehir Yasası, Zaman Gazetesi.
- Görün, M., ve Kara, G., 2017, Üniversite Öğrencilerinin Kentlilik Bilinci Algısı: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Örneği, Yönetim Bilimleri Dergisi, 15, 30.
- Gözler, K., 2013, 6360 Sayılı Kanun hakkında eleştiriler: yirmi dokuz ilde il özel idareleri ve köylerin kaldırılması ve ilçe belediyelerinin büyükşehir ilçe belediyesi hâline dönüştürülmesi anayasamıza uygun mudur, Legal Hukuk Dergisi, 11, 122.
- Güçlü, S. Ö., 2002, Kentleşme ve Göç Sürecinde Antalya’da Kent Kültürü ve Kentlilik Bilinci, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Gül H., Batman S., 2013, Dünya Ve Türkiye Örneklerinde Metropoliten Alan Yönetim Modelleri Ve 6360 Sayılı Yasa” Yerel Politikalar Dergisi, 7.
- Güler T., Şahnagil S., Güler H., 2016, Kent Kimliğinin Oluşturulmasında Kültürel Unsurların Önemi: Balıkesir Üzerine Bir İnceleme, Paradoks Ekonomi, Sosyoloji Ve Politika Dergisi, 11.
- Güler, B.A., 2012, Hükümetin 8 Ekim 2012 Günlü Bütünşehir Yasa Tasarısı Üzerine, <http://www.yayed.org.tr>.
- İrdem İ., Mutlu Aysem A., 2016, 6360 Sayılı Yasayla “Kır-Kent” Kavramlarının Muğlaklaşması Sorunu Ve Olası Sonuçları, Bursa Uludağ Üniversitesi Ziraat.
- İspir, E. G. ve Açma, B., 2005, Kentleşme ve Çevre Sorunları, Anadolu Üniversitesi Yayını, I.Baskı.
- Haşlak İ., Es M., 2019, Kentlilik Bilincinin Kazandırılmasında Yerel Siyasetin Rolü, Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi, 5, 3.
- Kalabalık, H., 2005, İmar Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Kalpakkıoğlu, G., 2017, 6360 Sayılı Büyükşehir Yasasının Kırsal Kesime Etkilerinin Değerlendirilmesi: Ordu Büyükşehir Belediyesi Örneği, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Karadağ, A., 2005, Coğrafi Değerlendirmelerle Soma’da Değişen Çevre ve Kimlik, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir.
- Karasu, M. A., 2013, 6360 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ve Olası Etkileri: Şanlıurfa Örneği. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 15 (1), 1-17.
- Kartal S.K., 1983, Ekonomik ve Sosyal Yönleriyle Türkiye’de Kentleşme, Yurt Yayınları.
- Kaya, E., 2007, Kentleşme ve Kentlileşme, Okutan Yayıncılık, İstanbul.

- Keleş, R., 1961, Şehir ve Bölge Planlaması Bakımından Şehirleşme Hareketleri, Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara.
- Keleş, R., 1994, Yerinden Yönetim ve Siyaset, Cem Yayınevi, İstanbul.
- Keleş R., 1998, Kentbilim Terimleri Sözlüğü, İmge Kitabevi, Ankara.
- Keleş, R., 2005, Kent ve Kültür Üzerine, Mülkiye Dergisi, 29(246).
- Keleş, R., 2006/a, Kent ve Kültür Üzerine, Mülkiye, 119,246.
- Keleş, R., 2006/b, Yerinden Yönetim ve Siyaset, Cem Yayınevi, 5. Basım, İstanbul.
- Keleş, R., 2009, Yerinden Yönetim ve Siyaset, Cem Yayınevi, İstanbul.
- Keleş, R., 2013, Kentleşme Politikası, İmge Kitabevi, Ankara.
- Kentleşme Şurası, 2009, T.C. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Kentleşme Şurâsı, Komisyon Raporları <http://www.kentges.gov.tr/dosyalar>.
- Keskin E.B., Sağocak M., Vural Arslan T., 2015, Kentlilik Bilinci Çalışmaları İçin Bir Model Önerisi: Bursa’da Kentlilik Bilinci Araştırması, Paradoks Ekonomi, Sosyoloji Ve Politika Dergisi, 11, 1.
- Kıray M. B., 2007, Kentleşme Yazıları, Bağlam Yayınları, İstanbul
- Koyuncu, E., ve Köroğlu, T., 2012, Büyükşehirler Tasarısı Üzerine Bir Değerlendirme, TEPAV, http://www.tepav.org.tr/upload/files/1352462517-9.Buyuksehirler_Tasarisi_Uzerine_Bir_Degerlendirme.pdf.
- Köy İşleri Bakanlığı, 1973, Cumhuriyetin 50. Yılında Köyler, Ankara, 1.
- Kurt H., 2014, Türkiye’de Kent-Köy Ve Kentli-Köylü Algısı Üzerine Bir Araştırma, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3.
- Kurt, N., 2011, Kentsel Hizmetlerin Geleceğinde Kentsel Sorumluluklar ve Kent Kültürünün Geliştirilmesi Stratejileri, Yönetim Bilimleri Dergisi, 9, 2.
- Martinson, M., ve Minkler, M., 2006, Civic Engagement And Older Adults: A Critical Perspective, The Gerontologist, 46.
- McMillan, D. W., ve Chavis, D. M., 1986, Sense of community: A definition and theory, Journal of community psychology, 14.
- Morlay, D., ve Robins, K., 1997, Kimlik Mekânları Küresel Medya, Elektronik Ortamlar ve Kültürel Sınırlar, Ayrıntı yayınları, İstanbul.
- Mumford, L., 1954, The Neighborhood and The Neighborhood Unit, The Town Planning Review, 24.

- Mutlu, A., 2013, 6360 Sayılı Büyükşehir Belediye Yasası: Yasada Kıra, Kırdan Yasaya Bakış, Türkiz Siyaset ve Kültür Dergisi, 21/5.
- Nadarajah, M., 2007, Common Themes and Differences: Approaches to Culture in Sustainability of Cities, Urban Crisis: Culture and the Sustainability of Cities: Tokyo, United Nations University Press.
- Oğuz, E., 2013, Bütünşehir yasası hakkında bir değerlendirme, <http://www.spo.org.tr/>
- Oktay, T., 2009, Belediyenin Tarihsel Gelişimi, (Ed: Bozdoğan, R. ve Demirkaya Y. Türkiye’de Yerel Yönetimler içinde) Nobel Yayınları, Ankara.
- Oktay, T., 2016, 6360 Sayılı Kanuna Dayalı Büyükşehir Belediye Reformunu Anlama ve Anlamlandırma, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, 1.
- Orishimo, I., 1982, Urbanization and Environmental Quality: The Hague, Kluwer Nijhoff Publishing.
- Ortaylı, İ., 1974, Tanzimat’tan Sonra Mahalli İdareler (1840-1878), TODAİE, Ankara, 97.
- Ortaylı, İ., 2000, Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri 1840-1880, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.
- Öğdül, H., 2013, Kırsal Yerleşmeler ve Planlama Sorunları, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Kırsal Alan Planlanması Tartışmaları 1999-2009 Yayını, İstanbul.
- Ökmen, M., ve Parlak, B., 2013, Kuram ve Uygulamada Yerel Yönetimler, Orion Yayınları 3.Baskı, Ankara.
- Özaydın, Ö., 2011, Metropol Kent Samsun’da Kentlilik Bilinci, <http://www.oka.org.tr/Documents/Metropol>.
- Özbek Eren İ., 2012, Türkiye’de dönüşen kentlerin son kalesi: Kent kurucu öge olarak Osmanlı’dan günümüze 'mahalle', International Journal of Human Sciences, 9,2.
- Özdemir A., 2009, Katılımcı Kentli Kimliğinin Oluşumunda Kamusal Yeşil Alanların Rolü: Ankara Kent Parkları Örneği, Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 1.
- Özdemir, R., 1986, XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Özen Güçlü, S., 2002, Kentlileşme ve Göç Sürecinde Antalya’da Kent Kültürü ve Kentlilik Bilinci, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Özer M.A., 2013, Yerel Yönetimler Reformunda Reform: 6360 Sayılı Kanun’un Düşündürdükleri, Yerel Politikalar Dergisi, 97.

- Özer, M. A., ve Akçakaya, M., 2014, Yerel Yönetimler Teorik Boyut, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Özgür, H., 2008, Belediye Sayısının Azaltılmasının Tarihsel Sürecine Dair Bir Deneme, Yerel Siyaset Dergisi.
- Özgür, H., ve Savaş Yavuzçehre, P., 2004, Kentsel Yaşam Kalitesi Çerçevesinde Ege Bölgesinden Başarılı Belde Belediyesi Yaşanabilir Kasaba Örnekleri: Yeşilyuva-Acıpayam, Atça-Sultanhisar, Alaçatı-Çeşme, Yerel Yönetimler Kongresi.
- Özkan D.G., Çiğdem A ., Dedeoğlu Özkan S., 2017, Etkileşim Yeri Olarak Mahallenin Sosyal Hayattaki İşlevleri: Tamzara Mahallesi Örneği, Kesit Akademi Dergisi, 3,12.
- Öztürk, Y., 2014, Kuruluşundan 1950'ye Kadar Bursa Belediyesi ve Hizmetleri, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Ensttüsü Tarih Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzurum.
- Parlak B., 2018, Sürdürülebilir Kalkınma Ve Kentli Hakları Perspektifinden Kent Kültürü Ve Kent Kimliğinin Dönüşümü: Bir Proje Örneği, Yerel Yönetimler Dergisi.
- Parlak B., Sobacı, Z., 2005, Kuram ve Uygulamalarda Kamu Yönetimi, Alfa Akademi, İstanbul, 159.
- Petrucchioli, A., 2008, Bellek Yitiminin Ardından- Akdeniz İslam Kent Dokusunun Öğrettikleri, YEM Yayınları, İstanbul.
- Prud'homme, R.,1994, On the Dangers of Decentralization. Transportation, Water and Urban Development Department, Policy Research Working Paper 1252.
- Putnam, R. D., 1993, Making Democracy Work. Civic Tradition In Modern Italy, Princeton, NJ:Princeton University Press.
- Sağır, H., ve Yalçın, E., 2016, 6360 Sayılı Kanun sonrası kentteki tarımsal faaliyetlerde belediyenin rolü: Konya büyükşehir belediyesi Örneği, 10. Kamu Yönetimi Sempozyumu, İzmir.
- Sencer, Y., 1979, Türkiye'de Kentleşme Bir Toplumsal ve Kültürel Değişme Süreci, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Sevinç, İ., 2015, Sosyal Belediyecilik Uygulamalarında Kent Bilgi Sistemlerinin Kullanımı: Konya Büyükşehir Belediyesi Örneği, Yönetim ve Ekonomi 22, 1.
- Susta O. G., Gülçubuk B., 2016, Kırsalın Dönüşümünde Fırsat ve Tehditleriyle Yeni Büyükşehir Yasası'nın Analizi, 12.Ulusal Tarım Kongresi.
- Şahin, M., 2011, Osmanlı'dan Cumhuriyete Mahalle Yönetimi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 30.

- Şahin, S. Z., 2012, Türk Kamu Yönetiminde Mekan ve Ölçek Sorununa Büyükşehirlerden Bir Örnek: ilçe Belediyelerinin imar Planlama Yetkileri, <http://www.tepav.org.tr>.
- Şahin, S. Z., Usul, C., ve Bingöl, U., 2019, Kırsal Karakterli Büyükşehir İlçelerinde Kültürel Farklılaşmanın Stratejik Yönetiminde Symbiocity Yaklaşımı: Mustafakemalpaşa Örneği, Uluslararası Kamu Yönetim Forumu (KAYFOR-17) Bildiriler Kitabı.
- Şahnagil S., Güler T., 2019, Kentlilik Bilincinin Oluşumu Ve Kente Entegrasyon Sürecinde Hemşeri Derneklerinin Etkisi, Yönetim Ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 17, 4.
- Şen Beyazlı D., Aydemir, Ş., 2008, Kentlilik Bilinci ve Mekân: Trabzon Kenti Örneği, ŞPO dergisi, 3, 49-60.
- Şengül, R., 2010, Yerel Yönetimler, Umuttepe Kitabevi, Kocaeli.
- T.C. Anayasa Mahkemesi, <http://www.anayasa.gov.tr/Gundem/Detay/507/>.
- T.C. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, 2009, Kentlilik Bilinci, Kültür ve Eğitim Komisyonu Raporu, Kentleşme Şurası, Ankara.
- Tanguay, G. A., ve Wihry, D. F., 2008, Voters' Preferences Regarding Municipal Consolidation: Evidences from The Quebec Demerger Referenda, Journal of Urban Affairs, 30, 3.
- Tanyeli, U., 1986, Anadolu, Türk Kentinde Fiziksel Yapının Evrim Süreci, Doktora Tezi, İTÜ FBE, İstanbul.
- Tatlidil, E., 2009, Identity Of Cities And Citizens; The Case Of Izmir, Ege Academic Review, 9.
- TDK, 2021, Türk Dil Kurumu, (Erişim Tarihi: 06.07.2021).
- Tekel, A., 2009, Planlama Kuramları ve Metropoliten Planlamaya Yansımaları: Türkiye Özelinde Bir Değerlendirme, Çağdaş Yerel Yönetimler, 18, 2.
- Tekeli, İ., 2010, Prof. Dr. İlhan Tekeli ile Kent Üzerine, Akademyanın velut kalemi-idealkent dergisi, 1, 8-27.
- Tekeli, İ., 2011, Kent, Kentli Hakları, Kentleşme ve Kentsel Dönüşüm, Türkiye Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.
- Temel R., Karagöz B., 2018, 6360 Sayılı Yasa'nın Yerel Yönetimler Ekonomisi Açısından Değerlendirilmesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi, 8, 15.
- Thijsse, J. P., 1986, The Process of Urbanization. In Urbanization in Developing Countries: The Hague, Springer Science-Business Media.

- TMMOB Şehir Plancıları Odası Büyükşehir Belediyesi Kanunu Değişikliği Değerlendirme Raporu, 2012, <http://www.spo.org.tr/>.
- Tolan B., 1996, Toplum Bilimlerine Giriş, Adım Yayıncılık, Ankara
- Topçu K., 2011, Kent kimliği üzerine bir araştırma: Konya örneği, Uluslararası İnsan Bilimleri dergisi, 8, 2.
- Tortop, N., Aykaç, B., Yayman, H., ve Özer, M.A., 2008, Mahalli İdareler, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Treisman, D., 2002, Decentralization and the Quality of Government, Department of Political Science, University of California.
- Tuncer B., Bakırcı M., 2020, 6360 sayılı büyükşehir yasasının Türkiye'nin kırsal yerleşim düzenine mevcut ve muhtemel etkileri: Konya örneği, Türk Coğrafya Dergisi, 74.
- Tütengil, C. O., 1979, 100 Soruda Kırsal Türkiye'nin Yapısı ve Sorunları, Gerçek Yayınevi, İstanbul.
- UKKS, 2015, Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi 2014-2020 (Erişim Tarihi: 26.06.2021).
- Ulusoy, A., ve Akdemir T., 2010a, Mahalli idareler, 6.Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Usta, S., Akman E., ve Kocaoğlu, M., 2018, 6360 Sayılı Kanun'un Büyükşehir Belediye Sistemine Etkileri: Konya Büyükşehir Belediyesi Örneği, TESAM Akademi Dergisi, Yerel Yönetimler Özel Sayısı.
- Uyar, H., 2004, Türkiye'de ve Dünya'da Yerel Yönetimler: Kısa Bir Tarihçe, Aydınlanma 51.
- Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı: 1975 Yılı Programı, 1975, Ankara.
- Ünsal, N.T., 2007, Büyükşehir Belediyesi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Ürküt S., 1998, Yaşanabilir Çevre Oluşumunda Mahalle Kriterinin İncelenmesi, Yüksek lisans tezi.
- Wallace, R., 1990, Urban Desertification, Public Health and public Order: Planned Shrinkage, Violent Death, Substance Abuse and AIDS in the Bronx, Social Science Medicine, 31.
- Wirth, L., 2002, Bir Yaşam Biçimi Olarak Kentleşme, 20.Yüzyıl Kenti, İmge Kitapevi Ankara, Yerel Siyaset dergisi, 28, 26-38.
- Yılmaz, H. H., 2013, Türkiye'de Belediyelerin Mali Yapıları ve Mali Farklılaşma, TBB Yayını, Ankara.

Yılmaz, N., 2004, Farklılaştıran ve Ayrıştıran Bir Mekanizma Olarak Kentleşme, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, 48.

Yörükoğlu, F., 2009, Türk Belediyeciliğinin Gelişim Süreci, Mevzuat Dergisi.

Yücel Batmaz N., Gürer A., 2016, Kırıkkale İlinin Kentlilik Bilinci Bağlamında Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma, 4. Uluslararası Kentsel Ve Çevresel Sorunlar Ve Politikalar Kongresi.

Yüksel, M., Yeşil, M., 2016, Ordu Kenti Örneğinde Kentlilik Bilinci, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21, 679-693.

Zengin, O., 2014, Büyükşehir Belediye Sisteminin Dönüşümü: Son On Yılın Değerlendirmesi, Ankara Barosu Dergisi, 2.

EKLER

6360 sayılı yasa sonrası Konya’da kentsel mahalleye dönüşen köylerin listesi aşağıda yer almaktadır.

Ahırlı İlçesi: Aliçerçi (72), Bademli (382), Balıkava (213), Büyüköz (50), Çiftlik (221), Erdoğan (84), Karacakuyu (48), Kayacık (129), Kuruçay (100), Küçüköz (21).

Akören İlçesi: Ahmediye (76), Alanköy (315), Belkuyu (334) , Çatören (275) , Dutlu (55), Karahüyük (390) , Orhaniye (270), Süleymaniye (170).

Akşehir İlçesi: Alanyurt(331), Bozlağan (280), Cankurtaran(125), Çamlı(1085), Çimendere(198), Değirmenköy(762), Gedil(716), Gözpinarı(590), Ilıcak(881), Karabulut(1104), Ortaca(372), Sarayköy(590), Savaş(722), Sorkun(474), Söğütlü(259), Tekkeköy(81), Tipiköy(300), Ulupınar(219), Üçhüyük(546), Yaşarlar(298), Yaylabelen(705), Yeniköy(509), Yeşilköy(415).

Altınekin İlçesi: Akçaşar (200), Akköy(194), Ayışığı(85), Borukkuyu(178), Hacınuman(184), Karakaya(60), Koçaş(83), Koçyaka(418), Mantar(511), Ölmez(1931), Sarnıkköy(584), Topraklık(343), Yenikuyu(442), Yeniyayla(224).

Beyşehir İlçesi: Ağılönü(321), Akburun(518), Avdancık(248), Bademli (300), Başgöze(223), Bayat(64), Bayındır(454), Bektemir(186), Çiçekler(537), Çivril(48), Çukurağıl(220), Damlapınar(381), Doğancık(136), Dumanlı(183), Eğirler(345), Fasıllar (218), Göçü(386), Gökçekuyu(103), Gölkaşı(362), Gönen(30), Gündoğdu(95), Hüseyinler (145), İsaköy(172), Karabayat(77), Karadiken(294), Karahisar(298), Kuşluca(173), Mesutlar(99), Sarıköy(253), Şamlar(87), Üçpınar(509), Yazıyurdu(296), Yukarıesence(115), Yunuslar (213).

Bozkır İlçesi: Akçapınar(264), Armutlu(574), Arslantaş(185), Aydınkışla(132), Ayvalıca(247), Bağyurdu(294), Baybağan(179), Bozdam(59), Elmaağaç(60), Hacılar(648), Hacıyunuslar(68), Işıklar(342), Karabayır(170), Karacaardıç(279), Karacahisar(119), Karayahya(316), Kayacılar(253), Kayapınar(372), Kınık(298), Kızılçakır(239), Kildere(450), Kovanlık(156), Kozağaç(225), Kuşça(474), Küçükhisarlık(198), Pınarcık(251), Sazlı(306), Soğucak(731), Sorkun(886), Tarlabası(48), Taşbaşı(227), Tepearası(118), Tepelice(105), Ulupınar(410), Yalnızca(55), Yazdamı(513), Yelbeyi(378), Yeniköy(164), Yolören(237).

Cihanbeyli İlçesi: Ağabeyli(767), Beylioiva(93), Böğrüdilik(352), Çimen(599), Çölyaylası(940), Damlakuyu(368), Hodoğlu(932), Kayı(151), Kırkışla(876),

Korkmazlar(190), Küçükbeşkavak(597), Mutlukonak(217), Sağlık(657), Sığırcık(130), Turanlar(342), Tüfekçipınarı(198), Uzuncayayla (106), Yünlükuyu(100), Zaferiye (349).

Çeltik İlçesi: Adakasım(346), Doğanıyurt(143), İshakuşağı(672), Kaşören(391), Torunlar(638), Yukarıalıçomak(180).

Çumra İlçesi: Abditolu(607), Adakale(423), Afşar(72), Alemdar(488), Apasaraycık(514), Avdul(497), Balçıkhisar(321), Beylerce(74), Büyükaşlama(781), Çiçek(520), Çukurkavak(289), Dedemoğlu(319), Dineksaray(461), Dinlendik(83), Doğanlı(438), Eretepe(150), Fethiye(287), Gökhüyük(870), İnli(102), Kuzucu(235), Küçükköy(695), Seçme(133), Sürgüç(443), Tahtalı(202), Taşağıl(1437), Türkmenkarahüyük(674), Uzunkuyu(629), Üçhüyükler(801), Ürünlü(357), Yürükcamlı(128).

Derbent İlçesi: Değiş(295), Derbenttekke(188), Güneyköy(33), Mülâyim(458), Saraypınar(284), Yassıören(285).

Derebucak İlçesi: Durak(422), Taşlıpınar(149), Tepearası(184), Uğurlu(51).

Doğanhisar İlçesi: Fırınlı(205), Güvendik(321), İlyaslar(652), Kemer(437), Tekkeköy(48), Uncular(555), Yazır (116), Yazlıca(774).

Emirgazi İlçesi: Besci(336), Gölören(116), İkizli(370), Karaören(99), Meşeli(26), Öbektaş(75), Yamaçköy(407).

Ereğli İlçesi: Acıkuyu(162), Acıpınar(186), Adabağ(274), Akhüyük(167), Alhan(1310), Aşağıgöndelen(499), Aşıklar(162), Bahçeli(170), Belceağaç(759), Beyköy(659), Beyören(289), Bulgurluk(672), Burhaniye(269), Büyükdede(180), Çakmak(387), Çiller(406), Çimencik(1089), Gaybi(265), Gökçeyazı(551), Göktöme(132), Hacımemiş(1889), Kamışlıkuyu(436), Karaburun(423), Kargacı(553), Kızılgedik(19), Kuskuncuk(529), Kuzukuyu(236), Mellice(524), Orhaniye(3551), Özgürler(734), Pınarözü(211), Sarıca(277), Sarıtopallı(320), Servili(747), Taşağıl(504), Taşbudak(255), Tatlıkuyu(362), Türkmen(639), Ulumeşe(235), Yazlık(647), Yellice(694), Yeniköy(612), Yıldızlı(301), Yukarıgöndelen(232).

Güneysınır İlçesi: Ağaçoba(370), Avcıtepe(63), Gürağaç(1453), Habiller(223), Karagüney(377), Kayaagzı(356), Kızılöz(411), Kurukavak(72), Mehmetali(322), Ömeroğlu(213), Örenboyalı(147), Sarıhacı(238).

Hadim İlçesi: Aşağıeşenler(622), Aşağıkızılkaya(61), Beyreli(194), Çiftepınar(52), Dülgerler(156), Fakılar(79), Gaziler(240), Göynükkışla(576), Gülpınar(156), İğdeören(60), Kalınağıl(157), Kaplanlı(76), Küplüce(123), Oduncu(70),

Sarnıç(170), Selahattin(95), Umurlar(96), Yağcı(283), Yelmez(162), Yenikonak (273), Yukarıeşenler (272).

Halkapınar İlçesi: Büyükdoğan(332), Çakıllar(276), Dedeli(150), Delimahmutlu(304), Eskihişar(176), İvriz(203), Karayusuflu(95), Kayasaray(124), Körlü(122), Küsere(271), Osmanköseli(293), Seydifakılı(397), Yassıkaya(145), Yayıklı(153),Yeşilyurt(108).

Hüyük İlçesi: Başlamış(163), Budak(433), Burunsuz(563), Çukurkent(259), Değirmenaltı(217), Görünmez(292), Pınarbaşı(320), Suludere(731), Tolca(499), Yenice(132).

İlgın İlçesi: Ağalar(737), Avdan(287), Barakmuslu(414), Belekler(593), Boğazkent(189), Bulcuk(384), Büyükoba(350), Çatak(195), Çobankaya(257), Çömlekçi(150), Dereköy(109), Dığrak(79), Düğer(409), Eldeş(527), Geçitköy(347), Gedikören(302), Gökbudak(202), Gölyaka(270), Güneypınar(164), Harmanyazı(825), İhsaniye(255), Kaleköy(46), Kapaklı(349), Karaköy(392), Göstere(595), Mahmuthisar(535), Mecidiye(416), Misafirli(120), Olukpınar(232), Orhaniye(834), Ormanözü(67), Sadıkköy(172), Sebiller(118), Tekeler(180), Yorazlar(383), Zaferiye(294).

Kadınhanı İlçesi: Afşarlı(58), Alabağ(200), Bakırpınar(57), Bayramlı(243), Beykavağı(364), Bulgurpınarı(89), Çavdar(178), Çeşmecik(1138), Çubuk(104), Demirelölük(383), Hacımehmetli(370), Hacıoflazlar(403), Hacıpirli(224), Kabacalı(44), Kamışlıöz(162), Karahisarlı(148), Karakurtlu(117), Karasevinç(194), Karayürüklü(61), Kızılkuyu(181), Konurören(348), Kökez(452), Köylütolu(126), Kurthasanlı(159), Küçükukuyu(34), Mahmudiye(262), Meydanlı(395), Örnekköy(777), Piralı(199), Pusat(432), Saçıkara(887), Sarıkaya(577), Söğütözü(566), Şahören(207), Tosunoğlu(34), Yağlıca(422), Yaylayaka(39).

Karapınar İlçesi: Akçayazı(639), Akören(595), Çiğil(38), Hasanoba(260), Karakışla(199),Kayacık(381),Kazanhüyükü(218), Kesmez(1548), Küçükaşlama(274), Ortaoba(551), Oymalı(269),Sazlıpınar(1064),Yağmapınar(165),Yenikuyu(276).

Karatay İlçesi: Acıdort(136), Akbaş(133), Akörenkişla(756), Aksaklı(387), Bakırtolu(250), Başgötüren(202), Beşagıl(599), Büyükburnak(305), Çengilti(268), Divanlar(278), Esentepe(99), Göçü(875), İpekler(214), Karadona(161), Karakaya(772), Katrancı(173), Kızören(197), Köseali(223), Obruk(609), Sürüş(311), Yağlıbayat(509), Yavşankuyu(142), Yenice(131), Yenikent(664), Zincirli(378).

Kulu İlçesi: Acıkuyu(536), Ağılbaşı(178), Altılar(679), Arşıncı(368), Beşkardeş(954), Bozan(666), Burunağıl(191), Canımana(1352), Dippede(1054), Doğutepe(135), Fevziye(86), Gökler(40), Güzelyayla(186), Hisarköy(78), Karacadere(638), Kırkkuyu(310), Kömüşini(400), Köşker(83), Sarıyayla(184), Seyitahmetli(24), Soğukkuyu(317), Şerefli(363), Tavlıören(250), Yaraşlı(799), Yazıçayırı(1008), Yeşiltepe(235), Yeşilyurt(797).

Meram İlçesi: Bayat(234), Botsa(669), Çayırbağı(2171), Çomaklar(163), Çukurçimen(346), Erenkaya(264), Evliyatekke(155), Gökyurt(536), Hasanşeyh(242), Hatıp(1803), İkipınar(130), Karaağaç(156), Karadiğın(1792), Karadiğinderesi(400), Kayadibi(169), Kayalı(380), Kayıhüyük(406), Kumralı(78), Sadıklar(169), Sarıkız(151), Yatağan(174), Yeşildere(547), Yeşiltekke(696).

Sarayönü İlçesi: Bahçesaray(511), Boyalı(289), Büyükzengi(97), Değirmenli(84), Ertuğrul(148), Karabıyık(227), Karatepe(350), Kayıören(142), Konar(103), Kuyulusebil(373), Özkent(644), Yenicekaya(540).

Selçuklu İlçesi: Akpınar(327), Bağrikurt(233), Biçer(99), Çaldere(201), Çaltı(241), Çandır(42), Dağdere(419), Eğribayat(300), Güvenç(324), Kaleköy(163), Karaömerler(190), Kervan(98), Kınık(82), Kızılcakuyu(141), Küçükmuhsine(223), Meydanköy(232), Sarıcalar(139), Salahattin(227), Ulumuhsine(32), Yazıbelen(273).

Seydişehir İlçesi: Aşağıkaraören(339), Başkaraören(189), Boyalı(552), Bükçe(25), Çatköy(33), Çatmakaya(464), Dikilitaş(703), Gevrekli(1723), Gökçehüyük(329), Gökhüyük(601), Gölyüzü(283), Irmaklı(121), İncesu(634), Karabulak(186), Karacaören(258), Kavakköy(497), Kızılca(278), Kozlu(249), Kumluca(591), Kuran(504), Madenli(113), Mesudiye(338), Muradiye(127), Oğlakçı(85), Ortakaraören(3054), Saraycık(108), Susuz(339), Taşağıl(282), Tepecik(360), Tolköy(365), Ufacık(44), Yaylacık(527), Yenice(124).

Taşkent İlçesi: Keçimen(67), Kongul(96), Sazak(44).

Tuzlukçu İlçesi: Çöğürlü(102), Dursunlu(161), Erdoğdu(328), Gürsu(172), Konarı(627), Koraşı(970), Köklüce(225), Kundullu(497), Mevlütlü(247), Pazarkaya(120), Subatan(94).

Yalıhüyük İlçesi: Arasöğüt(141), Sarayköy(46).

Yunak İlçesi: Altınöz(138), Ayrıtepe(79), Beşışıklı(48), Böğrüdilik(980), Cebrail(134), Çayırbaşı(447), Eğrikuyu(106), Hacıfakılı(236), Hacıömeroğlu(519), Harunlar(495), Hatırlı(255), Hursunlu(838), İmamoğlu(231), Karayayla(203), Kargalı(36), Kıllar(442), Kurtuşağı(439), Kuyubaşı(349), Meşelik(146), Odabaşı(470),

Ortakışla(246), Özyayla(228), Sertler(106), Sevinç (162), Sıram(116), Sinanlı(239), Yavaşlı(272), Yeşiloba(87), Yeşilyayla(130), Yığar(246).

